TERME
SVETI MARTIN

Izjava o održivosti

2024.

Sadržaj

1 OSNOVNE INFORMACIJE O IZJAVI 1

2 POSTUPAK DUŽNE PAŽNJE 1

2.1. Značajne teme Izjave o održivosti za 2024. godinu 1

3 UPRAVLJANJE 4

3.1. Osnovni podaci o Termama Sveti Martin 4
3.1.1. Predmet poslovanja Termi Sveti Martin 5
3.2. Organizacijska struktura 5
3.3. Tijela društva 6

4 STRATEGIJA ODRŽIVOSTI ZA RAZDOBLJE 2023. – 2030. 8

5 LANAC VRIJEDNOSTI 11

6 DIONICI 14

6.1. Određivanje ključnih dionika - Identifikacija, način i opseg suradnje s dionicima 15
6.2. Ispitivanje interesa i stajališta dionika 18

7 UČINCI, RIZICI I PRILIKE 20

8 POLITIKE I PROCEDURE 22

8.1. Interni akti i relevantni dokumenti - Politike, procedure i postupci 22
8.2. Certifikati - Sustav upravljanja kvalitetom i okolišem 24
8.2.1. Sustav upravljanja kvalitetom i okolišem 24
8.2.2. Ostali certifikati 25
8.3. Interne kontrole i sustav upravljanja rizicima 27
8.3.1. Rizici poslovanja – mjere ublažavanja i upravljanja 28

9 FINANCIJSKA ANALIZA PODUZEĆA 30

10 OKOLIŠNE ZNAČAJNE TEME 34

10.1. Objave u skladu s Uredbom o taksonomiji 35
10.1.1. Ublažavanje klimatskih promjena 36
10.1.2. Kružno gospodarstvo 39
10.1.3. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava 40
10.2. E1 – Klimatske promjene 42
10.2.1. Strategija dekarbonizacije 42
10.2.2. Procjena klimatskih rizika 43
10.2.3. Značajni učinci, rizici i prilike 45
10.2.4. Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama 48
10.2.5. Mjere i resursi povezani s klimatskim promjenama 49
10.2.6. Potrošnja energije i kombinacija izvora energije 50
10.2.7. Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1 i 2 i ukupne emisije stakleničkih plinova 56
10.2.8. Kvantitativni podaci 58
10.3. E2 – Onečišćenje 60
10.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike 60
10.3.2. Politike povezane s onečišćenjem 62
10.3.3. Mjere i resursi povezani s onečišćenjem 63
10.3.4. Pokazatelji i ciljne vrijednosti 65
10.4. E3 - Voda i vodni resursi 68
10.4.1. Značajni učinci, rizici i prilike 68
10.4.2. Mjere i resursi povezani s vodom 69
10.4.3. Potrošnja vode 70
10.5. E4 – Bioraznolikost i ekosustavi 71
10.5.1. Značajni učinci, rizici i prilike 71
10.5.2. Mjere i resursi za bioraznolikost i ekosustave 74
10.6. E5 – Kružno gospodarstvo 75
10.6.1. Značajni učinci, rizici i prilike 76
10.6.2. Politike povezane s kružnim gospodarstvom 77
10.6.3. Mjere i resursi za kružno gospodarstvo 77

11 DRUŠTVENE ZNAČAJNE TEME 82

11.1. S1 - Vlastita radna snaga 83
11.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike 83
11.1.2. Politike povezane s vlastitom radnom snagom 84
11.1.3. Pokazatelji i ciljne vrijednosti 84
11.2. S3 - Pogođene zajednice – Odnos s lokalnom zajednicom 93
11.2.1. Značajni učinci, rizici i prilike 93
11.2.2. Politike povezane s pogođenim zajednicama 94
11.2.3. Pokazatelji i ciljne vrijednosti 95
11.3. S4 - Potrošači i krajnji kupci 101
11.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike 101
11.3.2. Politike povezane s potrošačima i krajnjim korisnicima 102
11.3.3. Pokazatelji i ciljne vrijednosti 102

12 UPRAVLJAČKE ZNAČAJNE TEME 106

12.1. G1 – Poslovno ponašanje 107
12.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike 107
12.1.2. Poslovna etika i korporativna kultura 108
12.1.3. Dobavljači i prakse plaćanja 109
12.1.4. Politički utjecaj i lobiranje 109
12.1.5. Dobrobit životinja 110

Predgovor

U svrhu transparentnog izvještavanja o nefinancijskim aspektima poslovanja te usmjeravanja aktivnosti prema načelima održivosti, poduzeće Toplice Sveti Martin d.o.o. naručilo je izradu Izjave o održivosti za 2024. godinu. Ova izjava pruža pregled ostvarenih ciljeva i provedenih mjera usmjerenih na postizanje održivog poslovanja u skladu s ESG kriterijima. Postavljeni ciljevi definirani su ESG Strategijom održivosti Terma Sveti Martin za razdoblje od 2023. do 2030. godine.

U izradi Izjave o održivosti za 2024. godinu osnovana je radna skupina koju su činili g. Vedran Augustić, direktor održavanja i osoba zadužena za održivo poslovanje, gđa Nuša Korotaj, glavna izvršna direktorica, gđa Katja Zadravec, direktorica prodaje i marketinga, g. Igor Huhoja, direktor nabave i trgovine, g. Nikola Mikac, direktor financija i IT-a, g. Danko Piknjač, direktor hotelskih operacija, g. Stanislav Simeonov, direktor hrane i pića te gđa Sara Posavec, direktorica odjela za upravljanje ljudskim potencijalom. G. Vedran Augustić je ujedno bila i odgovorna kontakt osoba te koordinator projekta za dijeljenje i dostavu potrebnih podataka. Izvoditelj Izjave bilo je poduzeće Greengreen Advisory d.o.o., čiji su konzultantski tim činili gđa Iva Soža, gđa Lara Mesic te g. Jakov Kolega.

Kao početak provedbe projekta, pripremljen je Plan aktivnosti projekta koji je podijeljen na pet faza. Svaka faza je započinjala radnim sastankom kojima se postepeno dolazilo do podataka za Izjavu o održivosti. Navedeno je dio Road2ESG metodološke procedure u usklađivanju poduzeća sa zahtjevima CSRD-a, čiji je vlasnik poduzeće Greengreen Advisory d.o.o.

Ovom prigodom zahvaljujemo se svim članovima radne skupine i suradnicima koji su dali svoj doprinos u provedbi ovog projekta.

Za Greengreen Advisory d.o.o.:
Jakov Kolega MBA / Founder CEO
+385 99 759 7910 www.green-green.hr

greengreen
ADVISORY

Uvodne riječi Glavne izvršne direktorice Terma Sveti Martin, gđe Nuše Korotaj

U svijetu koji se mijenja brže no ikada, održivost više nije izbor – ona je temelj na kojem gradimo našu sadašnjost i budućnost. Terme Sveti Martin već godinama svjesno biraju taj put, a 2024. bila je godina u kojoj smo još snažnije učvrstili tu predanost – konkretnim projektima, strateškim partnerstvima i svakodnevnim akcijama.

Ponosna sam što vam možemo predstaviti novu Izjavu o održivosti – dokument koji pokazuje koliko je integracija održivosti u sve segmente poslovanja postala naša stvarnost. Od energetske učinkovitosti i brige za bioraznolikost, preko zelenih nabava i edukacije zaposlenika, do aktivnog uključivanja zajednice i gostiju – naš pristup je holistički, iskren i temeljen na jasnim ciljevima.

Zahvaljujem svim članovima našeg tima koji svakodnevno žive vrijednosti održivog razvoja, kao i partnerima i vlasnicima koji nas podržavaju u tom smjeru. Posebno me raduje što sve više gostiju prepoznaje naš trud – i ne samo da ga podržavaju, već postaju njegovi aktivni sudionici.

Iza nas su konkretni koraci: početak provedbe plana održivosti, jačanje internih kapaciteta i postavljanje temelja za transparentno izvještavanje prema međunarodnim standardima. Ispred nas su ambiciozni ciljevi, ali i jasna vizija: biti lider odgovornog turizma u regiji, ne samo po riječima, već i po djelima.

Nuša Korotaj
Glavna izvršna direktorica Terma Sveti Martin

1. OSNOVNE INFORMACIJE O IZJAVI

Izjava o održivosti poduzeća Terme Sveti Martin d.o.o. (u nastavku teksta: Izjava) za izvještajnu godinu koja završava 31. prosinca 2024. godine (od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024.) pripremljena je u skladu s Zakonom o računovodstvu i Europskim standardima izvještavanja o održivosti (ESRS) sukladno Direktivi o korporativnom izvještavanju o održivosti (CSRD). Izjava je pripremljena na pojedinačnoj osnovi te su njome obuhvaćene više i niže razine lanca vrijednosti.

2. POSTUPAK DUŽNE PAŽNJE

Dužna pažnja je postupak kojim poduzeća utvrđuju, sprečavaju, ublažavaju i opisuju način na koji obrađuju stvarne i potencijalne negativne učinke poslovanja na okoliš i ljude. Obuhvaćeni su negativni učinci koji se odnose na poslovanje u višim i nižim razinama lanca vrijednosti poduzeća, među ostalim putem njegovih proizvoda ili usluga i njegovih poslovnih odnosa. Ako poduzeće ne može odjednom ublažiti sve učinke, postupkom dužne pažnje daje se prednost mjerama na temelju ozbiljnosti i vjerojatnosti tih učinaka. Procjena značajnih učinaka temelji se na aspektu postupka dužne pažnje (odjeljak 3.4. ESRS standarda). Utvrđivanje značajnih učinaka pomaže i pri utvrđivanju značajnih rizika i prilika koji se odnose na održivost, koji su često posljedica navedenih značajnih učinaka.

Postupak dužne pažnje proveden je u 2023. godini, u sklopu izrade ESG Strategije Termi Sveti Martin 2023. – 2030., s ciljem identificiranja ključnih aspekata održivog poslovanja Termi. Rezultati dužne pažnje predstavljaju temelj na kojem se zasniva izvještavanje o održivosti poduzeća za naredne tri godine. Budući da je metodološki postupak proveden u 2023. godini, za 2024. godinu je napravljena provjera rezultata dužne pažnje. U odnosu na prethodno godišnje izvješće, nije bilo promjena u poslovanju koje bi utjecale na identificirane rizike i prilike, tako da svi nalazi i rezultati dužne pažnje ostaju važeći.

U nastavku je sažeto opisana metodologija provedbe dužne pažnje za poduzeće Toplice Sveti Martin d.o.o.:

Faza 1 – Uvod i samoprocjena	Definirani su odgovorni članovi tima, dogovorena metodologija rada te prikupljeni osnovni podaci putem ESG Upitnika samoprocjene kako bi se procijenilo početno stanje održivosti.
Faza 2 – Intervjui i analize	Provedeni su strukturirani intervjui s direktorima odjela kako bi se identificirali utjecaji, rizici i prilike povezani s održivim poslovanjem te se dublje razumjeli procesi unutar organizacije.
Faza 3 – Identifikacija značajnih tema i dionika	Na temelju prethodnih faza izrađena je lista značajnih tema i ključnih dionika. Kroz anketu su prikupljena mišljenja dionika o važnosti pojedinih tema za održivost Termi.
Faza 4 – Usvajanje	Rezultati dužne pažnje prezentirani su upravi, potvrđeni su značajni nalazi i postavljene su osnove za daljnji razvoj ESG ciljeva i aktivnosti.
Faza 5 – Izjava o održivosti	Zaključna faza se odnosi na pripremu ključne dokumentacije Izjave o održivosti Termi Sveti Martin za 2024. godinu

2.1. Značajne teme Izjave o održivosti za 2024. godinu

Usporednom značajnih tema iz prošlogodišnjeg izvještavanja, definirano je kako značajne teme za izvještavanje ostaju iste kao i za 2023. godinu. U nastavku je popis značajnih tema o kojima će poduzeće Terme Sveti Martin d.o.o. izvještavati u 2024. godini:

Aktivnosti Termi Sveti Martin povezane sa značajnim temama	Značajna tema	Značajna podtema	Značajna pod podtema
Smanjivanje emisija CO_2 Obnovljivi izvori energije Prilagodba klimatskim promjenama	E1 – Klimatske promjene[1]	• Ublažavanje klimatskih promjena • Prilagodba klimatskim promjenama • Energetika	/
Smanjivanje zagađenja	E2 - Onečišćenje[2]	• Onečišćenje vode, zraka i tla	/
Upravljanje vodama	E3 – Voda i vodni resursi[3]	• Voda i vodni resursi	• Potrošnja vode • Ispuštanje vode
Očuvanje bioraznolikosti	E4 – Bioraznolikost i ekosustavi[4]	• Izravni pokretači gubitka bioraznolikosti	/
Gospodarenje otpadom i kružno gospodarstvo	E5 – Kružno gospodarstvo[5]	• Otpad	/
Radni uvjeti Osposobljavanje i razvoj vještina zaposlenika Rodna ravnopravnost i jednaka plaća za sve	S1 – Vlastita radna snaga[6]	• Radni uvjeti • Jednako postupanje i mogućnosti za sve	S1 se sagledava u cjelovitosti, podteme su vezane za aktivnosti poduzeća
Zaštita ljudskih prava Podrška lokalnoj zajednici	S3 – Pogođene zajednice[7]	S3 se sagledava u cjelovitosti, podteme su vezane za aktivnosti poduzeća	
Pružanje usluge Pristupačnost i uključivost za sve goste Marketing i komunikacija	S4 – Potrošači i krajnji korisnici[8]	S4 se sagledava u cjelovitosti, podteme su vezane za aktivnosti poduzeća	
Odgovorne marketinške prakse Korporativna kultura Upravljanje odnosima s dobavljačima i prakse plaćanja	G1 – Poslovno ponašanje[9]	• Korporativna kultura • Upravljanje odnosima s dobavljačima i prakse plaćanja	/

[1] Detaljan izvještaj o podacima TSM-a vezanim uz klimatske promjene nalazi se u poglavlju 10.2. E1 – Klimatske promjene, poveznica
[2] Detaljan izvještaj o podacima TSM-a vezanim uz onečišćenje nalazi se u poglavlju 10.3. E2 – Onečišćenje, poveznica
[3] Detaljan izvještaj o podacima TSM-a vezanim uz vode i vodne resurse nalazi se u poglavlju 10.4. E3 – Voda i vodni resursi, poveznica
[4] Detaljan izvještaj o podacima TSM-a vezanim uz bioraznolikost i ekosustave nalazi se u poglavlju 10.5. E4 – Bioraznolikost i ekosustavi, poveznica
[5] Detaljan izvještaj o podacima TSM-a vezanim uz kružno gospodarstvo nalazi se u poglavlju 10.6. E5 – Kružno gospodarstvo, poveznica

[6] Detaljan izvještaj o podacima TSM-a vezanim uz vlastitu radnu snagu nalazi se u poglavlju 11.1. S1 – Vlastita radna snaga, poveznica
[7] Detaljan izvještaj o podacima TSM-a vezanim uz pogođene zajednice nalazi se u poglavlju 11.2. S3 – Pogođene zajednice, poveznica
[8] Detaljan izvještaj o podacima TSM-a vezanim uz potrošače i krajnje korisnike nalazi se u poglavlju 11.3. S4 – Potrošači i krajnji korisnici, poveznica
[9] Detaljan izvještaj o podacima TSM-a vezanim uz poslovno ponašanje nalazi se u poglavlju 12.1. G1 – Poslovno ponašanje, poveznica

3. UPRAVLJANJE

3.1. Osnovni podaci o Termama Sveti Martin

Društvo Toplice Sveti Martin d.o.o., koje upravlja Termama Sveti Martin, upisano je u Sudski registar Trgovačkog suda u Varaždinu pod matičnim brojem subjekta 070027109.

Do 2003. godine toplice su nosile naziv Toplice Vučkovec i radile su sezonski samo u ljetnim mjesecima. Od 2003. toplice su dobile naziv Terme Sveti Martin i u narednim godinama razvile su se u turistički kompleks koji promovira zdrav život, rekreaciju i lokalnu gastronomiju.

3.1.1. Predmet poslovanja Termi Sveti Martin

Terme Sveti Martin osnovne prihode ostvaruju obavljanjem glavne registrirane djelatnosti 55.10 Hoteli i sličan smještaj (NKD 2007). Terme Sveti Martin prvi su Healthness resort u Europi čije je poslovanje usmjereno na pružanje različitih zdravstvenih i wellness usluga kako bi gostima omogućio potpuno iskustvo opuštanja, obnove i unapređenja zdravlja. Kompleks uključuje apartmansko naselje i hotel s 4 zvjezdice, zdrave i inovativne restorane, kompleks unutarnjih bazena s termalnom vodom, ljetni aquapark, wellness centar, svijet sauna i centar frekventne medicine. Osim navedenog, u kompleksu se nalaze i mnogobrojne rekreacijske staze, sportski sadržaji, golf i disc golf tereni te mnogi sadržaji za izlet i rekreaciju. Terme Sveti Martin također su poznate po idiličnom i zdravom prirodnom okruženju, 100 – godišnjoj tradiciji kupališnog turizma s jednom od najzdravijih termo mineralnih voda u Europi, vrhunskim wellness uslugama i bogatoj ponudi za profesionalne i rekreativne sportaše.

3.2. Organizacijska struktura

Organizacijska struktura Termi osmišljena je da podrži misiju pružanja gostima iskustva usredotočenog na sport, wellness i opuštanje.

Tim direktora odjela unutar organizacije Termi je odgovoran za provođenje operativnog poslovanja, nadgledanje ukupnog smjera i provođenje strategije Termi. Ovaj tim uključuje operativna područja prodaje i marketinga, održavanja (i održivosti), nabave i trgovine, financija i IT-a, hotelskih operacija, hrane i pića i upravljanja ljudskim potencijalima. Generalna direktorica upravlja, koordinira i odgovara za uspješnost tima i postizanje poslovnih ciljeva.

Organizacijska struktura Termi slijedi hijerarhijski raspored s jasnim linijama ovlasti i izvješćivanja. Osoblje na prvoj liniji odgovara voditeljima, koji odgovaraju direktorima odjela. Upravljanje je organizirano kako bi se osigurala učinkovita komunikacija i koordinacija poslova.

3.3. Tijela društva

U 2024. godini dogodile su se izmjene u vlasničkoj strukturi poduzeća Toplice Sveti Martin d.o.o. Vlasništvo nad Termama Sveti Martin preuzelo je poduzeće SALLINA BETEILIGUNGSVERWALTUNGS GMBH, kao jedini član društva. Osobe ovlaštene za zastupanje u 2024. godini bile su:

gđa Nuša Kotoraj
članica Uprave koja zastupa društvo zajedno s drugim članom Uprave ili prokuristom, imenovana odlukom jedinog člana društva od 01. srpnja 2024.

g. Nikola Mikac
prokurist, imenovan odlukom jedinog člana društva od 01. srpnja 2024.

g. Davor Štampalija
član Uprave koji zastupa društvo zajedno s drugim članom Uprave ili prokuristom, imenovan odlukom jedinog člana društva od 04. srpnja 2024.

Sukladno poslovnim potrebama Termi, oformljena su sljedeća tijela društva:

Uprava

Nadzorni odbor

Vlasnici/Glavna skupština

Uprava Termi održava redovite sastanke s osobljem kako bi ih redovito izvijestila o svim relevantnim postojećim i budućim planovima, kao i o aktivnostima vezanim za zaštitu društva i okoliša. Glavne dužnosti generalne direktorice, gđe Nuše Korotaj, cjelokupno su operativno upravljanje svim aspektima poslovanja, postizanje pozitivnog poslovnog rezultata, ostvarivanje zadanog godišnjeg rasta, kreiranje pozitivne radne kulture te osiguravanje poslovanja u skladu sa svim pozitivnim zakonskim regulativama. Direktorica odgovara vlasnicima društva te je imenovana od strane hotelskog upravljačkog partnera društva.

Vođenje održivog poslovanja, implementacija održivih poslovnih praksi, kao i provođenje potrebnih dodatnih radnji u svrhu postizanja održivog poslovnog modela dodijeljeno je Odjelu održavanja, voditelju g. Vedranu Augustiću. No, obzirom na pridavanje izuzetnog značaja temama zaštite okoliša i pozitivnog djelovanja na zajednicu, zaposlenike i posjetitelje turističkog kompleksa – tema održivog razvoja je od posebnog interesa i generalnoj direktorici te su u istu uključeni i svi voditelji sukladno njihovom području utjecaja. Stoga je tema održivosti redovna na sjednicama direktorice turističkog kompleksa i voditelja svih odjela.

Nadzorni odbor je u 2023. godini uključivao članove g. Oswalda Czipina kao predsjednika te gđu Beatu Adriannu Glinsku i g. Ivicu Kutnjaka, kao članove.

S obzirom na strukturu Nadzornog odbora, g. Kutnjak je imenovan temeljem izborne odluke zaposlenika društva te predstavlja glas zaposlenika unutar Nadzornog odbora. Nadzorni odbor obavlja funkciju svih potrebnih pododbora te djeluje u suglasju s dioničarima i većinskim vlasnikom poštujući sve pozitivne zakonske propise i osiguravajući financijsku i operativnu održivost poslovanja društva, čime se osigurava i dugoročna maksimalna korist za sve zaposlenike i zainteresirane dionike. Revizija rada Nadzornog odbora redovno se provodi.

Vlasnik i jedini član društva je u 2024. godini bio SALLINA BETEILIGUNGSVERWALTUNGS GMBH, iz Austrije te je uloga vlasnika odobravanje svih odluka donesenih od strane upravljačke tvrtke i direktorice kompleksa.. Vlasnik odobrava i financijski plan društva o kojem ovisi mogućnost ulaganja u obnovu i razvoj kompleksa. U obuhvatu odluka vlasnika su odobravanje budžeta, CAPEX-a, mjesečni monitoring uspješnosti te praćenje realizacije postavljenih KPI-eva (eng. Key Performace Indicators).

4. STRATEGIJA ODRŽIVOSTI ZA RAZDOBLJE 2023. – 2030.

Unatoč klasifikaciji kao srednjeg poduzeća po veličini i nepostojanja obveze izrade Izvještaja o održivosti, Terme su se odlučile na izradu strategije održivosti i izdavanje Izvještaja o održivosti po ESRS standardima koji se propisuju za velika poduzeća podložna Uredbi o izvještavanju o korporativnoj održivosti (CSRD). Odluka je donesena upravo zbog temeljne poslovne strategije koja uvažava okoliš i lokalnu zajednicu u svom poslovanju.

ESG strategija održivosti Termi Sveti Martin d.o.o. 2023. – 2030. neodvojivo je povezana s osnovnom poslovnom strategijom poduzeća i predmetom poslovanja poduzeća koje se odnosi na pružanje smještajnih i ugostiteljskih usluga. Strategija održivosti Termi Sveti Martin je izrađena po najvišim standardima uzevši u obzir tri bitne polazišne točke:

1.

Temeljne vrijednosti Termi, poslovnu strategiju i ciljeve – strategija održivosti se mora uskladiti s ovom polazišnom točkom radi postizanja financijske održivosti;

2.

Mapirani učinci, rizici i prilike – strategija se mora usredotočiti na područja koja imaju potencijalno najveći negativan ili pozitivan utjecaj na ESG kriterije;

3.

Globalno identificirani najveći utjecaji hospitality industrije i izazovi koje je nužno adresirati na razini industrije.

Strategijom o održivosti Terme Sveti Martin uključuju sve navedene polazišne točke, svoje specifičnosti, ali i svoje strateške poslovne ciljeve uz ciljeve održivosti. Zadaća ove strategije je, osim uključivanja svih ovih parametra i omogućavanje financijski održive tranzicije prema održivom i niskougljičnom poslovanju uz poštivanje ***DNSH (do no significant harm) kriterija za svaku aktivnost koja se provodi temeljem ove strategije.***

Strategija se izvršava putem postavljenih (operativnih) ciljeva s identificiranim utjecajem na ESG čimbenike, mjerama i rokovima za postizanje ciljeva te utjecajem na UN-ove ciljeve održivog razvoja. Svi ovi elementi osiguravaju da je praćenje uspješnosti strategije mjerljivo i usporedivo što je jedan od ključnih zahtjeva ESG strategije radi izbjegavanje *greenwashinga i/ili socialwashinga.*

Operativni ciljevi služe za provođenje strategije, a za predstavljanje i okvir strategije potrebno je postaviti i strateške ESG ciljeve Termi. Sukladno Europskom zelenom planu, navedenim polazišnim točkama, provedenom postupku dužne pažnje i metodologiji rada te uzevši u obzir procijenjene učinke, rizike i prilike, strateški ciljevi ESG strategije te značajne teme za izvještavanje o održivosti za poduzeće Terme Sveti Martin d.o.o. su:

1. DEKARBONIZACIJA
(E1 – Klimatske promjene)
1.1. Smanjenje emisija stakleničkih plinova (prvenstveno CO_2)
1.2. Energetska učinkovitost

2. SMANJENJE ZAGAĐENJA
(E2 – Onečišćenje)
2.1. Smanjenje onečišćenja vode, zraka i tla

3. OČUVANJE VODA
(E3 – Voda i vodni resursi)
3.1. Smanjivanje potrošnje vode
3.2. Zaštita čistoće voda

4. BIORAZNOLIKOST (E4 – Bioraznolikost i ekosustavi)

4.1. Povećanje šumskih površina
4.2. Zaštita kopnenih površina
4.3. Širenje biodinamičkog vrta

5. ODGOVORNO UPRAVLJANJE OTPADOM (E5 – Kružno gospodarstvo)

5.1. Smanjivanje količine otpada
5.2. Povećanje udjela recikliranog i kompostiranog otpada

6. UTJECAJ NA LOKALNU ZAJEDNICU

6.1. Briga za zaposlenike (S1 – Vlastita radna snaga)
6.2. Utjecaj na lokalno gospodarstvo i promociju zajednice (S3 – Pogođene zajednice)
6.3. Podrška zajednici kroz donacije vremena, novca i u naravi
6.4. Utjecaj na lanac vrijednosti vrta

7. ODGOVORNO I USKLAĐENO UPRAVLJANJE (G1 – Poslovno ponašanje)

7.1. Promicanje raznolikosti, uključivosti i zabrana diskriminacije po bilo kojem kriteriju
7.2. Usklađenost s pozitivnim i progresivnim propisima
7.3. Konstantno poboljšavanje cjelokupnog sustava upravljanja ili njegovih dijelova

Tablica 1. Strateški ciljevi ESG Strategije održivosti te značajne teme za izvještavanje o održivosti za poduzeće Toplice Sveti Martin d.o.o.

Prateći strateške ciljeve ESG strategije, kroz postizanje pojedinih operativnih ciljeva i praćenje napretka, Terme osiguravaju uspješnost smjera poslovanja prema tranziciji na održivo i nisko-ugljično gospodarstvo, brinući se o okolišu i lokalnoj zajednici, promičući inkluziju i raznolikost uz pažljivo upravljanje i odgovorno promoviranje svojih tranzicijskih uspjeha.

5. *LANAC VRIJEDNOSTI*

Prilikom izrade lanca vrijednosti korištena je metodologija definirana u ESG Strategiji za razdoblje 2023. – 2030. godine. U sklopu ESG Strategije provedena je procjena ključnih poslovnih procesa, uzimajući u obzir utjecaj okolišnih, društvenih i upravljačkih čimbenika na cjelokupno poslovanje. Na temelju te analize napravljen je lanac vrijednosti koji je prikazan u nastavku.

Ulazne operacije

Dobavljači hrane i pića

Dobavljači hotela osiguravaju robu i usluge potrebne za svakodnevno poslovanje i kvalitetno pružanje usluga gostima

Lokalni proizvođači i OPG-ovi

Dobavljači hotela osiguravaju robu i usluge potrebne za svakodnevno poslovanje i kvalitetno pružanje usluga gostima

Terme Sveti Martin

Uprava

Uprava je ključna u oblikovanju organizacijskih politika, nadziranju upravljanja te utječe na donošenje strateških odluka

Vlasnik

Vlasnik hotela odgovorna je osoba za cjelokupno poslovanje, razvoj i strateško usmjerenje hotelskog objekta

Rukovoditelji

Provoditelji korporativnih politika koji osiguravaju usklađivanje svakodnevnih operacija sa širim strateškim ciljevima

Zaposlenici

Zaposlenici pružaju visokokvalitetnu uslugu gostima i osiguravaju nesmetano funkcioniranje svih hotelskih odjela

Izlazne operacije

Gosti

Gosti hotela su krajnji korisnici svih usluga koje hotel pruža

Lokalna zajednica

Lokalna zajednica obuhvaća stanovnike, poslovne subjekte i institucije u neposrednoj blizini hotela

Državne i kreditne institucije

Državne institucije kreditne ustanove utječu na regulatorni i financijski okvir u kojem hotel posluje

Mediji

Mediji oblikuju percepciju hotela u javnosti, izvještavaju o njegovim aktivnostima, uspjesima i društvenom utjecaju

6. DIONICI

Osnovna postavka analize dionika je da različite skupine imaju i različite interese, kapacitete i probleme koje je potrebno individualno analizirati u procesu pripreme poslovanja i usmjeravanju adekvatnoj identifikaciji problema i ciljeva te odabira strategije. Ova analiza pomaže u boljem razumijevanju potreba, očekivanja i utjecaja svake skupine.

Ključne skupine dionika, definirane u sklopu izrade Strategije održivosti, ostale su nepromijenjene u 2024. godini. Njihova relevantnost i uloga u procesu procjene značajnosti potvrđena je tijekom redovite godišnje revizije, čime je osigurana dosljednost u identifikaciji i uključivanju relevantnih perspektiva u izvještavanje o održivosti.

6.1. Određivanje ključnih dionika - Identifikacija, način i opseg suradnje s dionicima

Koncept ključnog dionika (ili relevantnih dionika u međunarodnim instrumentima) temelji se na ideji da sve aktivnosti organizacije neće utjecati jednako na sve dionike, a cilj je prepoznati dionike čije stavove treba uzeti u obzir u vezi s određenom aktivnošću (ili područjem održivosti). U nastavku se nalazi popis ključnih dionika Termi Sveti Martin.

Vrsta dionika	*Opis utjecaja*
KLJUČNI	
Uprava Terma	Upravljačka struktura Termi ulaže napore kako bi se poslovanje uskladilo s načelima održivog poslovanja. Sastaju se jednom tjedno i predano rade na ostvarenju zadanih ciljeva poslovanja, uključujući održivost. Terme žele svoje održive inicijative i ciljeve objediniti u održivu poslovnu strategiju i tako postati vodeći u svom sektoru u području održivosti.
Zaposlenici	Upravo zaposlenici imaju ključnu ulogu u primjeni svih principa održivosti koje Terme namjeravaju provesti. Kako bi ih se potaklo, posebno se nagrađuju oni pojedinci koji značajno pridonose održivosti u svakodnevnom radu te posebno oni koji svojim volonterskim radom daju dodatan doprinos zajednici u kojoj rade i žive.
Vlasnici	Vlasnici Termi uključeni su u operativno financijsko planiranje, što ima značajan utjecaj na poslovni model pa samim time i na strategiju održivosti.

Gosti hotela	Suvremeni gosti Termi su sve više osviješteni o ESG pitanjima te biraju destinacije i objekte koji primjenjuju održive principe poslovanja. Terme nastoje pribaviti što više povratnih informacija od svojih gostiju kroz redovita istraživanja o zadovoljstvu uslugama hotela, kako bi prepoznale potrebe svojih gostiju i omogućile im nezaboravne usluge tijekom njihovog boravka u hotelu. Online upitnik je dostupan na: Upitnik o ekološki odgovornom poslovanju i zadovoljstvu boravkom u Termama Sveti Martin (google.com) Uz zaposlenike, tvrtka ulaže velike napore i u edukaciju gostiju o malim stvarima koje oni mogu učiniti kako bi svojim djelovanjem zaštitili okoliš u kojem borave.
Dobavljači	Poticanje održivih praksi svojih dobavljača jedna je od osnovnih mogućnosti utjecaja na lanac vrijednosti poduzeća. Terme snažno utječu na lokalnu zajednicu inzistiranjem na suradnji s lokalnim proizvođačima hrane i pića.
Lokalna zajednica	Terme Sveti Martin se zalažu za zdravo poslovanje, etično i odgovorno prema svim zaposlenicima pa tako i prema lokalnoj zajednici. Aktivni angažman kroz različite programe, volonterstvo, uključivanje lokalnih stanovnika u proces otkupa domaćih proizvoda, poticanje stanovnika na osnivanje OPG-a, podršku u razvoju lokalnih turističkih atrakcija, donacije potrebitima, sponzoriranje udruga, podržavanje raznih inicijativa i manifestacija, samo su dio aktivnosti koje se provode s ciljem rasta zajedno s okolinom koja okružuje ovaj kompleks.

Predstavnici vlasti, regulatori i zakonodavci	Terme Sveti Martin sudjeluju u oblikovanju javnih politika kroz pisane komentare i prijedloge upućene strukovnim organizacijama i sektorskim udrugama, javnim medijskim nastupima i stručnim raspravama.
Industrijska udruženja i nevladine organizacije	Terme sudjeluju u promociji održivosti i razvoja turizma kroz aktivno sudjelovanje u sektorskim udruženjima i institucijama. Aktivno sudjeluju u radu turističke zajednice općine Sveti Martin na Muri te pridonose radu tijela ove općine aktivnim sudjelovanjem svojih predstavnika u Skupštini i Vijeću turističke zajednice.
Kreditne institucije	Kao pokretači ESG izvještavanja, kreditne institucije su iznimno zainteresirane za održive prakse svojih klijenata, uključujući i Terme. Ovdje je još značajniji čimbenik činjenica da je kreditna institucija ujedno i vlasnik Termi.
Mediji	Pogotovo lokalni, koji s obzirom na velik utjecaj Termi na gospodarstvo kraja prate vijesti, događaje i aktivnosti u Termama te aktivno izvještavaju ciljanu lokalnu populaciju.

Tablica 2. Identifikacija dionika sukladno opisu značajnosti

6.2. Ispitivanje interesa i stajališta dionika

U sklopu provedbe Strategije održivosti, Terme Sveti Martin definirale su ključne skupine dionika te metodologiju njihovog ispitivanja kroz strukturirani upitnik o značajnim temama. U 2024. godini te skupine dionika nisu se mijenjale, a obuhvaćaju: direktore, rukovoditelje, zaposlenike, vlasnike/dioničare, goste, dobavljače, članove lokalne zajednice, državne institucije, kreditne institucije i medije. Ispitivanje je provedeno kako bi se prikupila mišljenja o ESG temama relevantnim za poslovanje te osigurala usklađenost izvještavanja s ESRS standardima. Uvidi dobiveni iz tog procesa doprinose utvrđivanju materijalnosti i usmjeravanju održivih inicijativa u skladu s očekivanjima najvažnijih dionika.

U nastavku se nalaze rezultati ispitivanja dionika o interesima i stajalištima o značajnim temama poduzeća Toplice Sveti Martin d.o.o. a proširena verzija se nalazi u Strategiji održivosti Terma Sveti Martin za razdoblje 2023. – 2030.:

Direktori

su uključeni u Upitnik o značajnim temama zbog svoje ključne uloge u oblikovanju strategije, upravljanju i donošenju odluka. Njihovi uvidi u ESG pitanja važni su za usklađivanje održivih praksi s vizijom i vrijednostima tvrtke. Kao nositelji vodstva, direktori doprinose povećanju materijalnosti ESG inicijativa te jačaju transparentnost i odgovorno poslovanje Termi Sveti Martin.

Rukovoditelji

su uključeni u Upitnik o značajnim temama zbog svoje uloge u provođenju korporativnih politika i povezivanju strategije s operativnom provedbom. Njihovi uvidi pomažu u primjeni ESG načela u svakodnevnom poslovanju, čime doprinose učinkovitosti, upravljanju rizicima i jačanju održivih praksi unutar Terma Sveti Martin.

Zaposlenici

su ključni dionici koji svakodnevno doprinose poslovanju i održivoj organizacijskoj kulturi. Njihovi uvidi u društvene aspekte ESG-a pomažu oblikovanju inicijativa koje su usklađene s vrijednostima i očekivanjima radne snage, čime jačaju internu odgovornost i pozitivan utjecaj na zajednicu.

Vlasnici

imaju značajnu ulogu u postavljanju strateškog smjera tvrtke. Njihova stajališta o ESG pitanjima osiguravaju da su održive inicijative usklađene s dugoročnim ciljevima i vrijednostima ulaganja, čime se jača odgovorno upravljanje i stvaranje održive vrijednosti.

Gosti

kao krajnji korisnici usluga, svojim povratnim informacijama izravno utječu na kvalitetu i reputaciju tvrtke. Njihova očekivanja i percepcija ESG praksi pomažu Termama Sveti Martin da razvijaju održive inicijative usklađene s korisničkim vrijednostima.

Dobavljači

su važni partneri u ESG lancu vrijednosti. Njihova usklađenost s održivim i etičkim standardima izravno utječe na ESG učinak tvrtke. Suradnjom s dobavljačima, Terme Sveti Martin jačaju otpornost i odgovornost unutar opskrbnog lanca.

Članovi lokalne zajednice

važni su dionici zbog međusobnog utjecaja s poslovanjem. Njihove potrebe i očekivanja doprinose razvoju praksi koje podržavaju društveni napredak i očuvanje okoliša, čime se gradi snažan i održiv lokalni odnos.

Državne institucije

oblikuju regulatorni okvir poslovanja. Suradnjom s njima, Terme Sveti Martin osiguravaju usklađenost s propisima i doprinos ciljevima održivog razvoja, potvrđujući svoju predanost odgovornom poslovanju.

Kreditne institucije

sve više vrednuju ESG čimbenike pri odobravanju financiranja. Usklađivanjem svojih strategija s njihovim očekivanjima, Terme Sveti Martin jačaju financijsku otpornost i pristup kapitalu, osiguravajući održiv rast.

Mediji

igraju ključnu ulogu u oblikovanju javne percepcije. Kroz transparentnu komunikaciju, Terme Sveti Martin promiču svoje ESG napore i grade pozitivan imidž, osnažujući reputaciju i utjecaj održivog poslovanja.

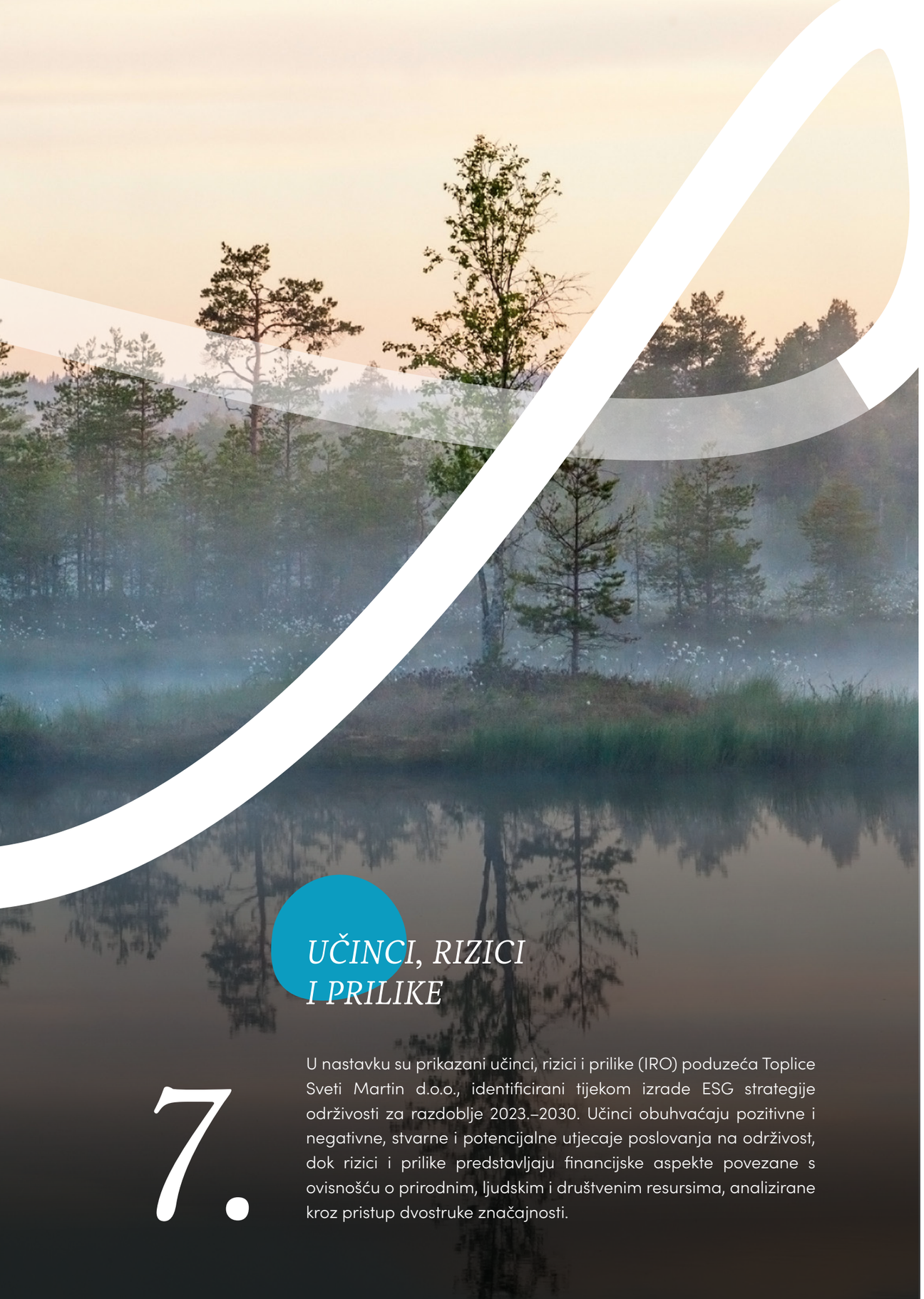

7. UČINCI, RIZICI I PRILIKE

U nastavku su prikazani učinci, rizici i prilike (IRO) poduzeća Toplice Sveti Martin d.o.o., identificirani tijekom izrade ESG strategije održivosti za razdoblje 2023.–2030. Učinci obuhvaćaju pozitivne i negativne, stvarne i potencijalne utjecaje poslovanja na održivost, dok rizici i prilike predstavljaju financijske aspekte povezane s ovisnošću o prirodnim, ljudskim i društvenim resursima, analizirane kroz pristup dvostruke značajnosti.

ESG Kriterij	Učinci	Rizici	Prilike
OKOLIŠ (E)	Potrošnja energije Potrošnja vode Onečišćenje vode Bioraznolikost Upravljanje otpadom	Rast cijena energenata Nedostatak vode Zagađenje podzemnog izvora vode Nestajanje vrsta Nezadovoljstvo posjetitelja	Smanjivanje emisija CO_2 Promjena ponašanja posjetitelja osjetljivih na klimatske promjene Nova geotermalna bušotina Obogaćivanje ponude za posjetitelje Smanjivanje troška zbrinjavanja otpada
DRUŠTVO (S)	Vlastita radna snaga Utjecaj na lanac vrijednosti Utjecaj na lokalnu zajednicu Potrošači	Gubitak zaposlenika Pretjerana ovisnost o Termama Nezadovoljstvo lokalne zajednice Neispunjena očekivanja	Povećanje raznolikosti i pozitivan utjecaj na tim Pozitivna promjena u cijelom lancu Generiranje rasta lokalnog gospodarstva Pružanje vrhunske usluge i stjecanje novih posjetitelja putem preporuka ili recenzija (klijenata kojima je održivost bitna)
UPRAVLJANJE (G)	Dobro poslovno ponašanje	Reputacijski rizik Nemogućnost sklapanja novih ugovora Otežan pristup financiranju	Stjecanje novih poslovnih partnera Potencijalno povoljniji uvjeti poslovanja Povoljniji uvjeti zaduživanja

Tablica 3. Učinci, rizici i prilike u 2023. godini

8. POLITIKE I PROCEDURE

8.1. Interni akti i relevantni dokumenti - Politike, procedure i postupci

Nastavno na prethodno izvještajno razdoblje, i tijekom 2024. godine su Terme Sveti Martin nastavile s primjenom internih politika i operativnih dokumenata koji podupiru održivo, odgovorno i sigurno poslovanje na razini cijelog društva. Usvojeni dokumenti obuhvaćaju ključna područja ESG strategije, korporativne kulture, oglašavanja i operativnog upravljanja, te predstavljaju formalni okvir djelovanja društva.

Usvojene politike koje se provode na razini poduzeća uključuju:

ESG Strategiju održivosti Toplica Sveti Martin d.o.o. (2023.–2030.)

kao temeljni strateški dokument održivog razvoja društva.

Priručnik korporativne kulture

koji obuhvaća:
- Kodeks korporativnog upravljanja
- Etički kodeks
- Interni kodeks ponašanja

Kodeks oglašavanja i marketinške komunikacije

Operativne planove

relevantne za provedbu svakodnevnog poslovanja i upravljanje resursima.

Dodatna dokumentacija, iako nema formalni status službenih akata, izrađena je, usvojena i aktivno se primjenjuje u praksi. Ova dokumentacija uključuje:

- **Procjenu rizika (vezano za rukovanje opasnim tvarima)**
- **Pravilnik o zaštiti od požara**
- **Pravilnik o radu**
- **Operativni plan interventnih mjera u slučaju izvanrednih i iznenadnih zagađenja voda**
- **Plan evakuacije i spašavanja ljudi i imovine u Toplicama Sveti Martin d.o.o.**
- **Operativni plan civilne zaštite za općinu Sveti Martin na Muri**

Posebno se ističe **Okolišna studija o utjecaju SPA centra Terme Sveti Martin na lokalni okoliš**, koja dodatno potvrđuje stratešku opredijeljenost poduzeća prema održivom poslovanju. Ovaj dokument podupire dugoročnu viziju Termi kao prvog Healthness resorta u Europi, koji održivost integrira u sve aspekte svog poslovnog modela.

8.2. Certifikati - Sustav upravljanja kvalitetom i okolišem

Certifikacija može biti korisna za tvrtku na nekoliko načina, ovisno o vrsti certifikacije i industriji u kojoj tvrtka posluje. Određeni certifikati usmjereni su na okolišnu održivost, društvenu odgovornost i etičke poslovne prakse. Postizanje certifikacije u tim područjima pokazuje predanost tvrtke održivosti, korporativnoj društvenoj odgovornosti (eng. corporate social responsability, CSR) i etičkom ponašanju, što potencijalno donosi povoljne ocjene kod potrošača i investitora koji žele pozitivan učinak na društvo i okoliš. U nastavku su opisani certificirani procesi u Termama Sveti Martin koji se nastavljaju na prethodno izvještajno razdoblje, potvrđujući kontinuitet i dosljednost u implementaciji održivih i odgovornih poslovnih praksi.

8.2.1. Sustav upravljanja kvalitetom i okolišem

U 2024. godini se sustav upravljanja kvalitetom i okolišem koristi za integrirano upravljanje kvalitetom i zaštitom okoliša unutar organizacije. Ovaj sustav kombinira principe upravljanja kvalitetom i principima upravljanja zaštitom okoliša radi postizanja ciljeva kvalitete proizvoda ili usluga te smanjenja negativnog utjecaja organizacije na okoliš.

Ovakav integrirani sustav pomaže organizacijama da postignu svoje poslovne ciljeve dok istovremeno odgovaraju na sve veće zahtjeve tržišta, regulatornih tijela i društva u cjelini. U 2024. godini se sustav primjenjivao na usluge: smještaja, ugostiteljstva, wellnessa i opuštanja, sporta i aktivnog odmora te kongresa i team building programa.

Normativne reference obuhvaćaju:

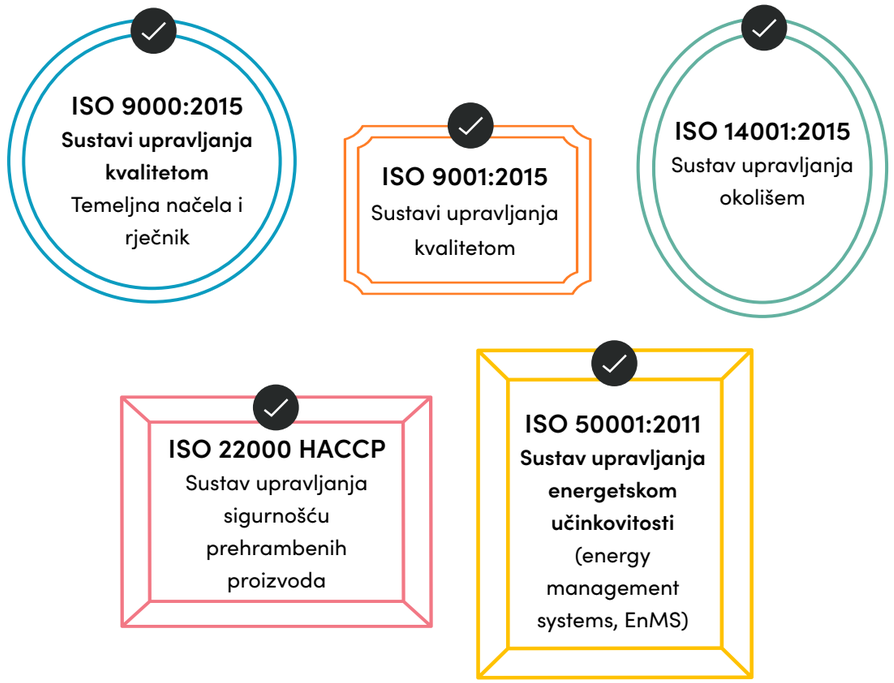

8.2.2. Ostali certifikati

Tijekom 2024. godine, poduzeće Terme Sveti Martin posjedovalo je niz certifikata koji potvrđuju usklađenost s relevantnim standardima u području kvalitete, sigurnosti, održivosti i pružanja usluga. Ovi certifikati predstavljaju dokaz predanosti kontinuiranom unapređenju poslovanja i zadovoljavanju očekivanja gostiju, partnera i regulatornih tijela. U nastavku se nalaze ostali certifikati koje poduzeće posjeduje.

Certifikat	*Opis*
Sustainable hotel	Udruga poduzetnika u hotelijerstvu Hrvatske (UPUHH) je najveća i najreprezentativnija udruga hotelijera u Hrvatskoj koja više od 30 godina uspješno zastupa interese gotovo 400 hrvatskih hotela (i sličnih objekata) kojima upravlja 180 pravnih osoba iz cijele Hrvatske. UPUHH predstavlja više od 28 godina uspješnog zagovaranja za boljitak turističke industrije u Zagrebu i u Bruxellesu. U svojoj tranziciji prema održivom poslovanju, Terme su uvele certifikat 'Sustainable Hotel Certificate by UPUHH'. Certifikat se dodjeljuje u tri kategorije: (1) Basic, (2) Advanced, (3) Superiror.

Terme su ponosni vlasnik certifikata u kategoriji Advanced koji je dodijeljen na temelju kriterija u devet kategorija: upravljanje održivim razvojem, nabava, prodaja, marketing i odnosi s javnošću, okoliš, energetska učinkovitost, ljudski potencijali i tehnička služba.

EU Ecolabel

Terme Sveti Martin su turistički kompleks u Hrvatskoj s certifikatom EU Ecolabel dobiven na temelju nastojanja da smanji svoj negativan utjecaj na okoliš. Za dobivanje ove oznake, kompleks je morao zadovoljiti niz standarda i kriterija koji su ključni za zaštitu okoliša i zeleno poslovanje, a sam projekt je realiziran u 2 godine. EU Ecolabel je službena eko-oznaka Europske unije (EU) kojom se označavanju „zeleni" proizvodi i usluge tj. oni koji imaju manje nepovoljan utjecaj na okoliš tijekom životnog ciklusa u odnosu na istovrsne proizvode i usluge. Namijenjen je proizvodima koji se stavljaju na tržište EU. Znak EU Ecolabel je dokaz da proizvod ili usluga udovoljavaju visoko propisanim standardima zaštite okoliša.

GREEN KEY certifikat

Terme Sveti Martin posjeduju i certifikat GREEN KEY. Certifikat Green Key vodeći je standard izvrsnosti u području ekološke odgovornosti i održivog poslovanja u turističkoj industriji. Ovaj prestižni certifikat predstavlja obvezu poduzeća da se njihovi turistički objekti pridržavaju strogih kriterija koje propisuje Zaklada za obrazovanje o okolišu (the Foundation for Environmental Education, FEE). Green Key označava obećanje objekta svojim gostima da odabirom boravka u takvom objektu pomažu napraviti razliku na razini okoliša i održivosti. Visoki ekološki standardi koji se očekuju od ovih objekata održavaju se rigoroznom dokumentacijom i čestim revizijama.

Halal certifikat

Halal certifikat jamči da proizvodi i usluge namijenjene muslimanskoj populaciji udovoljavaju zahtjevima Islama. Uglavnom se primjenjuje na mesne i druge prehrambene proizvode kao što su mlijeko, konzervirana hrana i aditivi. Konkretno, za mesne proizvode Halal certifikat potvrđuje da je meso životinja obrađeno posebnom tehnikom i da nije bilo u kontaktu s meso drugih životinja, posebice svinja. Velika privilegija posjedovanja ovog certifikata je i mogućnost ugošćivanja gostiju, sportskih momčadi i reprezentacija iz muslimanskih zemalja te su npr. gosti iz Saudijske Arabije prepoznali ove napore Termi kao i njihove nogometne momčadi koje dolaze na pripreme.

LGBTIQ+ certifikat radnopravnog poslodavca

Certifikat je uručen kao potvrda sudjelovanju u edukacijskom programu 'Radnopravnost svima!' te zahvala za doprinos u području promicanja i unapređenja uvjeta LGBTQIA+ osoba na radnom mjestu. U sklopu programa, zaposlenici i zaposlenice su stekli/e kompetencije u područjima: razumijevanja potreba LGBTQIA+ osoba na radnom mjestu, poslovni akti kao alat za postizanje boljih radnih uvjeta, unutarnje i vanjske prakse uključivosti i raznolikosti.
Ovim certifikatom, kao i sudjelovanjem zaposlenika u edukacijskom programu, proširena je svijest među zaposlenicima o problemima s kojima se suočavaju LGBTQIA+ osobe, a obzirom na značaj koji Terme imaju u odnosu na lokalnu zajednicu – utjecaj na razumijevanje ovih problema se prenio i na lokalnu zajednicu.

Tablica 4. Certifikati u 2023. godini

8.3. Interne kontrole i sustav upravljanja rizicima

Stanje internih kontrola i sustava upravljanja rizicima ostalo je nepromijenjeno u odnosu na Izvješće o održivosti iz 2023. godine. Kontrole se provode kroz Odjel financija, unutar računovodstva i operativnog kontrolinga. Nepravilnosti se prijavljuju prokuristu, a prema potrebi i generalnoj direktorici. Upravljanje operativnim i financijskim rizicima uključuje i vanjsku procjenu klimatskih i tranzicijskih rizika, čime društvo potvrđuje svoju predanost održivosti u skladu s veličinom poduzeća.

U 2024. godini poduzeće je provelo sveobuhvatnu procjenu klimatskih rizika s ciljem boljeg razumijevanja utjecaja klimatskih promjena na svoje poslovanje. Rezultati i detalji provedene procjene bit će prikazani u Poglavlju 10. Okolišne značajne teme u kojem će se dodatno razraditi identificirani klimatski i tranzicijski rizici te planirane mjere ublažavanja.

8.3.1. Rizici poslovanja (mjere ublažavanja i upravljanja)

U okviru redovnog praćenja poslovanja, Terme Sveti Martin su, nastavno na prethodno izvještajno razdoblje, identificirale ključne operativne rizike u 2024. godini koji utječu na učinkovitost, održivost i sigurnost poslovnih procesa.

U 2024. godini su uz rizike održavanja navedeni i rizici povezani s ljudskim resursima, makroekonomskim čimbenicima i operativnim promjenama koje su ove godine u Termama uvedene.

U nastavku je prikazan pregled glavnih operativnih rizika te postojećih i predloženih mjera za njihovo učinkovito upravljanje.

Rizik poslovanja	*Opis*	*Mjere ublažavanja i upravljanja*
Održavanje objekata – redovno i preventivno, te sanacije i adaptacije	Rizici su vidljivi na dvije razine: • Problem s pronalaženjem izvođača radova te s rokovima izvedbe zbog opterećenosti vanjskih izvođača radova ostalim projektima Poduzeće ima 2 – 3 stalna vanjska izvođača koji ih prate, no ostali izvođači su ili nedostupni (ne odgovore na upit) ili su rokovi izvedbe neprihvatljivi. • Neredovito održavanje zbog popunjenosti smještajnih kapaciteta.	• Dugoročni ugovori s pouzdanim izvođačima • Izrada godišnjeg plana održavanja izvan visoke sezone • Razmatranje interne tehničke službe za manja održavanja
Rad i nadziranje sustava tehničkih postrojenja te sustava koji koriste opasne kemikalije	Rizici su vidljivi na dvije razine: • Potrebna obnova opreme postrojenje • Zbog specifične prirode posla (elektroinstalacije, vodovodne instalacije, instalacije grijanja i hlađenja, rad na računalu, rad s opasnim kemikalijama) teško je naći osobu koja može obavljati poslove na tehničkim postrojenjima. Kada se i zaposli nova osoba, potrebno je par mjeseci da ta osoba može obavljati poslove samostalno.	• Izrada programa mentorstva za nove zaposlenike • Suradnja s tehničkim školama i centrima za stručno osposobljavanje
Održavanje vanjskih površina	U sezoni košnje, ako nema sušnog razdoblja, potrebno je kositi 8 sati dnevno, pet dana u tjednu da se stigne pokositi na vrijeme. Ako se na vrijeme ne pokosi travnjak, košnja automatski duže traje i kosilice više trpe.	• Razmatranje dijela površina za drugačije hortikulturno rješenje (npr. nisko održive površine)
Rizici povezani s ljudskim resursima	Povećani broj bolovanja i izostanaka unutar domaćinstva doveo je do potrebe za dodatnim radnim satima. Visoka fluktuacija osoblja na recepciji otežala je stabilnost i kvalitetu usluge prema gostima.	• Privremeno povećanje radnih sati u domaćinstvu • Kontinuirani proces regrutacije i obuke na recepciji radi stabilizacije kadra.
Makroekonomski rizici	Visoka inflacija i porast cijena usluga utjecali su na poslovanje, povećavajući pritisak na opravdanje viših cijena smještaja kroz kvalitetu usluge.	• Fokus na podizanje kvalitete usluge (recepcija, čistoća, renoviranje apartmana) kako bi se opravdale više cijene.
Rizici kvalitete usluge	Rizik od nezadovoljstva gostiju zbog potencijalnih nedostataka u recepcijskoj usluzi i čišćenju, uslijed kadrovskih izazova.	• Uvođenje internih standarda i pojačan nadzor nad operativnim timovima.
Rizici tranzicije u partnerstvu	Promjena animacijske tvrtke predstavljala je izazov u kontinuitetu kvalitete i prilagodbi nove ekipe.	• Pažljiv odabir nove animacijske ekipe usklađene s vizijom tvrtke i kontinuirano praćenje izvedbe.
Rizici implementacije održivih inicijativa	Iako je program „Think Green" uspješno pokrenut, ovisnost o voljnosti gostiju za sudjelovanjem može ograničiti njegov ukupni učinak.	• Edukacija gostiju i osoblja o važnosti sudjelovanja u programu „Think Green" te poticanje kroz informativne kampanje i motivacijske poruke.

Tablica 5. Operativni rizici

9. FINANCIJSKA ANALIZA PODUZEĆA

Financijska analiza je ključan proces u ocjenjivanju financijske sposobnosti određenog poduzeća. Ova financijska analiza daje pregled financijskih izvještaja poput bilance, računa dobiti i gubitka te izvještaja o novčanom tijeku za 2023. i 2024. godinu. Svrha financijske analize je identificirati snage i slabosti poduzeća, procijeniti njegovu profitabilnost, likvidnost, solventnost i efikasnost.

Poduzeće je u 2024. godini ostvario ukupan godišnji prihod u iznosu od

12.333.908,97 €

što predstavlja relativnu promjenu ukupnih prihoda za

2.070.242,98 €

u odnosu na razdoblje (2023. godinu) kada je poslovni subjekt ostvario ukupne godišnje prihode u iznosu od

10.263.665,99 €

Poslovni subjekt je u prethodne dvije godine poslovao s dobiti.

Poduzeće u 2023. godini je imalo

163

zaposlene osobe

a u 2024. godini je imalo

165

zaposlenih osoba.

Poslovna sredstva poduzeća predstavljaju ukupnu aktivu bilance. Na dan 31.12.2024. godine ukupna aktiva poduzeća iznosila je

15.050.870,74 €

a sastoji se od dugotrajne imovine koja je u navedenom razdoblju iznosila

12.745.603,99 €

kratkotrajne imovine u iznosu od

2.196.497,35 €

te plaćenih troškova budućeg razdoblja i obračunatih prihoda u iznosu od

108.769,40 €

Poduzeće je u 2024. ostvarilo neto rezultat poslovanja u iznosu od

1.733.413,42 €

a ostvarena neto marža iznosila je

14,05 %

Dugotrajnu imovinu poduzeća čini nematerijalna imovina koja je na dan 31.12.2024. godine iznosila

1.208,33 €

materijalna imovina u iznosu od

12.744.395,66 €

dugotrajna financijska imovina u iznosu od 0,00 € te potraživanja od 0,00 €

Dugoročne obveze poduzeća čine obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama 0,00 € te obveze prema dobavljačima 0,00 €.

Na dan 31.12.2024. godine ukupna pasiva poduzeća iznosila je

15.050.870,74 €

a sastojala se od kapitala i rezervi u iznosu od

2.408.639,50 €

rezerviranja u iznosu

229.395,80 €

dugoročnih obveza u iznosu 11.096.116,31 €, kratkoročnih obveza koje na kraju navedene godine iznosile

1.316.719,13 €

te odgođenih plaćanja troškova i prihod budućeg razdoblja koji je iznosio 0,00 €.

Kratkotrajna imovina poduzeća sastoji se od

257.357,08 €

zaliha

359.529,54 €

potraživanja te od

1.579.610,73 €

novca u banci i blagajni.

Trošak amortizacije je u 2023 . godini iznosio 474.905,61 €, dok je u 2024. godini trošak amortizacije iznosio 492.446,47 €.

Kratkoročne obveze poduzeća sastoje se od obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od

0,00 €

obveza za predujmove

315.802,13 €

obveza prema dobavljačima koje su iznosile

620.643,62 €

obveze prema zaposlenicima u iznosu od

202.359,68 €

te obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od

176.420,66 €

EBITDA u 2024. godini iznosi

2.864.581,26 €

što je više u usporedbi s 2023. godinom kada je EBITDA iznosila

1.045.448,60 €

Zaključno, temeljni kapital poduzeća financiran je **100% domaćim kapitalom** te u prethodnom razdoblju iznos temeljnog kapitala nije mijenjan. Poduzeće je u 2024. godini ostvarilo ukupne godišnje prihode od **12.333.908,97 €**. Neto rezultat poslovanja poduzeća u 2024. godini iznosi **1.733.413,42 €**, što je povećanje od **85,36 %** u odnosu na prethodnu godinu. U usporedbi s prethodnim razdobljem, poduzeće je u 2024. godini ostvarilo porast prihoda za **2.070.242,98 €**.

Financijski pokazatelji - GFI 2024.

	KAPITAL I REZERVE (GFI AOP 067)	UKUPNA PASIVA (GFI AOP 125)	UDIO %	GODINA
UDIO KAPITALA I REZERVI U PASIVI	- 1.292.740,15 €	13.125.732,86 €	-9,85%	2023.
	208.639,50 €	15.050.870,74 €	1,39%	2024.

	POSLOVNI PRIHODI 2023. (GFI AP 127)	POSLOVNI RASHODI 2023. (GFI AP 133)	OPERATIVNA DOBIT (POSL PRIH. - POSL RASH.)	AMORTIZACIJA (GFI AOP 143)	EBITDA	
EBITDA	10.263.373,61 €	9.582.909,37 €	680.464,24 €	474.905,61 €	1.155.369,85 €	2023.
	12.333.334,24 €	9.961.199,45 €	2.372.134,79 €	492.446,47 €	2.864.581,26 €	2024.
EBITDA MARŽA (EBITDA / POSLOVNI PRIHODI)	11,26%					2023.
	23,23%					2024.

	DOBIT (GFI AOP 185)	
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	20.306,83 €	2023.
	1.733.413,42 €	2024.

10. OKOLIŠNE ZNAČAJNE TEME

Terme Sveti Martin javno prepoznaju da hotelska industrija ima znatan negativan utjecaj na okoliš te se, sukladno tomu, strateški usmjeravaju na njegovo sustavno smanjenje. U svojim komunikacijama, uključujući internetsku stranicu, ističu da očuvanje okoliša ne smatraju isključivo obvezom, već i dugoročnim ciljem. Aktivnosti koje se poduzimaju uključuju energetske projekte s ciljem smanjenja emisija stakleničkih plinova, selektivno prikupljanje otpada, sustave za pročišćavanje otpadnih voda te zamjenu štetnih kemikalija sigurnijim alternativama u svakodnevnim operacijama, primjerice u tretiranju bazenske vode.

U 2023. godini Terme Sveti Martin obvezale su se na niz ambicioznih okolišnih ciljeva u sklopu svoje Strategije održivosti za razdoblje 2023. – 2030., usmjerenih na smanjenje utjecaja na okoliš i doprinos održivom razvoju. Kroz 2024. godinu započela je provedba operativnih okolišnih ciljeva definiranih Strategijom. Među glavnim prioritetima ističe se smanjenje emisija stakleničkih plinova i implementaciju obnovljivih izvora energije, povećanje energetske učinkovitosti putem potpune zamjene rasvjete LED tehnologijom i termo-izolacijskih mjera te smanjenje potrošnje vode ugradnjom nisko protočnih perlatora. Posebna pažnja posvećena je očuvanju bioraznolikosti, kroz pošumljavanje i proširenje biodinamičkog vrta, kao i smanjenju onečišćenja vode i tla primjenom inovativnih rješenja u sustavima pročišćavanja. Uz to, poduzeće je postavilo dugoročne ciljeve za upravljanje otpadom, uključujući uklanjanje jednokratne plastike, povećanje recikliranja i smanjenje otpada hrane, čime se potvrđuje dugoročna predanost okolišnoj održivosti i doprinos globalnim ciljevima održivog razvoja.

10.1. Objave u skladu s Uredbom o taksonomiji

U izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine, za Terme Sveti Martin provedena je screening procjena usklađenosti gospodarskih aktivnosti s Uredbom (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja, poznatom kao EU taksonomija. Cilj procjene bio je utvrditi u kojoj mjeri aktivnosti poduzeća pridonose okolišnim ciljevima definiranima EU taksonomijom te identificirati prihvatljive i potencijalno usklađene aktivnosti u skladu s tehničkim kriterijima za doprinos, nečinjenje značajne štete (DNSH) i minimalne socijalne zaštite.

Na temelju provedene analize, aktivnosti poduzeća identificirane su kao **prihvatljive** u odnosu na sljedeće okolišne ciljeve EU taksonomije:

Ublažavanje klimatskih promjena

Kružno gospodarstvo

Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava

10.1.1. Ublažavanje klimatskih promjena

Poduzeće sustavno upravlja resursima, osobito vodom, te poduzima niz mjera za smanjenje potrošnje pitke vode i povećanje učinkovitosti u pročišćavanju i ponovnoj uporabi otpadnih voda. Aktivnosti uključuju ugradnju nisko-protočnih perlatora, odvojene vodomjere, pokrivanje bazena kada nisu u upotrebi, korištenje biorotora za pročišćavanje otpadnih voda te upotrebu ekološki prihvatljivih sredstava za čišćenje. U dijelu gospodarenja biootpadom, implementirani su komposteri i pametne vage.

Navedene aktivnosti poduzeća se podudaraju sa sljedećim taksonomskim aktivnostima te su ocijenjene kao prihvatljive:

5.1.

Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom:
Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom.

5.3.

Izgradnja, proširenje i rad sustava za skupljanje i pročišćavanje otpadnih voda:
Izgradnja, proširenje i rad centraliziranih sustava otpadnih voda, uključujući prikupljanje (kanalizacijska mreža) i pročišćavanje.

5.5.

Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru:
Odvojeno prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u odvojeno skupljenim ili miješanim frakcijama radi pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranje.

Terme su posvećene cilju smanjivanja ugljičnog otiska (emisija stakleničkih plinova) ulaganjem u obnovljive izvore energije, energetskom obnovom objekata i kupnjom električnih prometnih sustava te smanjenju potrošnje električne energije iz fosilnih goriva čime se poveća otpornost hotela na klimatske promjene. Terme i sada ulažu u smanjivanje emisija stakleničkih plinova te je započeto s voznim parkom, konkretno kupnjom novih vozila na fosilna goriva, ali najviše kategorije s obzirom na količinu emisija stakleničkih plinova. Poduzeće koristi 50% vozila na fosilna goriva najviše kategorije od ukupno 100% dizelskih vozila.

Navedeno se podudara sa sljedećim taksonomskim transportnim aktivnostima kao prihvatljivim:

6.4.

Poslovanje uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika:
Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje uređajima za osobnu mobilnost ili prijevoz koji se pokreću fizičkom aktivnošću korisnika, motorom s nultom stopom emisija ili kombinacijom motora s nultom stopom emisija i fizičke aktivnosti. Uključeno je i pružanje usluga prijevoza robe (teretnim) biciklima.

6.5.

Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima:
Nabava, financiranje, davanje u zakup i iznajmljivanje te upravljanje vozilima kategorije M1 i N1 koja su u području primjene Uredbe (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća ili kategorije L (vozila na dva i tri kotača i četverocikli)

6.6.

Usluge cestovnog prijevoza robe:
Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje vozilima kategorije N1, N2 ili N3 koje su obuhvaćene normom EURO VI, korak E ili njegov slijednik, za pružanje usluga cestovnog prijevoza robe.

7.3.

Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetsku učinkovitost:
Pojedinačne mjere obnove koje se sastoje od ugradnje, održavanja ili popravka opreme za energetsku učinkovitost.

7.4.

Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima povezanima sa zgradama):
Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima povezanima sa zgradama).

7.5.

Kupnja i vlasništvo nad zgradama:
Kupnja nekretnina i izvršavanje prava vlasništva nad tim nekretninama.

Poduzeće vodi sustavnu opću evidenciju prometa, svojih posjetitelja i gostiju za potrebe praćenja i statistike. U dijelu odnosa prema posjetiteljima Terma, identificiran je cilj za čimbenik pristupa proizvodima i uslugama pružanjem digitalnog pristupa kroz online check-in opciju. Ujedno bi se kroz takvu opciju prikupili i podaci o tipu vozila, preferencijama posjetitelja kao i omogućilo slanje poruka o održivosti. Navedeno je u skladu sa sljedećim taksonomskim aktivnostima.

8.1.

Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima:
Pohranjivanje, rukovanje, upravljanje, kretanje, kontrola, prikaz, prespajanje, razmjena, prijenos ili obrada podataka putem podatkovnih centara, uključujući računalstvo na rubu mreže.

8.2.

Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima:
Stručna znanja u području informacijskih tehnologija: pisanje, izmjene i testiranje programa i programska podrška; planiranje i dizajniranje računalnih sustava s integriranim računalnim hardverom, softverom i komunikacijskim tehnologijama; upravljanje na lokaciji i rad klijentovih računalnih sustava i objekata i opreme za obradu podataka; i ostale stručne i tehničke računalne djelatnosti.

Poduzeće je provelo provjeru poslovanja na klimatske rizike. Sukladno procjeni klimatoloških rizika, klimatske nepogode koje su identificirane kao relevantne za predmetnu infrastrukturu Terma i lokaciju na kojoj se nalaze: suša, obilna oborina, toplinski val, šumski požar (požar otvorenog prostora), olujni vjetar i riječna poplava.

Navedeno se podudara sa sljedećom taksonomskom aktivnošću:

9.3.

Savjetovanje za upravljanje i prilagodbu fizičkim klimatskim rizicima:
Djelatnost pružanja ili ugovaranja savjetovanja kojim se poduzećima ili organizacijama omogućuje upravljanje fizičkim klimatskim rizicima.

10.1.2. Kružno gospodarstvo

Terme Sveti Martin aktivno upravljaju otpadom i promiču kružno gospodarstvo, posebno kroz smanjenje otpada od hrane, povećanje recikliranja i suradnju s partnerima na ponovnoj uporabi materijala.

Između 20% i 50% otpada

se odvaja i predaje na recikliranje ili oporabu. U cilju daljnjeg smanjenja negativnog utjecaja, uvedeni su komposter za biootpad iz kuhinja i pametna vaga za praćenje otpada po vrstama hrane. Dodatno, definirani su ciljevi poput poboljšanja obrade otpadnih voda iz kuhinja i izgradnje zelenih otoka za selektivno odlaganje otpada.

Navedeno je u podudarnosti sa sljedećom taksonomskom aktivnošću:

2.3.

Skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada:
Odvojeno skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada radi pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranje, uključujući izgradnju, rad i nadogradnju postrojenja koja sudjeluju u skupljanju i prijevozu tog otpada, primjerice reciklažnih dvorišta i stanica za pretovar otpada, kao sredstava za oporabu materijala.

10.1.3. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava

Poduzeće nudi hotelski i apartmanski smještaj, što je podudarno sa sljedećom aktivnošću:

2.1.

Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj:
Pružanje usluga kratkotrajnog smještaja u turizmu uz povezane usluge ili bez njih, uključujući usluge čišćenja, usluživanje hrane i pića, parkinga, pranja rublja, bazena i dvorana za vježbanje, prostorija za rekreaciju te prostorija za konferencije i sastanke.

Pregled potencijalno prihvatljivih aktivnosti Termi Sveti Martin sukladno EU Taksonomiji
Poduzeće će u budućnosti raditi na širenju infrastrukture za osobnu mobilnost, održavati će infrastrukturu za cestovni prijevoz s nultim emisijama CO_2 iz ispušnih cijevi, te će održavati svoje prilazne ceste i puteljke. Navedeno se podudara sa sljedećim taksonomskim aktivnostima:

6.13.

Infrastruktura za osobnu mobilnost, biciklistička logistika:
Izgradnja, modernizacija, održavanje i upravljanje infrastrukturom za osobnu mobilnost, uključujući izgradnju cesta, mostova i tunela na autocestama te drugu infrastrukturu za pješake i bicikle s električnim pogonom ili bez njega.

6.15.

Infrastruktura za niskougljični cestovni i javni prijevoz:
Izgradnja, modernizacija, održavanje i upravljanje infrastrukturom koja je potrebna za cestovni prijevoz s nultim emisijama CO_2 iz ispušnih cijevi te infrastrukturom za pretovar i gradski prijevoz.

3.4.

Održavanje cesta i autocesta:
Održavanje ulica, cesta i autocesta, ostalih kolnih i pješačkih putova te površinski radovi na ulicama, cestama, autocestama, mostovima, tunelima, uzletno-sletnim stazama, stazama za vožnju i stajankama zračnih luka, definirani kao sve mjere koje se poduzimaju radi održavanja ili ponovne uspostave upotrebljivosti i razine usluge cesta. Za mostove i tunele ekonomska djelatnost uključuje samo održavanje ceste koja prolazi mostom ili tunelom. Ne uključuje održavanje samog mosta ili tunela. Ekonomska djelatnost uključuje rutinsko održavanje, koje može biti planirano redovito. Uključuje i preventivno održavanje i sanaciju koji se definiraju kao radovi radi očuvanja ili ponovne uspostave upotrebljivosti te radi produljenja vijeka upotrebe postojeće ceste. Održavanje je uglavnom namijenjeno upravljanju kolnikom i odnosi se samo na sljedeće glavne elemente ceste: vezni i habajući sloj asfalta te betonske ploče. Ceste obuhvaćene tom ekonomskom djelatnošću izrađene su od asfalta, betona ili njihove kombinacije.

10.2. E1 – Klimatske promjene

U izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine, Terme Sveti Martin sustavno su razmatrale temu klimatskih promjena kroz tri ključne podteme, u skladu sa zahtjevima relevantnih standarda održivosti. Ovaj dio izvještaja obuhvaća:

- Prilagodbu klimatskim promjenama s naglaskom na fizičke rizike povezane s ekstremnim vremenskim pojavama te tranzicijske rizike koji proizlaze iz potrebe za prilagodbom poslovanja klimatskim izazovima
- Ublažavanje klimatskih promjena kroz mjere smanjenja emisija stakleničkih plinova i upravljanje povezanim tranzicijskim rizicima;
- Energetiku s fokusom na potrošnju energije i ulogu energetske učinkovitosti u kontekstu klimatskih promjena.

10.2.1. Strategija dekarbonizacije

U sklopu izrade ESG Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. Termi Sveti Martin, izračunate su emisije stakleničkih plinova Opsega 1 i 2 za 2022. i 2023. godinu, a praksa mjerenja emisija stakleničkih plinova se nastavile i 2024. godine. Kako bi poduzeće postiglo klimatski neutralno poslovanje do 2050., što je dugoročni cilj poduzeća u skladu sa smjernicama EU-a, potrebna je izrada akcijskog plana s predloženim mjerama za smanjenje stakleničkih emisija, odnosno strategija dekarbonizacije. Strategija dekarbonizacije definira ciljne vrijednosti smanjenja ugljikova otiska poslovanja te propisane aktivnosti i mjere kojima će se u definiranom budućem razdoblju smanjiti ugljikov otisak poslovanja. Kao jedan od KPI-eva ESG Strategije, definirana je izrada Strategije dekarbonizacije poduzeća Toplice Sveti Martin d.o.o. do 2050.

Važan korak u izradi akcijskog plana za postizanje klimatski neutralnog poslovanja je i provedba **procjene klimatskih rizika**, koja je realizirana u 2024. godini. Ova procjena predstavlja temelj za razumijevanje potencijalnih utjecaja klimatskih promjena na poslovanje i ključna je za definiranje prioritetnih mjera unutar Strategije dekarbonizacije. Navedena procjena detaljno je opisana u nastavnom poglavlju, a zajedno s kontinuiranim praćenjem emisija stakleničkih plinova (Opseg 1 i 2) i postavljenim ciljevima ESG Strategije, čini integrirani pristup planiranju održivog i niskougljičnog razvoja Termi Sveti Martin do 2050. godine.

10.2.2. Procjena klimatskih rizika

U 2024. Terme Sveti Martin provele su procjenu klimatskih rizika korištenjem aplikacije Climatig, s ciljem razumijevanja potencijalnih utjecaja klimatskih promjena na svoje poslovanje, infrastrukturu i resurse. Metodologija temelji se na analizi geografskih, infrastrukturnih i klimatskih značajki lokacije te procjeni stvarnih i projekcijskih klimatskih pokazatelja u skladu s najnovijim dostupnim znanstvenim istraživanjima i standardima, uključujući smjernice Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) i EU regulatorne okvire.

Glavni elementi metodologije uključuju:

Geoprostornu analizu:	Lokacija Terma Sveti Martin geokodirana je i analizirana u kontekstu regionalnih klimatskih modela koji uključuju povijesne podatke i klimatske projekcije do 2050. i 2100. godine, koristeći različite scenarije emisija (npr. RCP 4.5 i RCP 8.5).
Procjenu fizičkih klimatskih rizika:	Analizirani su ključni rizici koji proizlaze iz fizičkih učinaka klimatskih promjena, uključujući: ekstremne temperature (toplinski valovi), smanjenu dostupnost vode (suše), ekstremne oborine (poplave), vjetrove snažnog intenziteta i rizik od požara otvorenog prostora.
Integraciju okolišnih i infrastrukturnih podataka	U obzir su uzeti lokalni uvjeti poput tipa tla, prisutnosti vodnih tokova, pokrova vegetacije i vrste infrastrukture (npr. turistički smještaj, bazeni, ceste), čime se povećava točnost procjene ranjivosti.
Rizični score i kategorizaciju	Svaki klimatski rizik vrednovan je pomoću kvantitativnih pokazatelja i dodijeljen mu je rizični skor u odnosu na vjerojatnost pojave i razinu potencijalne štete (nisko, srednje, visoko). To omogućuje rangiranje rizika i donošenje prioritetnih mjera upravljanja.
Scenarijsku analizu i prilagodbu:	Primijenjeni su modeli koji simuliraju učinak klimatskih promjena pod različitim scenarijima globalnog zatopljenja, kako bi se procijenila otpornost postojećih poslovnih modela i identificirale prilike za prilagodbu.

Climatiq platforma koristi validirane klimatske modele i integrira podatke iz otvorenih baza (npr. Copernicus, NASA, IPCC), osiguravajući znanstvenu pouzdanost analize. Metodologija je usklađena s ESG standardima, zahtjevima EU taksonomije i smjernicama za klimatsko izvještavanje u skladu s Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD).

U nastavku su tablično prikazani ključni klimatski rizici identificirani procjenom.

Ključni okolišni rizik i opis			
Toplinski valovi	*Suše*	*Obilne oborine i riječna poplava*	*Olujni vjetrovi i požari na otvorenom*
Prepoznati kao jedan od glavnih rizika s mogućnošću učestalijih i intenzivnijih epizoda, što može dovesti do povećanja potrošnje energije za hlađenje objekata, smanjenja udobnosti boravka gostiju i dodatnog opterećenja zdravstvenih i sigurnosnih usluga.	Očekivano smanjenje dostupnosti podzemne vode, koja je ključan resurs za Terme, predstavlja ozbiljan rizik za kontinuitet poslovanja, osobito u dijelu bazenskih i wellness sadržaja te održavanje zelenih površina.	Klimatski scenariji ukazuju na povećanu pojavnost ekstremnih oborinskih događaja, s rizikom lokalnih poplava koje mogu utjecati na prometnu pristupačnost, oštetiti infrastrukturu i izazvati prekide u poslovanju.	Povećani rizik od oluja i šumskih požara, osobito u ljetnim mjesecima, nosi potencijal za štete na imovini i ugrožavanje sigurnosti gostiju i zaposlenika.

Tablica 6. Rezultati procjene klimatskih rizika

Zaključak procjene

Procjena klimatskih rizika za 2024. godinu jasno pokazuje da Terme Sveti Martin posluju u okruženju koje postaje sve ranjivije na posljedice klimatskih promjena. Identificirani rizici imaju izravan utjecaj na ključne aspekte poslovanja, od dostupnosti prirodnih resursa i stabilnosti infrastrukture do sigurnosti korisnika usluga. S obzirom na rezultate analize, preporučuje se daljnje unaprjeđenje sustava upravljanja rizicima kroz:

- jačanje otpornosti objekata na vremenske ekstreme
- optimizaciju potrošnje vode i energije
- uvođenje ranih sustava upozoravanja i kriznog upravljanja
- uključivanje klimatskih scenarija u strateško planiranje

Ova procjena predstavlja temelj za proaktivno upravljanje rizicima i donosi smjernice za dugoročnu prilagodbu poslovnog modela klimatskim izazovima.

10.2.3. Značajni učinci, rizici i prilike

Područja najvećeg negativnog utjecaja samo sektora su:

- *energetska učinkovitost*
- *potrošnja vode*
- *smanjivanje količine otpada*
- *zaštita okoliša na destinaciji*

U nastavku je naveden tablični prikaz najznačajnijih učinaka, rizika i prilika u kontekstu teme E1 – Klimatske promjene:

UČINCI

Hotelijersko-ugostiteljski sektor, uključujući Terme Sveti Martin, ima niz učinaka na klimatske promjene, prvenstveno kroz visoku potrošnju energije za grijanje, hlađenje, rasvjetu i rad bazena, pri čemu dio energije još uvijek potječe iz fosilnih izvora. Dodatno, značajna je i potrošnja vode te potreba za učinkovitim upravljanjem otpadnim vodama. Otpad od hrane i biootpad, ako se ne obrađuju pravilno, mogu doprinijeti emisijama metana. Emisije nastaju i iz transporta gostiju, unutarnje logistike te kroz nabavne i opskrbne lance, osobito kada se koriste proizvodi koji nisu lokalni i održivi. Građevinski radovi i održavanje infrastrukture također doprinose ugljičnom otisku, dok upotreba kemikalija, primjerice u bazenima, ima neizravan utjecaj na okoliš. Sezonalnost turizma dodatno opterećuje resurse i infrastrukturu u vršnim periodima, čime se povećava ukupni utjecaj na klimu.

RIZICI

Za svaki uočen rizik povezan s klimatskim promjenama potrebno je zaključiti smatra li se on fizičkim rizikom povezanim s klimatskim promjenama ili tranzicijskim rizikom povezanim s klimatskim promjenama.

Terme su potencijalno podložne ekstremnim vremenskim prilikama (ekstremne vrućine ili hladnoće) i prirodnim katastrofama (požari, poplave i sl.) koji predstavljaju fizičke rizike povezane s klimatskim promjenama na lokaciji na kojoj se nalazi kompleks. Fizički rizici mogu uzrokovati povećanje operativnih troškova, uključujući troškove energije i osiguranja, fizičke štete na zgradi hotela te mogu spriječiti ili ograničiti rad hotela i tako značajno utjecati na količinu prihoda. Izdaci za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade hotela i dodatne aktivnosti i ulaganja hotela kako bi se povećala otpornost na klimatske promjene i ublažio njihov negativan učinak, predstavljaju dodatni trošak poslovanja.

Ovakvi termalni kompleksi zahtijevaju značajnu količinu energije za rad, što je značajan dio operativnih troškova Terma. Većina električne energije se kupuje komercijalno. Ta kupljena električna energija neizravno rezultira emisijama stakleničkih plinova (GHG), što značajno pridonosi klimatskim promjenama.

Tranzicijski rizici
Na poslovanje Terma utječu i tranzicijski rizici uključujući promjene zakona i propisa koje se odnose na održivost, kao i promjene preferencija potrošača koje utječu na učestalost putovanja i veličinu potražnje za smještajem u hotelu. Usklađivanje sa zakonskom regulativom koja se odnosi na održivost te dobrovoljni napori koje hotel poduzima kako bi se postigli zadani ciljevi održivosti, uključujući smanjenje emisija, predstavljaju dodatni trošak poslovanja.

Propisi koji su na snazi ili su u izradi obvezuju investitore i investicijske fondove da uzmu u obzir utjecaj klimatskih promjena na organizacije i postavljaju stroga pravila o procjeni ESG (Environmental, Social, Governance) kriterija. Taksonomija, SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) i ESRS (Europski standardi izvješćivanja o održivosti), i odgovarajući povezani propisi u Europi i glavnim svjetskim financijskim središtima, snažni su ograničavajući čimbenici.

Povećanje obveza izvještavanja najnovijom regulativom nije aktualno za Terme te ne postoji takav rizik. Samoinicijativna izrada izvještaja i strategije o održivosti predstavlja dodatni operativni trošak poslovanja, ali i tu Terme pokazuju svojom inicijativom izrade strategije održivosti i podnošenja izvješća o održivosti da unatoč nepostojanju obveze snažno podupiru očuvanje okoliša i pozitivne utjecaje na društvo.

Porast svijesti javnosti u odnosu na štetne učinke klimatskih promjena i drugi problemi vezano za održivost, utječu na odluke potrošača o putovanjima i njihov odabir destinacije i smještaja. Jedna od posljedica može biti smanjena potražnja, značajno povećanje operativnih troškova i troškova usklađenosti, smetnje u radu ili ograničenja, pa čak i fizička oštećenja hotela, što bi sve moglo nepovoljno utjecati na dobit i budući rast.

PRILIKE

Terme žele investirati u održivo poslovanje kako bi ublažile rizike povezane s klimom i stvorile dodanu vrijednost za lokalnu zajednicu u kojoj posluju. Fokus je na investiranju u obnovljive izvore energije i energetsku učinkovitost čime će se pridonijeti smanjenju potrošnje energije i povezanih operativnih troškova, povećavajući otpornost Terma na klimatske promjene.

10.2.4. Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama

Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena su sagledane kroz sljedeći okvir:

- planove i sposobnost hotela da prilagodi svoju strategiju i poslovni model na način da ih uskladi s prelaskom na održivo gospodarstvo čime se doprinosi ograničavanju globalnog zagrijavanja na 1,5 °C do 2030.;
- sve druge mjere koje je hotel poduzeo i rezultat takvih mjera za sprečavanje, ublažavanje ili uklanjanje stvarnih ili potencijalnih negativnih učinaka te bavljenje rizicima i prilikama.

Terme Sveti Martin potvrđuju i obvezuju se da je dosadašnji, sadašnji i budući rad poduzeća na ublažavanju klimatskih promjena u skladu s Pariškim sporazumom (ili ažuriranim međunarodnim sporazumom o klimatskim promjenama) te je kompatibilan s ograničavanjem globalnog zagrijavanja na 1,5 °C.

Terme Sveti Martin usvojile su Politiku upravljanja kvalitetom i okolišem kojom su definirane temeljne postavke poslovanja: usmjerenost na goste i korisnike usluga uz istovremenu brigu o kvaliteti, zaštiti okoliša i posebno energetskoj učinkovitosti. Svojom se Politikom upravljanja kvalitetom i okolišem obvezuju:

- osigurati visoku razinu svijesti i kulturu ponašanja u pogledu zaštite okoliša i zaštite na radu
- pri realizaciji razvojnih projekata najveću pažnju posvetiti zaštiti prirodnog okoliša i prevenciji onečišćenja te sigurnosti i zaštiti zdravlja
- primjenjivati i stalno poboljšavati djelotvornost sustava upravljanja temeljenog na zahtjevima normi ISO 9001, ISO 14001, Codex Alimentariusa i ISO 50001.

Primjenom certifikata ISO 14001 Sustav upravljanja zaštitom okoliša Terme Sveti Martin pokazuju povećanu svijest o održivom razvoju. Ovaj standard pruža jasan okvir upravljanja za smanjenje utjecaja na okoliš i osigurava ispunjavanje zakonskih zahtjeva u pogledu održivosti čime se doprinosi izgradnji povjerenja dionika. Primjena standarda pruža sustavan pristup planiranju, implementaciji i upravljanju sustavom zaštite okoliša.

10.2.5. Mjere i resursi povezani s klimatskim promjenama

Sukladno Strategiji održivosti Termi Sveti Martin za razdoblje 2023. – 2030., definirani su sljedeći ciljevi i mjere za postizanje ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama:

ESG čimbenik	Cilj	Mjera	Rok	UN cilj održivog razvoja
Ublažavanje klimatskih promjena	Smanjivanje CO_2 emisija	Strategija dekarbonizacije	12/2024	13. Očuvanje klime
Ublažavanje klimatskih promjena	Čista energija	Solarna elektrana	2030	7. Pristupačna energija iz čistih izvora
Prilagodba klimatskim promjenama	Prebijanje CO_2 emisija / povećanje bioraznolikosti	Pošumljavanje - 1.000 stabala	2026	15. Očuvanje života na kopnu
Energetska učinkovitost	Ušteda energije	100% LED rasvjeta	2026	13. Očuvanje klime
Energetska učinkovitost	Ušteda energije	Termo-izolacijske naljepnice na izloženim staklenim površinama	2026	13. Očuvanje klime

Tablica 7. Okolišni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području E1

Napomena: Strategija dekarbonizacije Terma Sveti Martin bila je planirana za izradu krajem 2024. godine, no njezina finalizacija i usvajanje predviđeni su tijekom 2025. godine. Detaljan pregled ciljeva, mjera i vremenskog okvira strategije bit će predstavljen u Izvještaju o održivosti za 2025. godinu. Iako strategija još nije formalno donesena, Terme su i tijekom 2024. godine proaktivno provodile niz mjera usmjerenih na smanjenje emisija stakleničkih plinova – od ulaganja u energetsku učinkovitost i vozila s nižim emisijama, do optimizacije potrošnje energije i vode.

10.2.6. Potrošnja energije i kombinacija izvora energije

Terme **utječu na klimatske promjene**, u smislu značajnih pozitivnih i negativnih stvarnih i potencijalnih učinaka, prvenstveno:

- potrošnjom energije iz fosilnih izvora u svakodnevnom poslovanju i korištenjem poslovnih vozila koja koriste fosilna goriva te
- energetskom učinkovitosti zgrade hotela

Konkretno poduzete mjere za smanjenje potrošnje energije i upravljanje potrošnjom su:

- uvođenje novog električnog vozila za dostavu robe unutar resorta
- optimizacija dostavnih ruta
- zamjena električnih tijela s nisko energetskim tijelima (LED)

Također, djelatnike se potiče na učestalije korištenje elektroničkih platformi za automatizaciju i lakše praćenje nabavnih procesa.

Obzirom na značajan utjecaj Terma na klimatske promjene postoji potreba za izradom **akcijskog plana za ulaganje u energetsku učinkovitost**. Izrada plana je uvrštena u Strategiju održivosti, a cilj je plana poboljšanje energetske učinkovitosti ulaganjem u:

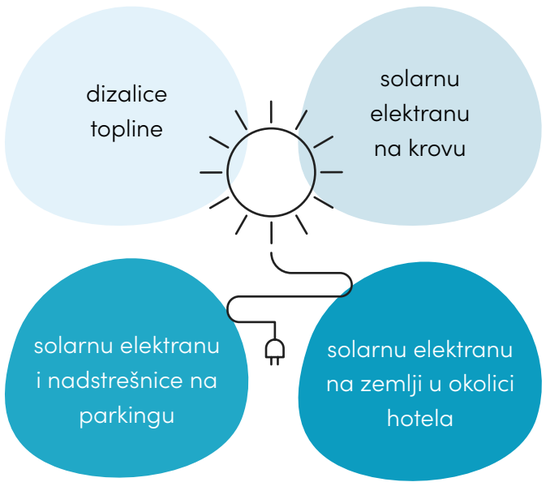

Uprava je odredila **predstavnika uprave za energetsku učinkovitost** s ciljem da:

- osigura da je sustav upravljanja energijom uspostavljen, održavan i unapređivan u skladu sa zahtjevima ove međunarodne norme (ISO 14001)
- izvješćuje upravu o pokazateljima sustava upravljanja energijom i poboljšanjima u sustavu upravljanja energijom kao i potrebama za daljnje unaprjeđivanje sustava
- planira i upravlja aktivnostima vezanim na poboljšanje energetske učinkovitosti te identificira i dodjeljuje zadatke ostalim djelatnicima zaduženim za upravljanje energijom
- definira i komunicira odgovornosti za upravljanje energijom

Energetski pregled Terma definiran je procedurom *Energetski pregled - upravljanje aspektima energije i dokumentom Registar aspekata energije*. U okviru tih dokumenata:

- Identificirani su sadašnji i budući izvori energije
- Ocijenjena trenutna i prošla potrošnja energije te procijenjena buduća potrošnja energije
- Identificirana su mjesta značajne potrošnje energije
- Identificirana su područja za poboljšanje energetske učinkovitosti

Pri provedbi energetskog pregleda definiraju se energetski pokazatelji i polazni parametri za svaki od značajnih aspekata energije te se definiraju se u odnosu na koje se prati energetska učinkovitost. Energetski pokazatelji se ocjenjuju i po potrebi revidiraju prilikom redovitih i izvanrednih ocjena aspekata energije.

Na osnovu energetskog pregleda, polaznih parametara, postavljenih pokazatelja energije i primjenjivih zakonskih i ostalih zahtjeva uprava definira c**iljeve unutar akcijskih planova za unaprjeđenje energetske učinkovitosti**. Ciljevi i akcijski planovi donose se najmanje jednom godišnje i navode se u obrascu *Ciljevi i akcijski planovi*.

U nastavku je opisana energetska učinkovitost infrastrukture:

Energetska učinkovitost zgrade

Arhitektonsko rješenje hotela s brojnim staklenim pregradama i prozorima stvara izazove u prijelaznim mjesecima poput travnja i svibnja. Južna strana hotela, okrenuta prema šumi, sklona je pregrijavanju zbog sunčeve izloženosti, dok je sjeverna strana, okrenuta prema parkiralištu osjetno hladnija. Ova temperaturna neravnoteža rezultira dodatnim energetskim gubicima povezanima s grijanjem i hlađenjem prostora. Kao potencijalna mjera ublažavanja predlaže se ugradnja termo-folija za smanjenje pregrijavanja na južnoj strani. U okviru pripreme za buduća ulaganja, izrađena je ogledna soba („mock room") opremljena pametnim sustavom upravljanja (smart-room), koji automatizira potrošnju i doprinosi energetskoj učinkovitosti.

Energetska učinkovitost grijanja i hlađenja

Ugrađeni su sustavi za regulaciju grijanja i klimatizacije. Ventilacijski, klimatizacijski sustavi i sustavi za grijanje kontroliraju se najmanje jednom godišnje, kako bi bili energetski učinkoviti. **U najmanje 75% soba gase se automatski sustavi za klimatizaciju/grijanje/ventilaciju kada se otvori prozor ili vrata. Rashladni uređaji, ventilatori, bazen i dr. imaju ugrađene sustave za povrat topline radi sprječavanja daljnjeg negativnog utjecaja na okoliš.**

Energetska učinkovitost rasvjete

Koristi se energetski efikasna rasvjeta unutar objekta, 70% je LED rasvjete, a ostatak od 30% je energetski efikasna rasvjeta. Vanjska rasvjeta je minimalizirana i/ili ima ugrađene senzore za automatsko paljenje/gašenje. Većina rasvjete na javnim površinama nema detektore pokreta, ali je intenzitet rasvjete smanjen u doba kada je prisutnost korisnika (potrebe) za rasvjetom smanjena. U planu je uvođenje mjera energetske učinkovitosti u području recepcije, uključujući primjenu energetski štedne rasvjete i senzora za detekciju prisutnosti. Provedba tih mjera ovisit će o financijskoj stabilnosti i oporavku poslovanja. Do tada, štednja energije provodi se ručno – noćni recepcionar ima zadatak obilaziti hotelski lobby i ostale prostore te gasiti nepotrebnu rasvjetu i uređaje, poput vodenog zida.

Energetska učinkovitost električnih uređaja i vozila

Uvedeno je novo električno vozilo, a dostavne rute su planirane na način da optimiziraju vrijeme i potrošnju vožnje.

Električna energija

Ukupna potrošnja električne energije se bilježi jednom mjesečno. Na strateškim mjestima su postavljeni odvojeni električni satovi i plinska brojila za mjerenje potrošnje energije i plina. Unutar objekta je definirana standardna temperatura grijanja/hlađenja u sobama za goste. Energija koju troše mini-barovi (min.1kWh/dan) je 0,214 kWh/dan. Implementacijom sustava upravljanja energijom želi se naglasiti trajna usmjerenost ka energetskoj učinkovitosti, zadovoljavanju zahtjeva gostiju, ali i ostalih zainteresiranih strana i ostvariti sve preduvjete za kontinuirano poboljšavanje energetske učinkovitosti. Sustav je zasnovan na zahtjevima međunarodne norme ISO 50001 te ima za cilj potpuno ispunjavanje zahtjeva za energetski učinkovitim poslovanjem. Primjenjuje se na usluge smještaja, ugostiteljstva, wellnessa i opuštanja, sporta i aktivnog odmora, kongresa i team buildinga te sve aktivnosti podrške koje se obavljaju na lokaciji.

Prema Politici upravljanja energijom, temeljna načela i ciljevi upravljanja energijom su:

- Trajno držati pod kontrolom energetske gubitke primjenom preventivnih metoda održavanja opreme i investicijama u cjelokupni kompleks Terma
- Kontinuirano unaprjeđivati metode za analizu podataka o vlastitoj potrošnji energenata (električna energija, voda, plin) te prepoznavati prilike i primjenjivati aktivnosti za poboljšavanje energetske učinkovitosti
- Trajno podizati svijest o važnosti energetske učinkovitosti kod svih zaposlenika i primjenjivati operativne mjere energetske učinkovitosti
- Nabavljati energetski učinkovite strojeve, uređaje i vozila, te težiti što većem udjelu energije iz obnovljivih izvora
- Kontinuirano unaprjeđivati sustav upravljanja energijom u skladu sa zahtjevima norme ISO 50001,
- Pri modernizaciji i nadogradnji voditi brigu o nabavi energetski učinkovite opreme i materijala
- Trajno se usklađivati i težiti nadilaženju zakonskih i ostalih zahtjeva u području upravljanja energijom, ali i u svim ostalim područjima primjenjivim na poslovanje

U nastavku se nalaze kvantitativni podaci potrošnje energije u 2023. i 2024. godini te financijski podaci o energetskoj potrošnji bez PDV-a.

Energent	2023.	2024.
Električna energija (kWh/god)	3.306.731	3.293.640
Plin za grijanje (kWh/god)	6.169.197	5.972.197
Broj noćenja	127.910	128.003
Električna energija po noćenju (kWh/noć)	25,9	25,7
Plin po noćenju (kWh/noć)	48,2	46,7
Ukupna površina objekata (m²)	34.347	34.347
Električna energija po m² objekata (kWh/m²)	96,3	95,9
Plin po m² objekata (kWh/m²)	179,6	173,9

Tablica 8. Prikaz potrošnje energenata u 2023. i 2024. godini

Potrošnja energenata u EUR	
2019.	641.996,00
2020.	461.743,00
2021.	600.123,00
2022.	1.167.791,00
2023.	1.793.449,00
2024.	1.044.871,00

Tablica 9. Potrošnja energenata (EUR) od 2019. do 2024. godine

10.2.7. Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1 i 2 i ukupne emisije stakleničkih plinova

Pomoću prikupljenih podataka i emisijskih faktora izračunate su emisije poduzeća Terme Sveti Martin d. o. o. U 2024. godini emisija stakleničkih plinova iznosila je 1.755,56 t CO2e prema lokacijskom pristupu i 3.092,11 t CO2e. Prema lokacijskom pristupu specifične emisije stakleničkih plinova po prihodima i po zaposleniku iznose 0,14 kg CO2e/EUR i 10,64 t CO2e po zaposleniku. Prema tržišnom pristupu specifične emisije stakleničkih plinova po prihodima i po zaposleniku iznose 0,25 kg CO2e/EUR i 1,86 t CO2e po zaposleniku. U nastavku se nalaze rezultati izračuna emisija stakleničkih plinova poduzeća u 2024. godini prema lokacijskom i tržišnom pristupu.:

Opsezi		Izvori emisije	Ukupno t CO_2e	Ukupno %
Opseg 1	1.1	Nepokretni energetski izvori	1.205,2	68,7%
	1.2	Pokretni energetski izvori	16,4	0,9%
	1.3	Procesne emisije	0,0	0,0%
	1.4	Fugitivne emisije	65,8	3,7%
	1.5	Fugitivne emisije iz poljoprivrede	0,0	0,0%
	1.6	Upotreba zemljišta, prenamjena upotrebe zemljišta i šumarstvo (LULUCF)	-7,4	-0,4%
Ukupno Opseg 1			1.280,12	72,9%
Opseg 2	2.1	Kupljena električna energija (lokacijski pristup)	475,4	27,1%
	2.2	Kupljena toplinska i rashladna energija	0,0	0,0%
Ukupno Opseg 2			475,44	27,1%
Ukupno Opsezi 1 i 2			1.755,56	100%

Tablica 10. Rezultati emisija stakleničkih plinova u 2024. godini prema lokacijskom pristupu

Opsezi		Izvori emisije	Ukupno t CO_2e	Ukupno %
Opseg 1	1.1	Nepokretni energetski izvori	1.205,2	39,0%
	1.2	Pokretni energetski izvori	16,4	0,5%
	1.3	Procesne emisije	0,0	0,0%
	1.4	Fugitivne emisije	65,8	2,1%
	1.5	Fugitivne emisije iz poljoprivrede	0,0	0,0%
	1.6	Upotreba zemljišta, prenamjena upotrebe zemljišta i šumarstvo (LULUCF)	-7,4	-0,2%
Ukupno Opseg 1			1.280,12	41,4%
Opseg 2	2.1	Kupljena električna energija (tržišni pristup)	1.812,0	58,6%
	2.2	Kupljena toplinska i rashladna energija	0,0	0,0%
Ukupno Opseg 2			1.812,00	58,6%
Ukupno Opsezi 1 i 2			3.092,11	100%

Tablica 11. Rezultati emisija stakleničkih plinova u 2024. godini prema tržišnom pristupu

Najveći udio prema lokacijskom pristupu u emisijama CO_2e imale su izravne emisije iz nepokretnih izvora s 1.205,2 t CO_2e (68,7 % udjela u ukupnim emisijama). Slijede emisije zbog kupljene električne energije 475,4 t CO_2e (27,1 % udjela u ukupnim emisijama). Prema tržišnom pristupu najveći dio emisija odnosi se na kupljenu električnu energiju s 1.812,0 t CO_2e (58,6 % udjela u ukupnim emisijama), te izravne emisije iz nepokretnih izvora s 1.205,2 t CO_2e (39,0 % udjela u ukupnim emisijama).

Usporedba s baznom godinom
Analiza ukupnih emisija stakleničkih plinova izraženih u tonama ekvivalenta ugljičnog dioksida (t CO_2e) pokazuje porast emisija kroz promatrano trogodišnje razdoblje. Kao bazna godina uzeta je 2022., u kojoj su ukupne emisije iznosile 1.610,9 t CO_2e. U 2023. godini zabilježen je porast na 1.687,4 t CO_2e, što predstavlja povećanje od 76,5 t CO_2e odnosno 4,75 % u odnosu na 2022. godinu.

Trend rasta nastavio se i u 2024. godini, kada su ukupne emisije dosegnule 1.755,56 t CO_2e, što je dodatnih 68,16 t CO_2e više u odnosu na 2023., odnosno ukupno 144,66 t CO_2e više nego u baznoj godini, što čini ukupno povećanje od 8,98 % u odnosu na 2022. U nastavku je prikazan je grafički prikaz ukupnih emisija u odnosu na baznu, 2022. godinu.

Ukupne emisije stakleničkih plinova kroz trogodišnje razdoblje

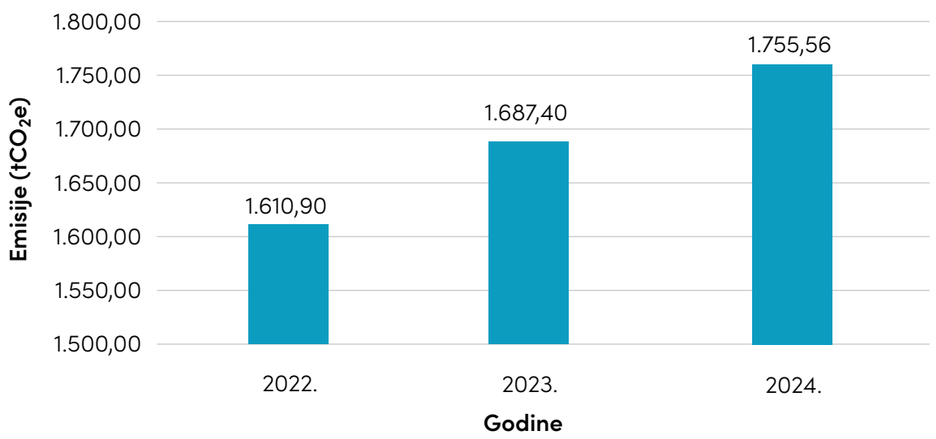

Slika 1. Prikaz ukupnih stakleničkih plinova kroz trogodišnje razdoblje

10.2.8. Kvantitativni podaci

U nastavku se nalaze ostali kvantitativni podaci vezani uz potrošnju energenata i emisije u okoliš iz različitih izvora za 2024. godinu:

	Mjerna jedinica	*2023.*	*2024.*
Emisije iz nepokretnih stacionarnih izvora			
Ugljikov dioksid CO_2	t CO_2/god	1.158	1.121
Čestice PM	kg/god	19	18
Ugljikov monoksid CO	kg/god	4,9	0,4
Oksidi dušika NOx	kg/god	302	314
Emisije iz pokretnih izvora			
Dizelsko gorivo za službena vozila i strujni agregat	litara/god	6.078	5.318
Dizelsko gorivo za službena vozila i strujni agregat	GJ/god	249,38	218,20
Emisije t CO_2 ekv.	ekv. tCO_2/god	18,77	16,42
Emisije kg CH_4	kg CH_4/god	0,97	0,85
Emisije kg N_2O	kg N_2O/god	0,97	0,85
Benzinsko gorivo za kosilice	litara/god	2.687	2.298
Benzinsko gorivo za kosilice	GJ/god	96,76	82,76
Emisije t CO_2 ekv.	ekv. tCO_2/god	6,86	5,87
Emisije kg CH_4	kg CH_4/god	0,37	0,31
Emisije kg N_2O	kg N_2O/god	0,55	0,47
Ukupne emisije iz pokretnih izvora			
Emisije t CO_2 ekv.	ekv. tCO_2/god	25,63	22,29
Emisije kg CH_4	kg CH_4/god	1,34	1,17
Emisije kg N_2O	kg N_2O/god	1,52	1,32

Tablica 12. Emisije u okoliš u 2023 i 2024. godini

10.3. E2 – Onečišćenje

U izvještajnom razdoblju Terme Sveti Martin su u skladu sa standardom E2 razmatrale učinke svog poslovanja u kontekstu onečišćenja okoliša. Ovaj standard zahtijeva transparentno izvještavanje o emisijama u zrak, vodu i tlo, kao i o upotrebi opasnih i štetnih tvari koje mogu imati negativan utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje. Dubinska analiza pokazala je da u kontekstu onečišćenja, Terme Sveti Martin ponajviše utječu na onečišćenje zraka i vode. Najznačajniji učinci, rizici i prilike u kontekstu onečišćenja zraka i vode su definirani u sklopu izrade Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. a vrijede i u 2024. godini. Obzirom da se ključni učinci, rizici i prilike nisu izuzetno mijenjali u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, prikaz u nastavku sažeto prikazuje ključne izvore onečišćenja, njihov učinak te financijske rizike i prilike za Terme Sveti Martin.

10.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike

U 2024. godini su identificirani najznačajniji učinci, rizici i prilike u kontekstu onečišćenja zraka i vode:

UČINCI

Onečišćenje zraka

S obzirom na djelatnost Terma Sveti Martin, određeni oblici onečišćenja zraka mogu nastati u svakodnevnim aktivnostima čišćenja i održavanja prostora. U skladu s načelima održivosti i Green Key certifikatom, poduzeće provodi niz mjera kako bi smanjilo negativne učinke tih aktivnosti. U kupaonicama su postavljene upute o promjeni plahti i ručnika „na zahtjev", a više od 75% korištenih sredstava za čišćenje nosi neku od eko-oznaka. Dezinfekcijska sredstva koriste se isključivo kada je to nužno i propisano zakonom, dok su papirnati ručnici i toaletni papir izrađeni bez uporabe klora. Deterdženti za rublje i posuđe također imaju odgovarajuće ekološke certifikate. Sredstva za čišćenje primjenjuju se putem sustava doziranja, čime se smanjuje njihova potrošnja, a u svakodnevnom održavanju koriste se platnene krpe koje dodatno pridonose smanjenju potrošnje vode i kemikalija. Umjesto koncentriranih kemikalija koriste se sigurnije metode čišćenja, a izbjegava se i uporaba mirisnih sprejeva. Gostima je ponuđena mogućnost da sami odluče žele li svakodnevno čišćenje sobe, čime se dodatno smanjuje upotreba sredstava za čišćenje i emisije povezane s tim procesima.

Onečišćenje vode

Biorotori su izvor neugodnih mirisa. Trenutno Terme ispituju mogućnost dodatnog pročišćavanja otpadnih voda neutralnim kristalima.

RIZICI

Onečišćenje vode

Potencijalno se mogu javiti fizički rizici, npr. iznenadni prekid pristupu čistoj vodi, kisele kiše ili drugi slučajevi onečišćenja koji bi mogli dovesti ili su već doveli do onečišćenja s naknadnim učincima na okoliš i društvo. No, Terme ovise o termalnoj vodi koja dolazi iz čistih izvora, tj. voda se samopročišćuje, a i poštuju se sve obveze zaštite okoliša te se ovaj rizik ne smatra značajnim.

Mogući izvori opasnosti

Potencijalni izvori i mogući uzroci iznenadnog i izvanrednog onečišćenja okoliša Terma, te potoka Gradiščaka su:

- Onečišćenja uzrokovana iznenadnim izlijevanjem opasnih kemikalija ;
- Onečišćenja uzrokovana iznenadnim izlijevanjem otpadnih jestivih ulja i masti;
- Onečišćenja uzrokovana iznenadnim izlijevanjem nafte i naftnih derivata ;
- Onečišćenja uzrokovana havarijom na internoj kanalizacijskoj mreži ;
- Onečišćenja kao posljedica akcidentnih situacija na prometnicama u blizini Toplica;
- Onečišćenja zbog nepovoljnih hidroloških prilika ;
- Onečišćenja uzrokovana izvanrednim prilikama (elementarne nepogode, ratne prilike i dr.).

U krugu Terma, potencijalna onečišćenja (rizici) sukladno evidentiranim događajima/incidentima unutar sektora, mogu se pojaviti kao posljedica izlijevanja goriva ili ulja iz motornih vozila na manipulativne površine, izlijevanja otpadnog jestivog ulja iz spremnika, propusnosti internog kanalizacijskog sustava, neispravnosti separatora ulja i masti prije puštanja tehnoloških otpadnih voda u potok Gradiščak i kvara na neutralizaciji tehnoloških voda iz bazena, te njihovo ispuštanje u potok Gradiščak prije neutralizacije slobodnog rezidualnog klora. Stupanj ugroženosti voda proglašava državni vodopravni inspektor, prema tri kategorije: I, II i III. Analizom čimbenika relevantnih za nastajanje i širenje izvanrednih zagađenja obzirom na položaj Terma uz vodotok II kategorije, potok Gradiščak, postoji mogućnost zagađenja potoka u slučaju kvara na internom kanalizacijskom sustavu ili u slučaju nekontroliranog

izlijevanja opasnih tvari kroz interni kanalizacijski sustav.

Dodatno, postoji mogućnost prosipanja opasnih i štetnih tvari iz cestovnih motornih vozila uslijed prometne nezgode odnosno nepažnje ili izlijevanjem odnosno curenjem iz spremnika za otpadna ulja.

PRILIKE

Onečišćenje vode, zraka i tla

Važnost okoliša je iznimno vidljiva u samom okruženju Terma, te se u ovom dijelu pruža prilika za smanjivanje količine aktivnih kemijskih upotrijebljenih tvari i prelazak na održiva sredstva za čišćenje, dezinfekciju i održavanje bazena i prostorija.

10.3.2. Politike povezane s onečišćenjem

U poslovanju se sustav upravljanja kvalitetom i okolišem očituje kroz:

- Poticanje dobavljača na razvoj ekološko povoljnijih roba i usluga
- Pružanje gostima hotela usluga na najvišoj razini te održavanjem trajno visoke razine zadovoljstva
- Osiguravanje visoke razine svijesti i kulture ponašanja u pogledu zaštite okoliša i zaštite na radu
- Trajno smanjivanje negativnog utjecaja na okoliš kroz preventivne aktivnosti u upravljanju energijom, vodom, otpadom i opasnim tvarima
- Posvećivanje zaštiti prirodnog okoliša i prevenciji onečišćenja te sigurnosti i zaštiti zdravlja pri realizaciji razvojnih projekata
- Usklađivanje sa zakonskim zahtjevima iz zaštite okoliša

Na razini poduzeća imenovana je odgovorna osoba za okoliš, odnosno voditelj održavanja koji je zadužen za nadzor selektivnog odvajanja otpada te vođenje brige o stanju zelenih površina u vlasništvu poduzeća te odgovorna osoba za energetsku učinkovitost.

10.3.3. Mjere i resursi povezani s onečišćenjem

Sukladno Strategiji održivosti Termi Sveti Martin za razdoblje 2023. – 2030., definirani su sljedeći ciljevi i mjere za smanjenje onečišćenja:

ESG čimbenik	*Cilj*	*Mjera*	*Rok*	*UN cilj održivog razvoja*
Onečišćenje vode, zraka i tla	Smanjivanje zagađenja	Info kristali u biorotoru	2024	6. Čista voda i sanitarni uvjeti

Tablica 13. Okolišni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području E2

Napomena: Info kristali implementirani su u sustav biorotora tijekom 2024. godine kao inovativna tehnologija za poboljšanje biološke obrade otpadnih voda. Ovi kristali djeluju na način da pospješuju aktivnost mikroorganizama, ubrzavaju razgradnju organskih tvari te smanjuju emisije neugodnih mirisa i onečišćenja u okoliš. Budući da je riječ o procesu koji se temelji na dugoročnim biološkim učincima, očekuje se da će mjerljivi rezultati, osobito u pogledu smanjenja opterećenja na okoliš, biti vidljivi tek nakon što prođe najmanje godinu dana od njihove primjene.

Preventivne mjere za sprječavanje onečišćenja voda
U poduzeću se aktivno provode mjere kojima se sprječava pojava nepredviđenih ili nekontroliranih situacija kroz niz propisanih i provedbenih aktivnosti sukladno zakonskim pozitivnim propisima i najboljim dostupnim praksama. Evidentirane opasne krute tvari i tekuće kemikalije skladište se u odvojenim spremnicima i zaštićene su od curenja i zagađenja okoliša. Odvoze se na siguran način, na odgovarajuće mjesto za prihvat takve vrste otpada.

Pod preventivnim mjerama, koje se provode periodički u okviru djelatnosti tehničke službe Terma, temeljem zakonskih i drugih obveza, a u cilju zaštite voda od eventualnog zagađivanja ili njegovog blagovremenog otkrivanja i otklanjanja, smatraju se posebno sljedeće mjere i aktivnosti:

- sustavna kontrola ispravnosti procesa neutralizacije tehnološke otpadne vode iz bazena
- kontrola rada biorotora i stanja otpadnih voda u komorama i pred-komorama biorotora, te pražnjenje i čišćenje prema potrebi, a najmanje dva puta godišnje
- redovno mjesečno servisiranje biorotora od strane ovlaštenog servisa
- redovna kontrola stanja internog kanalizacijskog sustava
- redovna kontrola stanja mastolova, te pražnjenje i čišćenje prema potrebi
- edukacija svih djelatnika koji rade s opasnim/onečišćujućim tvarima o načinima skladištenja i postupanja s istima
- provođenje svih ostalih mjera, s ciljem unapređenja i kvalitetnog provođenja zaštite voda od zagađenja, zaštite na radu i dr.
- Operativnim planom propisana je i organizacija postupanja, opseg i način zbrinjavanja opasnih i onečišćujućih tvari koje su prouzrokovale onečišćenje što se provodi u skladu s posebnim propisima

Terme su uvele korekciju pH vrijednosti vode u bazenima pomoću ugljičnog dioksida, čime je iz tehnološkog procesa izbačena jedna opasna kemikalija (sumporna kiselina).

10.3.4. Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Rb.	Naziv opasne/ onečišćujuće tvari	Maksimalne količine opasne/ onečišćujuće tvari	Napomena
1	Sumporna kiselina 60%	180 kg	II skupina otrova
2	Solna kiselina 33%	60 kg	II skupina otrova
3	Natrijev hipoklorit 15%	2 t	II skupina otrova
4	Nafta i naftni derivati	50 kg	
5	Jestiva otpadna ulja i masti	200 kg	
6	Otpadne vode		
7	Ostale otpadne/onečišćujuće tvari koje se prevoze javnim prometom		

Tablica 14. Popis opasnih i onečišćujućih tvari i odgovarajuće maksimalne količine

*maksimalne količine opasne/onečišćujuće tvari određene su kao maksimalne količine koje se na jednom mjestu mogu izliti/ispustiti u teren

BAZENI	Mjerna jedinica	2023.	2024.
Kemikalije za bazene	kg	65.285	66.115
Ugljični dioksid za bazene	kg	205.841	212.067
Broj kupaća	broj	46.967	50.522
Kemikalije za bazene po kupaću	kg/kupač	1,390	1,309
Ugljični dioksid za bazene po kupaću	kg/kupač	4,383	4,198

SMJEŠTAJ

Sredstva za pranje rublja	kg/god	4.702	4.746
Sredstva za čišćenje	kg/god	3.239	3.003
Toaletni papir	kg/god	4.264	4.259
Kozmetika za kupaone	lit/god	1.009	879
Gorivo za službena vozila	lit/god	6.078	5.318
Broj noćenja	broj	127.910	128.003
Sredstva za pranje rublja po noćenju	kg/noć	0,037	0,037
Sredstva za čišćenje po noćenju	kg/noć	0,025	0,023
Toaletni papir po noćenju	kg/noć	0,033	0,033
Kozmetika za kupaone po noćenju	lit/noć	0,008	0,007
Gorivo za službena vozila po noćenju	lit/noć	0,048	0,042

TRAVNATE POVRŠINE

Gorivo za kosilice	lit/god	2.687	2.298
Površina za košnju u m²	m²	114.340	114.340
Gorivo za kosilice utrošeno po m² košnje	lit/m²	0,024	0,020

Tablica 15. Prikaz korištenih materijala u 2023. i 2024. godini

	2023.	2024.	Maksimalno dozvoljena količina	Maksimalna zapremina spremnika u kg	Namjena sredstva/ kemikalije
Ugljikov dioksid	205.841	212.067	------	spremnik od 10.000 lit.	sredstvo za korekciju pH vrijednosti vode u bazenu (nije opasna kemikalija)
Ukapljeni klor	2.200	2.730	450+450 kg	boce od 50 kg	sredstvo za dezinfekciju vode u bazenima
Natrijev hipoklorit	43.845	45.735	------	2 x 800 kg + baloni od 60 kg	sredstvo za dezinfekciju vode u bazenima
Sumporna kiselina	4.740	3.150	------	baloni od 60 kg	sredstvo za korekciju pH vrijednosti vode u bazenu
Solna kiselina	75	196	------	30 lit	sredstvo za čišćenje kamenca
Flokulant	0	29	------	10 lit	sredstvo za bistrenje vode
Natrijev tiosulfat	100	75	------	vreća 25 kg	sredstvo za neutralizaciju otpadne vode iz bazena
Natrijev hidroksid	0	60	------	baloni od 60 kg	sredstvo za korekciju pH vrijednosti vode u bazenu
Tabletirana sol	14.500	14.500	------	vreća 25 kg	sol za omekšivače sanitarne vode
Broj kupača	46.967	50.522			

Tablica 16. Potrošnja kemikalija za bazene u 2023. i 2024. godini

10.4. E3 - Voda i vodni resursi

Tijekom izvještajnog razdoblja, Terme Sveti Martin su posebnu pažnju posvetile upravljanju vodom kao ključnim prirodnim resursom unutar svog poslovanja. U skladu sa zahtjevima standarda E3, analizirani su stvarni i potencijalni utjecaji poduzeća na vodne resurse, uključujući pozitivne učinke, ali i rizike povezane s potrošnjom, povlačenjem i ispuštanjem vode u okoliš.

Ovo poglavlje obuhvaća pregled mjera koje Terme poduzimaju za zaštitu vodnih ekosustava i očuvanje podzemnih i površinskih voda, s posebnim naglaskom na smanjenje potrošnje vode, unapređenje obrade otpadnih voda te ponovnu uporabu tamo gdje je to moguće. Pored toga, izvještaj sadrži podatke o ukupnoj potrošnji vode u sklopu usluga i operacija poduzeća, te informacije o sustavima za povlačenje i ispuštanje vode, uključujući mjere za sprječavanje onečišćenja i očuvanje vodnih staništa.

10.4.1. Značajni učinci, rizici i prilike

U nastavku je naveden tablični prikaz najznačajnijih učinaka, rizika i prilika u kontekstu teme E3 – Voda i vodni resursi u 2024. godini:

UČINCI

Najvažniji učinak Termi pod ovom temom je potrošnja vode i utjecaj na okoliš. Terme svojim ključnim resursom vezanim za održivost poslovanja smatraju vodu (podzemnu vodu) te posebnu brigu vode o potrošnji pitke vode i poticanju gostiju da se smanji potrošnja gdje je god moguće.

Kako bi se smanjila potrošnja vode, poduzeće je u prošloj godini ugradilo štedne perlatore na slavine.

RIZICI

Hotelske zgrade zahtijevaju relativno velike količine vode za rad, a termalni kompleksi vrlo velike količine vode. Iako voda nije najveći operativni trošak za hotele, smanjena dostupnost vode ili značajno povećanje cijena mogu utjecati na financijske rezultate. Ovaj učinak može biti osobito akutan u regijama s nedostatkom vode zbog ograničenja opskrbe. Primjenjuju se najbolje prakse upravljanja vodama za smanjenje operativnih troškova i utjecaja na okoliš te za pružanje dodatne vrijednosti svojim posjetiteljima, koji su sve više zabrinuti za održivost okoliša.

Kompleks Terma se ne nalazi u području s velikim nedostatkom vode. Stoga značajan. Dodatno, Terme koriste termalnu bušotinu kao izvor te se ne oslanjaju na opskrbu vodom s velikim troškovima.

U dugoročnom periodu, i ne nužno na lokaciji Terma već generalno, postoji potencijalna mogućnost pojave akutnih i kroničnih fizičkih rizika koji proizlaze iz opasnosti povezanih s vodom i oceanima prouzročenih ili dodatno pojačanih klimatskim promjenama, uključujući rast temperature vode, promjene u obrascima i vrstama oborina (kiša, tuča, snijeg/led), varijabilnost oborina ili hidrološku varijabilnost, zakiseljavanje oceana, prodor slane vode, porast razine mora, sušu, veliki nedostatak vode, obilne oborine, poplave i izljeve ledenjačkih jezera.

PRILIKE

Terme izuzetno ovise o vodi i dostupnosti termalne vode. Bazenski kompleks, vanjski i unutarnji, wellness zona i posljedično dolazak posjetitelja tj. cijeli hotel ovise o dostupnosti vode. Istovremeno se pruža i prilika ukoliko se investira u novu bušotinu geotermalne vode za prelazak na grijanje putem tog izvora.

10.4.2. Mjere i resursi povezani s vodom (E3 – 2)

Sukladno Strategiji održivosti Termi Sveti Martin za razdoblje 2023. – 2030., definirani su sljedeći ciljevi i mjere za smanjenje potrošnje vode:

ESG čimbenik	*Cilj*	*Mjera*	*Rok*	*UN cilj održivog razvoja*
Potrošnja vode	Smanjivanje potrošnje	gradnja nisko protočnih perlatora za slavine (na 100% dostupnih slavina)	2024	6. Čista voda i sanitarni uvjeti

Tablica 17. Okolišni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području E3

Napomena: Tijekom 2024. godine Terme Sveti Martin provele su niz mjera usmjerenih na učinkovitije korištenje vode i očuvanje vodnih resursa. Ugrađeni su štedni nisko-protočni perlatori na sve slavine, čime se znatno smanjila nepotrebna potrošnja vode. Provedena su poboljšanja u obradi otpadnih voda iz kuhinja, a u cilju sprječavanja gubitaka, uvedene su redovite kontrole slavina i toaleta unutar objekta. Čak 83 % tuševa u objektu ima protok vode manji od 9 litara u minuti, čime se dodatno doprinosi racionalizaciji potrošnje.

U kuhinjama su postavljeni separatori masti koji pomažu u zaštiti sustava od začepljenja i olakšavaju obradu otpadnih voda. Kada nisu u uporabi, bazeni se redovito pokrivaju kako bi se smanjilo isparavanje vode i gubitci energije, a njihovo čišćenje obavlja se sredstvima koja ne sadrže štetne kemikalije. Na mjestima s visokim stupnjem potrošnje vode postavljeni su odvojeni vodomjeri, što omogućuje detaljnije praćenje i optimizaciju potrošnje. Osim toga, pročišćene otpadne vode djelomično se koriste za navodnjavanje zelenih površina, čime se dodatno smanjuje potreba za upotrebom pitke vode.

10.4.3. Potrošnja vode

Ukupna potrošnja vode se mjeri jednom mjesečno, a priložen je dnevnik potrošnje u Green Key dokumentu.

Informacije o potrošnji vode	*2023.*	*2024.*
Sanitarna voda (m3/god)	15.822	13.711
Ukupna voda iz vodoopskrbnog sustava (m3/god)	62.895	65.915
Geotermalna voda (m3/god)	14.382	14.482
Ukupna voda* (m3/god)	77.277	80.397
Broj noćenja	127.910	128.003
Broj kupaća	46.967	50.522
Sanitarna voda po noćenju (lit/noć)	124	107
Ukupna voda iz vodoopskrbnog sustava po noćenju** (lit/noć+kup)	360	369
Geotermalna voda po kupaću (lit/kupaći)	306	287
Ukupna voda po noćenju*** (lit/noć+kup)	442	450

Tablica 18. Informacije o potrošnji vode u 2023. i 2024. godini

* Ukupna voda - javna vodoopskrba (sanitarna voda i voda za punjenje bazena) + geotermalna voda
**Ukupna voda iz vodoopskrbnog sustava po noćenju - Ukupna voda po noćenju s uključenim kupaćima jer je uključena voda za dopunu bazena
***Ukupna voda po noćenju - Ukupna voda po noćenju s uključenim kupaćima jer je uključena i sva voda za dopunu bazena

10.5. E4 – Bioraznolikost i ekosustavi

E4 standard usmjeren je na utjecaj poslovanja na biološku raznolikost i prirodne ekosustave. Terme Sveti Martin prepoznaju važnost očuvanja bioraznolikosti i zdravih ekosustava kao sastavnog dijela održivog poslovanja. Očuvanje zelenih površina i prirodnog okoliša uzima se u obzir pri donošenju strateških odluka, s ciljem smanjenja negativnih utjecaja na lokalnu floru i faunu te očuvanja ekološke ravnoteže.

Za provedbu aktivnosti vezanih uz očuvanje okoliša i upravljanje zelenim površinama imenovana je odgovorna osoba, koja sustavno nadzire stanje okoliša u vlasništvu poduzeća. Time Terme potvrđuju svoju predanost očuvanju prirodnih vrijednosti i doprinosu zaštiti lokalnih ekosustava u okviru hotelskog i turističkog djelovanja.

10.5.1. Značajni učinci, rizici i prilike

U nastavku je naveden tablični prikaz najznačajnijih učinaka, rizika i prilika u kontekstu teme E4 – Bioraznolikost i ekosustavi:

UČINCI

Zaštita i doprinos očuvanju bioraznolikosti
Terme Sveti Martin nisu samo lokacija za opuštanje i odmor, već i destinacija očuvanja bioraznolikosti i održivih praksi. Svi zaposlenici čvrsto vjeruju u važnost zaštite prirodnih staništa i podržavanja lokalnih ekosustava. Terme preuzimaju aktivnu ulogu u podršci i podizanju svijesti o očuvanju biološke raznolikosti. Različitim inicijativama, edukacijskim radionicama i vođenim obilascima nastoje upoznati svoje goste s bogatom raznolikošću života okoliša koji nas okružuje.

Zaštita divljih vrsta

U Termama Sveti Martin je **zaštita prirodnih staništa** u okruženju i **njegovanje raznolikosti životinjskih vrsta** prioritetno. Implementirane su održive prakse i aktivno se podržavaju inicijative koje promiču očuvanje i zaštitu divljih životinja. Jedna od obveza je spriječiti nezakonite postupke koji ugrožavaju vrste divljih životinja. Strogo se osuđuje žetva, konzumacija, izlaganje ili prodaja bilo koje vrste divljih životinja, podupiru se lokalne organizacije i inicijative za očuvanje prirode, te se informiraju gosti o važnosti takve prakse. Odsjedanjem u kompleksu Terme Sveti Martin svaki gost pridružuje se zajedničkoj misiji zaštite i očuvanja okoliša. Dobar primjer je i golf teren s 9 rupa i grijanim *greenovima* koji je od umjetne trave, i kao takav je među prvima u Europi koji zbog smanjene upotrebe pesticida osigurava očuvanje prirode, a omogućava igranje golfa tijekom cijele godine.

RIZICI

Zdravi ekosustavi povezani su s ekonomskim i financijskim rezultatima lokalnih zajednica i poduzeća. Priljev turista i otpad koji proizvode hoteli mogu predstavljati rizike za osjetljive ekosustave kao što su koraljni grebeni i prirodni rezervati. Loša praksa zaštite okoliša mogla bi spriječiti hotele u dobivanju novih građevinskih dozvola u ovim osjetljivim područjima i mogla bi, dugoročno gledano, umanjiti prirodne atrakcije za turiste koje pomažu u stvaranju prihoda za zajednice i hotele. Nasuprot tome, zaštita okoliša može učiniti turistička odredišta privlačnijim i povećati potražnju za rezervacijom soba.

Korištenje ekosustava u poslovne svrhe se temelji na transformaciji prirodnih dobara (tla, biljaka, životinja, zraka i vode) u sirovine/proizvode/usluge koje se izravno financijski vrednuju.

Kao fizički rizici mogu se pojaviti:

- akutni rizici (npr. prirodne katastrofe pogoršane gubitkom zaštite obale iz ekosustava, koje dovode do troškova zbog štete od oluja na obalnoj infrastrukturi, bolesti ili nametnici koji utječu na vrstu ili raznolikost usjeva na koje se poduzeće oslanja, posebno kad je riječ o nikakvoj ili maloj genskoj raznolikosti, gubitak vrsta i degradacija ekosustava) te
- kronični rizici (npr. gubitak prinosa usjeva zbog smanjenja oprašivanja, sve veća oskudica ili promjenjiva proizvodnja ključnih prirodnih sirovina, degradacija ekosustava zbog poslovanja koje, na primjer, dovodi do erozije obale i fragmentacije šuma, zakiseljavanje oceana, gubitka zemljišta zbog dezertifikacije i degradacije tla te posljedičnog gubitka plodnosti tla, gubitka vrsta).

Potencijalni tranzicijski rizici uključuju:

- politike i pravna pitanja: npr. uvođenje propisa ili politike (npr. promjene kao što je veća zaštita zemljišta); izloženost sankcijama i sudskim postupcima (npr. izlijevanje onečišćujućih otpadnih voda koje štete zdravlju ljudi i ekosustava; kršenje prava, dozvola ili dodjela povezanih s bioraznolikošću ili nemar prema ugroženim vrstama ili njihovo ubijanje); pojačane obveze izvještavanja o bioraznolikosti, ekosustavima i povezanim uslugama;
- tehnologije: npr. zamjena proizvoda ili usluga proizvodima i uslugama s manjim učinkom na bioraznolikost ili ovisnošću o uslugama ekosustava, nedostatak pristupa podacima ili pristup podacima loše kvalitete koji otežavaju procjene povezane s bioraznolikošću, prelazak na učinkovitije i čišće tehnologije (tj. s manjim učinkom na bioraznolikost), nove tehnologije praćenja (npr. sateliti), zahtjevi za upotrebu određenih tehnologija (npr. usjevi otporni na klimatske promjene, mehanički oprašivači, pročišćavanje vode, zaštita od poplava);
- tržišta: npr. promjena ponude, potražnje i financiranja, volatilnost ili povećanje troškova sirovina (npr. ulazni elementi koji stvaraju pritisak na bioraznolikost čija je cijena porasla zbog degradacije ekosustava);
- ugled (reputacijski): npr. promjene u percepciji društva, potrošača ili zajednice zbog uloge organizacije u gubitku bioraznolikosti, kršenje prava koja se odnose na prirodu u okviru poslovanja, negativni napisi u medijima zbog učinaka na ključne vrste i/ili ekosustave, društveni sukobi povezani s bioraznolikošću i ugroženim vrstama, zaštićenim područjima, resursima ili onečišćenjem.

PRILIKE

Ciljevi koji Terme žele postići su zaštita, obnova i regeneracija ekosustava te održivo iskorištavanje prirodnih resursa. Kroz biodinamički vrt i način korištenja zemljišta u okolici hotela se već aktivno radi na postizanju ciljeva, no pruža se prilika i dodatnog pošumljavanja, što bi osim povećanja apsorpcije CO_2 emisija (CO_2 pribijanje) omogućilo i veću bioraznolikost.

10.5.2. Mjere i resursi za bioraznolikost i ekosustave

Sukladno Strategiji održivosti Termi Sveti Martin za razdoblje 2023. – 2030., definirani su sljedeći ciljevi i mjere za očuvanje bioraznolikosti i ekosustava:

ESG čimbenik	Cilj	Mjera	Rok	UN cilj održivog razvoja
Bioraznolikost i ekosustavi	Povećanje bioraznolikosti	Očuvanje i proširenje vlastitog biodinamičkog vrta za 30%	2026	15. Očuvanje života na kopnu

Tablica 19. Okolišni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području E4

Napomena: U sklopu svojih ekoloških inicijativa, Terme Sveti Martin su 2024. godine uspješno su provele projekt usmjeren na očuvanje pčela, s ciljem stvaranja prirodnog i održivog okoliša unutar termalnog kompleksa. Projekt "Raj za pčelice" obuhvatio je određena područja unutar resorta koja su proglašena zelenim oazama, gdje se trava namjerno nije kosila kako bi se osigurao prostor za život, hranjenje i opstanak pčela. Pčele, kao ključni oprašivači u prirodnom ekosustavu, imaju nezamjenjivu ulogu u očuvanju bioraznolikosti i proizvodnji hrane. Svjesni njihove važnosti, Terme Sveti Martin su odlučile aktivno doprinijeti njihovoj zaštiti pružanjem utočišta i izvora hrane u prirodnom ambijentu svojih površina. Ovaj korak također doprinosi većoj bioraznolikosti i ravnoteži u okolišu resorta. Ovaj projekt nije samo ekološki čin, već i dio šireg koncepta održivosti koji Terme provode.

Zemljište (m²)	
Izgrađena površina (zgrade, ceste, parkirališta, greenovi golf terena)	115.671
Neizgrađeno zemljište (travnjaci, livade, šume)	114.340
Travnjaci (zelene površine oko zgrada, sportski tereni, golf teren)	54.240
Livade	31.096
Šume	29.004
Ukupno u vlasništvu Toplica	230.011

Tablica 20. Uporaba zemljišta s obzirom na biološku raznolikost

10.6. E5 - Kružno gospodarstvo

Terme aktivno upravljaju otpadom i potiču kružno gospodarstvo mjerama za smanjenje otpada prvenstveno od hrane (u procesu proizvodnje i konzumacije hrane), povećavanjem recikliranja, naglašavajući financijski i reputacijski rizik, i surađujući s partnerima, uključujući dobavljače i tvrtke za odvoz i zbrinjavanje otpada, usmjeravajući ih na rješenja za ponovno korištenje i recikliranje otpada u nove proizvode.

10.6.1. Značajni učinci, rizici i prilike

U nastavku je naveden tablični prikaz najznačajnijih učinaka, rizika i prilika u kontekstu teme E5 – Korištenje resursa i kružno gospodarstvo:

UČINCI

Briga za okoliš i učinkovito korištenje resursa sastavni je dio poslovne strategije poduzeća, a svi zaposlenici poduzeća kontinuirano vode računa o racionalnom i učinkovitom korištenju resursa (energija, voda, materijali i otpad), u cilju poslovanja u skladu s Nacionalnom razvojnom strategijom RH do 2030. godine i Strategijom Održiva Europa do 2030.

Udio otpada koji je odvojeno sakupljen i predan na recikliranje ili oporabu je između 20-50%. Radi daljnjeg smanjivanja svog negativnog utjecaja sukladno odredbama kružnog gospodarstva i ciljeva zaštite okoliša smanjenjem otpada koji nastaje u procesu korištenja proizvoda/usluge, nabavljen je komposter za obradu biootpada koji nastaje u kuhinjama, te je nabavljena i pametna vaga koja mjeri količine biootpada po vrsti hrane. Specifični ciljevi zaštite okoliša su poboljšanje obrade otpadnih voda iz kuhinja i izgradnja (izrada) „zelenih otoka“ za selektivno odlaganje otpada.

RIZICI

Gospodarenje otpadom je nužno u kompleksu poput Terma, obzirom da je izuzetno bitno da posjetitelji ne vide i nemaju doticaja s bilo kakvom vrstom otpada (radi ugodnog osjećaja, želje za ponovnim dolaskom i uvjerenja o brizi Terma za svoje okruženje), a istovremeno da su svjesni praksi recikliranja i razdvajanja otpada. Tu se javljaju fizički rizici, uključujući iscrpljivanje zaliha i upotrebu neobrađenih i obrađenih obnovljivih resursa, te neobnovljivih resursa; ali i tranzicijski rizici u poslovanju i na višim i nižim razinama lanca vrijednosti, u kategorijama pravnih, tehnoloških, tržišnih i reputacijskih čimbenika.

PRILIKE

Cilj boljeg gospodarenja otpadom je svakako smanjivanje količine otpada koji se generira unutar Terma, a osim same količine cilj je i povećanje postotka recikliranog otpada. Veliku priliku u ovom području Terme vide u smanjivanju količine otpada hrane u kuhinji, već spomenuti production waste i plate waste. Osim otpada hrane, kao značajna tema nameće se slijedom provedenog postupka dužne pažnje i briga o lokaciji za otpad unutar samog kompleksa.

10.6.2. Politike povezane s kružnim gospodarstvom

Propisan je Pravilnik o postupanju s otpadom (01.03.2021.) kojim se određuje postupanje sa svim vrstama otpada na lokaciji Toplice Sveti Martin d.o.o., Toplice Sveti Martin, Izvorska 3.

10.6.3. Mjere i resursi za kružno gospodarstvo

Sukladno Strategiji održivosti Termi Sveti Martin za razdoblje 2023. – 2030., definirani su sljedeći ciljevi i mjere za postizanje kružnog gospodarstva:

ESG čimbenik	*Cilj*	*Mjera*	*Rok*	*UN cilj održivog razvoja*
Upravljanje otpadom	Smanjivanje količine otpada hrane	Smanjivanja plate i production waste	2030	12. Odgovorna potrošnja i proizvodnja
		Edukacije kuhinjskog osoblja	2024	
	Smanjivanje ukupne količine otpada	Uvođenje povratne ambalaže gdje je moguće	2030	
		Edukacije gostiju i zaposlenika	Godišnje	
	Jednokratna plastika	Potpuno uklanjanje	2030	
	Povećanje količine recikliranog i kompostiranog otpada	Postupno uvođenje razdvajanja otpad na svim mjestima nastajanja	2030	

Tablica 21. Okolišni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području E5

Napomena: Tijekom 2024. godine, Terme Sveti Martin poduzele su niz organiziranih i sustavnih aktivnosti s ciljem poboljšanja upravljanja otpadom i smanjenja njegovog utjecaja na okoliš. Registrira se ukupna količina otpada, a spremnici su postavljeni pod nadstrešnicom kod gospodarskog ulaza u hotel, gdje se vrši centralizirano prikupljanje. Biorazgradivi otpad iz kuhinja sakuplja se u posebne spremnike zapremine 50 litara i skladišti u smetlarniku. Na dnevnoj bazi, otpad se od strane educiranog tehničkog osoblja ubacuje u komposter. Otpadno jestivo ulje također se sakuplja u označene spremnike te se, prema potrebi, predaje ovlaštenom sakupljaču otpada (Bio-goriva d.o.o.). Ambalaža od kartona i papira prikuplja

se uz balirku, gdje ju tehničko osoblje preša i transportira na interno privremeno odlagalište otpada. Plastična i metalna ambalaža odlažu se u za to predviđene spremnike, dok se nepovratna staklena ambalaža zbrinjava kroz kontejnere, a povratna predaje dobavljaču i ne ulazi u evidenciju otpada. Miješani komunalni otpad sakuplja se u označene vreće i odlaže u odgovarajući spremnik, dok se za sav ostali otpad, uključujući specifične i opasne vrste otpada, osigurava poseban postupak uz podršku službe održavanja. Zaposlenici imaju pristup detaljnim uputama za pravilno razvrstavanje otpada unutar svojih radnih jedinica.
U svim prostorima hotela – od soba za goste i recepcije, do kuhinje, restorana i ureda – postavljene su kante za odvojeno prikupljanje otpada, čime se osigurava dosljednost u primjeni pravila recikliranja. Odvojeno se prikupljaju papir, karton, staklo, plastika, aluminij, korištene žarulje i baterije, kao i elektronički otpad poput računala, TV-a i mobitela. Tijekom godine prati se mjesečna stopa preusmjeravanja otpada, odnosno udio otpada koji se reciklira u odnosu na količinu koja završava u miješanom otpadu, što omogućuje transparentno praćenje učinkovitosti sustava i daljnje optimizacije. Ove aktivnosti dio su sveobuhvatnog pristupa održivom gospodarenju resursima i kružnom gospodarstvu.

	Mjerna jedinica	*2024.*
Otpad poslan na recikliranje ili ponovnu uporabu	kg/god	84.802
Otpad poslan na zbrinjavanje	kg/god	99.660
Ukupni neopasni otpad	kg/god	184.462
Opasni otpad	kg/god	2.150
Ukupni otpad	kg/god	186.612
Broj noćenja		128.003
Otpad poslan na recikliranje ili ponovnu uporabu po noćenju	kg/noć	0,66
Otpad poslan na zbrinjavanje po noćenju	kg/noć	0,78
Ukupni neopasni otpad po noćenju	kg/noć	1,44
Opasni otpad po noćenju	kg/noć	0,02
Ukupni otpad po noćenju	kg/noć	1,46
Postotak otpada poslan na recikliranje u odnosu na ukupni otpad:		46,60%

Količina otpada od betona u 2024. godini	kg	167.000
Ukupni reciklirani otpad sa otpadom od betona u 2024. godini	kg	251.802
Ukupni otpad sa otpadom od betona u 2024. godini:	kg	353.612
Postotak otpada poslan na recikliranje sa otpadom betona u 2024.		71,21%
Ukupni biorazgradivi otpad	kg/god	39.276
Broj noćenja		128.003
Broj obroka (gostiju)		283.312
Ukupni biorazgradivi otpad po noćenju	kg/noć	0,307
Ukupni biorazgradivi otpad po obroku (gostu)	kg/noć	0,139
Količina biorazgadivog otpada predana ovlaštenom sakupljaču	kg/god	692
Količina biorazgradivog otpada prerađena u vlastitom komposteru	kg/god	38.584
Postotak biorazgradivog otpada obrađen u vlastitiom komposteru	kg/god	98%

Tablica 22. Podaci o otpadu u 2024. godini

Upravljanje biootpadom u 2024. godini

Tijekom 2024. godine Terme Sveti Martin nastavile su s aktivnostima usmjerenima na smanjenje otpada od hrane, s naglaskom na izvor otpada koji nastaje tijekom pripreme i konzumacije obroka (doručak, ručak, večera). Biootpad se kategorizira kao production waste (nastao tijekom pripreme hrane) i plate waste (ostaci s tanjura gostiju).

U prethodnom razdoblju Terme su investirale u komposter za obradu biootpada te pametnu vagu koja mjeri količine otpada po vrsti hrane. Komposter je smješten u gospodarskom dvorištu, a kamera evidentira otpad koji se unosi, što omogućuje analizu i povratnu informaciju osoblju kako bi se optimizirala uporaba hrane i smanjilo bacanje. Primjerice, određene vrste hrane se, na temelju analize, preusmjeravaju u druga jela ili priloge.
U 2024. godini nastavljen je proces vaganja plate waste-a, koji je započeo krajem 2023. godine, čime se dobivaju podaci o količini hrane koju gosti ostavljaju. Cilj ove aktivnosti je dodatno educirati goste o odgovornom konzumiranju hrane. Terme nastavljaju razvijati sustav upravljanja otpadom od hrane te ističu da, unatoč uloženim naporima i sredstvima, još postoji prostor za daljnja unaprjeđenja, osobito kroz suradnju i osvještavanje partnera u lancu vrijednosti.

Dobre praske u 2024. godini

Tijekom 2024. godine Terme Sveti Martin nastavile su primjenjivati i razvijati niz dobrih praksi koje doprinose održivom poslovanju i očuvanju okoliša. U wellness segmentu koriste se ekološki prihvatljivi i održivi proizvodi za tretmane i terapije, pri čemu se dio preparata nabavlja lokalno, dok se dio, sukladno preferencijama gostiju, nabavlja od većih dobavljača s potvrđenim standardima kvalitete. U skladu sa zahtjevima Green Key certifikata, u svakodnevnom čišćenju koriste se ekološki prihvatljiva sredstva koja minimaliziraju štetne emisije u okoliš. Pokrenuta je i inicijativa za širu upotrebu reciklabilne ambalaže, s naglaskom na papirnatu i drvenu ambalažu u svakodnevnom poslovanju. U cilju smanjenja potrošnje papira uveden je reciklirani papir, a unajmljeni su i novi energetski učinkovitiji printeri koji smanjuju potrošnju tonera i električne energije.

Gosti se aktivno potiču na odgovorno ponašanje prema okolišu kroz informativne pleksiglas obavijesti u sobama. Na njima su navedene pogodnosti koje mogu ostvariti ako se odreknu svakodnevnog čišćenja sobe ili zamjene posteljine, poput besplatnog pića u hotelskom baru. Standardno se posteljina mijenja svaka tri dana, a ručnici svakodnevno, osim ako gost ne zatraži drugačije, čime se dodatno doprinosi uštedi resursa i smanjenju utjecaja na okoliš.

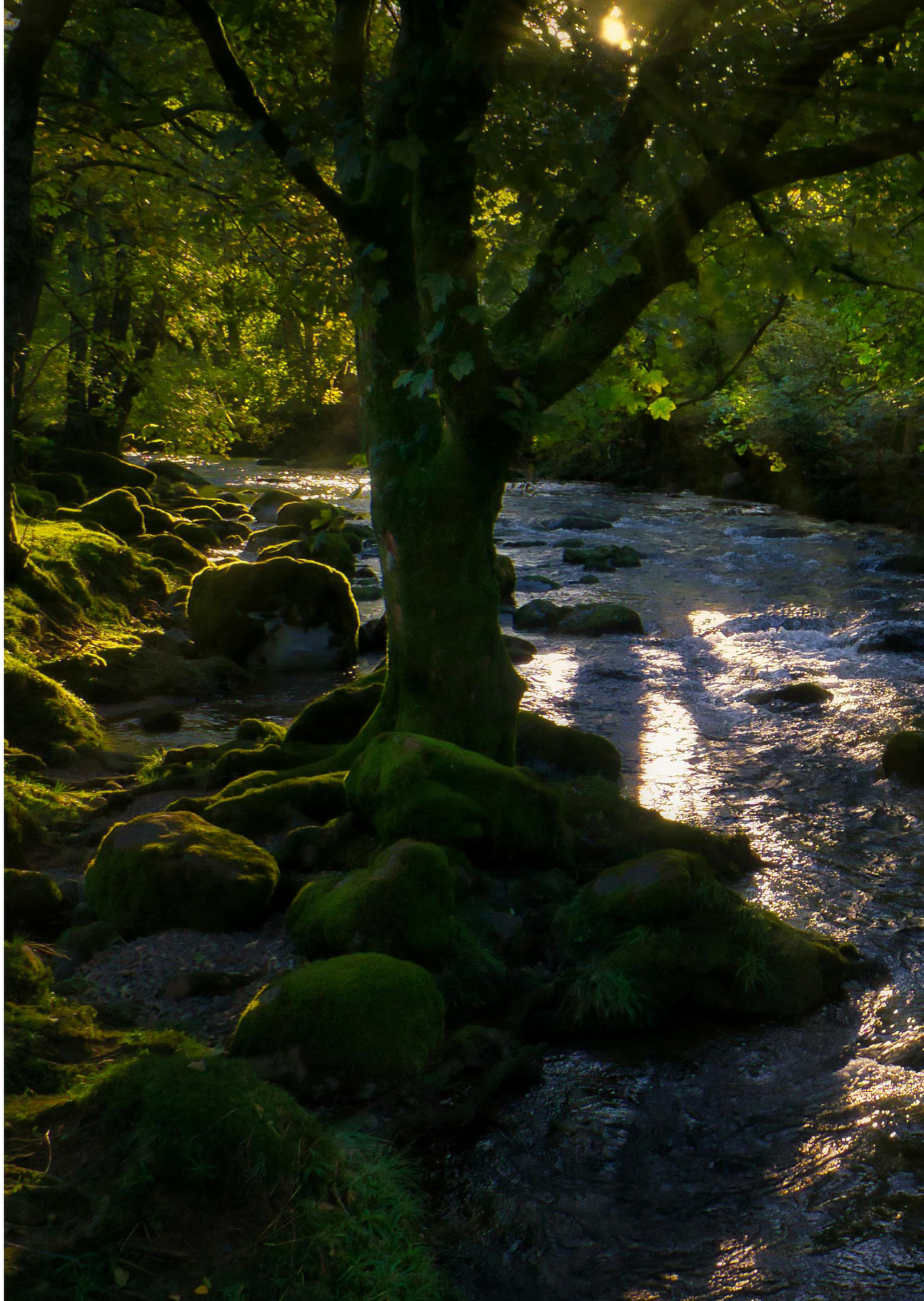

11. DRUŠTVENE ZNAČAJNE TEME

U 2024. godini Terme Sveti Martin nastavile su graditi poslovanje utemeljeno na načelima društvene odgovornosti, s posebnim naglaskom na dobrobit zaposlenika, zadovoljstvo gostiju, inkluzivnost, sigurnost te doprinos lokalnoj zajednici. U ovom poglavlju prikazani su ključni društveni utjecaji poslovanja te mjere koje se provode radi poticanja pozitivnih promjena i održivog razvoja zajednice u kojoj djelujemo.

11.1. S1 - Vlastita radna snaga

Vlastita radna snaga je za Terme ključna skupina dionika. Terme žele ostati najpoželjniji poslodavac svojim zaposlenicima, promičući kulturu inovacija i stalna unapređenja na svim područjima, uključujući radne vještine i poslovne procese u proizvodima i uslugama.

11.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike

U nastavku je naveden tablični prikaz najznačajnijih učinaka, rizika i prilika u kontekstu teme S1 – Vlastita radna snaga:

UČINCI

Uvođenjem izvještavanja prema CSRD direktivi i ESRS standardima, Terme Sveti Martin moraju jasno izvještavati o uvjetima rada, zaposlenosti, ravnoteži između radnog i privatnog života te socijalnoj odgovornosti prema zaposlenicima.

RIZICI

Fluktuacija radne snage može predstavljati izazov jer stalna rotacija zaposlenika povećava troškove regrutacije i obuke. Stabilnost tima je važna za održavanje kontinuiteta poslovanja.

Ako Terme ne uspiju privući i zadržati kvalificiranu radnu snagu, mogu se suočiti s problemima u ispunjavanju zahtjeva izvještavanja i održavanju visoke kvalitete usluga.

PRILIKE

Uvođenjem snažnih standarda o radnoj snazi i socijalnoj odgovornosti, Terme Sveti Martin mogu postati atraktivniji poslodavac, privući više kvalificirane radne snage i smanjiti stopu fluktuacije zaposlenika.

Pridržavanje ESRS smjernica može pomoći u razvoju održivih praksi koje poboljšavaju učinkovitost poslovanja i smanjuju troškove, poput smanjenja potrošnje resursa i povećanja zadovoljstva zaposlenika.

11.1.2. Politike povezane s vlastitom radnom snagom

Terme se svojom Politikom upravljanja kvalitetom i okolišem obvezuju zapošljavati stručno i ambiciozno osoblje koje će imati mogućnosti i obveze stalno se razvijati i usavršavati te preventivnim aktivnostima smanjivati rizik od ozljeda i bolesti zaposlenika.

Terme nemaju definiranu politiku zaštite ljudskih prava u zasebnom dokumentu, već je zaštita ljudskih prava opisana u Pravilniku od radu, a neformalno postoje strogi kriteriji po pitanju poštovanja ljudskih prava i u praksi se o tome dosljedno vodi računa. Navode se i mehanizmi obeštećenja u slučaju kršenja ljudskih prava koji su definirani člankom 78. i 83. Pravilnika o radu.

11.1.3. Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Sukladno Strategiji održivosti Termi Sveti Martin za razdoblje 2023. – 2030., definirani su sljedeći ciljevi i mjere za dobro stanje vlastite radne snage:

ESG čimbenik	*Cilj*	*Mjera*	*Rok*	*UN cilj održivog razvoja*
Radni uvjeti – radno vrijeme	Smanjivanja broja prekovremenih radnih sati	Edukacija voditelja timova s temama komunikacije i upravljanja timovima	2025	8. Dostojanstven rad i gospodarski rast
Radni uvjeti – odgovarajuće plaće	Izjednačavanje plaća	Usvajanje politike plaća sukladno potrebama posla i kompleksnosti radnih mjesta	2025	10. Smanjenje nejednakosti
Radni uvjeti	Ispravna evidencija dolaska/odlaska	Implementacija sustava	2027	8. Dostojanstven rad i gospodarski rast
	Programsko upravljanje zaštitom na radu	Implementacija sustava	2030	3. Zdravlje i blagostanje

Tablica 23. Društveni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području S1

Segmentacija zaposlenika TSM po spolu i rezidentnosti	*Broj zaposlenika*	*% od ukupnog broja*
Žene	105	59,32%
Muškarci	72	40,68%
Državljani RH	142	80,23%
Strani državljani	35	19,77%
Ukupan broj zaposlenika	177	100%

Tablica 24. Struktura zaposlenika Termi Svetog Martina po spolu i rezidentnosti, 31. prosinca 2024.

Segmentacija zaposlenika po odjelima	*Broj zaposlenika*	*% od ukupnog broja*
Uprava	7	3,97
Prodaja i marketing	14	7,93
Održavanje i sigurnost	17,5	9,92
Nabava i trgovina	6	3,4
Financije i IT	8	4,53
Hotelske operacije	129	73,09
Recepcija	8	4,53
Domaćinstvo	39	22,1
Wellness i bazeni	16	9,07
Sport i sportski sadržaji	1	0,57
Upravljanje ljudskim potencijalima	1	0,57
Hrana	32	18,3
Piće	27	15,3
Ukupan broj zaposlenika	176,5	100

Tablica 25. Struktura zaposlenika po odjelima, 31. prosinca 2024.

**Broj zaposlenika iskazan je u ekvivalentima punog radnog vremena (FTE – full-time equivalent); decimale u prikazanom broju zaposlenika odnose se na zaposlenike s nepunim radnim vremenom (npr. 0,5 = pola radnog vremena).*

Doprinos kvaliteti života

Na internetskoj stranici poduzeća, pod Karijerom u Termama Sveti Martin[10] navedeni su doprinosi kvaliteti života zaposlenika Terma Sveti Martin:

Interni sustav nagrađivanja i napredovanja dovodi do voditeljskih pozicija, iako su počeci rada pojedinih zaposlenika bili čak i kao studenti na pomoćnim poslovima;

Potpuno besplatno vježbanje, kao i joga te mindfullnes meditacija, u kojima svaki zaposlenik može sudjelovati, što je potaknulo neke djelatnike na promjenu svojih navika, te zdraviji i aktivniji način života;

Interni izazovi kao što je antipušačka kampanja potaknula je zaposlenike da se na zabavan način odreknu ove loše navike i pritom osvoje super nagrade;

Poticanje i razvijanje kulture biciklizma razvilo je Terme u *bike friendly* destinaciju i podiglo svijest kod djelatnika o ovom ekološki održivom prijevoznom sredstvu;

Promicanje lokalne kulture, tradicije i gastronomije učinilo je neke od djelatnika vlasnicima OPG-ova i privatnim poduzetnicima;

Projektom "Radi i dodatno zaradi" djelatnici su postali partneri i dobavljači te tako pojačali međusobnu suradnju lokalne zajednice i tvrtke;

Uključivanje djelatnika u projekte rezultiralo je većim brojem kompetentnih, sposobnih i educiranih radnika koji imaju know-how i reference za buduće karijere.

[10] Terme Sveti Martin – Otvorena radna mjesta, poveznica

Posvećene lokalnoj kulturi, običajima i tradiciji, Terme stvaraju nove vrijednosti koje prenose na sve koji dopuštaju da im bude domaćin. Terme Sveti Martin poštuju svoju organizacijsku kulturu, a ponajviše sve ljude koji su dio nje. Na stranici je naznačeno da

"Raditi u Termama Sveti Martin znači raditi u vodećem turističkom resortu u kontinentalnoj Hrvatskoj. Visoko postavljena ljestvica predstavlja pregršt prilika za učenje, poslovni, ali i osobni napredak te rad u okolini gdje se marljivost, trud i zalaganje itekako vrednuju i nagrađuju." [11]

Radni uvjeti – Radno vrijeme

U intervjuu s direktoricom Upravljanja ljudskim resursima, pri razgovoru o detekciji postojećih problema, visoko je rangirana situacija o postojanju izuzetno velikog broja prekovremenih sati kod najboljih radnika (pojedinci imaju i do 400 prekovremenih sati). Ukupno je evidentirano 12.000 prekovremenih sati. No, istovremeno se pojavljuje situacija da poneki zaposlenici ne ostvare ni fond potrebnih sati. Menadžment je izuzetno svjestan ove situacije te aktivno traži rješenje ovog problema, npr. obrazac u kojem se ispravno i provjereno evidentiraju prekovremeni sati. Naime, u intervjuu s direktorom Hotelskih operacija ustanovljeno je da se dolazak i odlazak s posla evidentira usmenom potvrdom voditelju, tj, ne postoji neovisan i direktan unos u sustav o vremenu dolaska i odlaska s posla.

Donesena je odluka uprave da u slučaju da se prijeđe brojka od 200 prekovremenih sati zaposlenik mora koristiti višak sati/dana. Brojka od 200 prekovremenih sati uzeta je kao gornja granica mogućih prekovremenih sati. U rujnu 2023. se krenulo sa smanjenjem sati te je kroz isti mjesec smanjeno ukupno 1.485 prekovremenih sati što indicira promjenu trenda. Uz već spomenute situacije da poneki radnici ostvaruju nedovoljno radnih sati mjesečno, postavlja se pitanje adekvatnog upravljanja radnom snagom u odjelima.

Napomena: Direktori Ljudskih resursa, Hotelskih operacija i Hrane i pića smatraju da je nužna edukacija voditelja o komunikaciji i upravljanju svojim timovima.

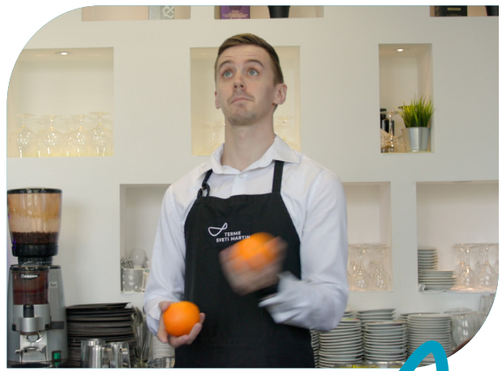

[11] Terme Sveti Martin – Otvorena radna mjesta, poveznica

Radni uvjeti – Odgovarajuće plaće
Redovita isplata plaća je pravilo. Omjer između srednje ukupne godišnje naknade pojedinca s najvišom plaćom u Termama i ukupne godišnje naknade svih zaposlenika (bez pojedinca s najvišom plaćom) je **< 8.**

Omjer prosječne naknade muškaraca i prosječne naknade žena je **< 1,05.** Plaće su izjednačene između muškaraca i žena kod istih pozicija/radnih mjesta.

Voditelji aktivno procjenjuju poslovne ciljeve i situaciju u timu te javljaju Odjelu ljudskih potencijala broj potrebnih zaposlenika sukladno ciljevima i potrebama. Pri popunjavanju ovih potreba se pojavljuju izazovi koji nisu specifični isključivo za Terme (nedostatak adekvatne radne snage) te se mijenja struktura zaposlenika (domaći/strani radnici). U 2018. većina kuhara od 20 ukupno su bili domaći radnici tj. državljani RH. U 2024. većina su nerezidenti koji dolaze uglavnom iz Indije.

Napomena: U intervjuu s direktorom hrane i pića i direktoricom upravljanja ljudskim potencijalima je zamijećen disparitet između primanja novozaposlenih kuhara nerezidenata i domaćih kuhara, radi poremećaja na tržištu rada.

Radni uvjeti – Sloboda udruživanja, postojanje radničkih vijeća i prava radnika na informiranje, savjetovanje i sudjelovanje
Terme su uspostavile proces savjetovanja s predstavnicima radnika ili sindikata, vezano za značajnije promjene u poslovanju, povremeno, na inicijativu Uprave, u slučajevima većih promjena u poslovanju. Terme su usvojile programe ili aktivnosti koji olakšavaju novo zapošljavanje osobama koje napuštaju organizaciju, u suradnji s agencijama za posredovanje u zapošljavanju ili drugim institucijama. No takvih slučajeva je iznimno malo, obzirom da se javlja i problem manjka radne snage.

Radni uvjeti – Zdravlje i sigurnost
Sigurnost na radnom mjestu u vidu zaštite na radu je u nadležnosti odjela održavanja. Terme su razvile vlastiti sustav upravljanja zdravljem i sigurnosti na radnom mjestu.

Vezano uz ozljede na radu, sukladno dostupnim podacima zaključujemo da do sada:

nije bilo smrtnih slučajeva

postotak ozljeda na radu u odnosu na broj zaposlenih je 1,5%

Terme Sveti Martin osim što su 2021. godine postale prvi Healthness resort, znatno ulažu i u zdravlje svojih zaposlenika te su 2024. godine ostvarile uvjete za certifikat Tvrtka – prijatelj zdravlja i to kao prve Terme u Hrvatskoj zbog visoko razvijene svijesti o važnosti kvalitete radnog okruženja.

U Termama se promiče usvajanje zdravih životnih navika, zdravlje na radnom mjestu i briga o zdravlju zaposlenika te očuvanju okoliša. Da bi poduzeće ostvarilo ovakav certifikat potrebno je zadovoljiti niz kriterija koji utvrđuje tim stručnjaka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u područjima prehrane, promicanja tjelesne aktivnosti, zaštite zdravlja zaposlenika na radnom mjestu, zabrane pušenja i konzumacije alkohola, kao i uređenja okoliša i zaštite zdravlja zaposlenika.

Svim je zaposlenicima ali i članovima njihovih užih obitelji, omogućeno besplatno korištenje bazena, teretane i grupnih programa, te su im osim osigurani i stalni popusti na svim poslovnim jedinicama Termi, od masaža do konzumacije hrane i pića.

Radni uvjeti - Ravnoteža između poslovnog i privatnog života

Terme Sveti Martin su svjesne učinka koji imaju na zajednicu u kojoj posluju i u kojoj su nositelj razvoja i pozitivnih odnosa te svojim primjerom žele potaknuti i druge poslodavce u pomaganju uspostavi ravnoteže između poslovnog i privatnog života. Uvođenjem certifikata Tvrtka prijatelj obitelji, uveden je niz mjera za bolje upravljanje ljudskim potencijalima s naglaskom na usklađivanje profesionalnog i obiteljskog života zaposlenika. Ovaj projekt je namijenjen potpori poslodavcima da svojim zaposlenicima omoguće učinkovito usklađivanje poslovnih i obiteljskih obveza. Uvođenje certifikata ima niz kratkoročnih i dugoročnih pozitivnih učinaka, poput privlačenja i zadržavanja najboljeg kadra, jačanja lojalnosti zaposlenika tvrtki, unaprjeđenja organizacijske kulture i suradnje, kao i smanjenja dana bolovanja. Terme Sveti Martin zalažu se za zdravo poslovanje, etično i odgovorno prema svim članovima tima, ali i prema lokalnoj zajednici. Aktivni angažman kroz različite programe, volonterstvo, uključivanje lokalnih stanovnika u proces otkupa domaćih proizvoda, poticanje stanovnika na osnivanje OPG-a, podrška u razvoju lokalnih turističkih atrakcija, donacije potrebitima, sponzoriranje udruga, podržavanje inicijativa i slično, samo su dio aktivnosti koje se provode s ciljem rasta zajedno s okolinom koja okružuje ovaj kompleks.

Zaposlenicima kojima djeca kreću u prvi razred osnovne škole, na dan polaska u prvi razred osiguran je dodatan slobodan dan, a djeci zaposlenika koja kreću u prvi razred osnovne škole pripremaju se mali pokloni za što uspješniji prvi školski dan. Zaposlenici također imaju pravo na dodatan slobodni dan posljednjeg dana prvog razreda osnovne škole.

Dodatan slobodan radni dan omogućava se zaposlenicima za sudjelovanje na informativnom danu za srednju školu njihove djece.

U Termama se podržavaju i očevi na način da im poduzeće, uz zakonski plaćeni očinski dopust, osigurava dodatne dane dopusta uz naknadu plaće najmanje u visini naknade za bolovanje. Dodatni dani se mogu koristiti do polaska djeteta u prvi razred osnovne škole. Isto tako, podrška očevima se odražava kroz osiguravanje dodatna 3 dana plaćenog dopusta pri rođenju djeteta.

Zaposlenicima se priznaje dodatni dan odsutnosti uz naknadu plaće zbog praćenja teško bolesnog djeteta u bolnici, a za koji uobičajeno i propisano zakonom ne pripada naknada za njegu i pratnju djeteta (5 dana godišnje).

Projekt „Radi i dodatno zaradi“ je osvojio i nagradu za 2. mjesto najbolje hrvatske HR prakse – primjer odgovorne prakse vezane uz zaposlenike i radnu okolinu na koju su Terme posebno ponosne.

Radni uvjeti - Kolektivno pregovaranje, uključujući broj radnika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima

Svi zaposlenici su obuhvaćeni krovnim Kolektivnim ugovorom za sektor ugostiteljstva na državnoj razini.

Jednako postupanje i mogućnosti za sve - Rodna ravnopravnost i jednaka plaća za rad jednake vrijednosti

Iz aspekta ravnopravnosti dio žena u ukupnom broju upravljačkih pozicija raste (uprava + visoki menadžment) te iznosi više od 30 %.

Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Osposobljavanje i razvoj vještina

Razvijeni su planovi profesionalnog razvoja u Termama, na razini hotela, odjela ili poslovnih jedinica. Dodatno, kada se pojavi potreba za radnim mjestom, prvenstveno se oglašava interno te se ta potreba pokušava zadovoljiti internom preraspodjelom a tek ukoliko se ne uspije na taj način, onda ide javna objava.

U smislu povećanja odaziva na dostupne edukacije za povećanje kompetencija, potrebno je kreirati plan edukacija koje je nužno pohoditi kao uvjet za daljnju financijsku stimulaciju. U takav plan je moguće uvrstiti i educiranje osoblja odjela kućanstva o održivim praksama pri svakodnevnom obavljanju radnih zadataka.

Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Zapošljavanje i uključivanje osoba s invaliditetom

Terme u politici ili praksama zapošljavanja primjenjuju pozitivne mjere za osobe koje dolaze iz skupina u nepovoljnom društvenom položaju, odnosno u nepovoljnom položaju na tržištu rada, na razini ukupne politike. Na zakonsku obvezu poticanja zapošljavanja osoba s invaliditetom u protekle tri godine odgovoreno je korištenjem zamjenske kvote i ugovaranjem poslova s organizacijama koje zapošljavaju osobe s invaliditetom.

Jednako postupanje i mogućnosti za sve - Mjere protiv nasilja i uznemiravanja na radnom mjestu

Terme su zauzele jasan stav i poduzeti su konkretni koraci kako bi zaštitili svoje zaposlenike od diskriminacije i omogućili im da na radnom mjestu budu ono što jesu. Terme posjeduju razvijene interne mehanizme za postupanje u slučajevima diskriminacije. Ti slučajevi se smatraju teškom povredom ugovora o radu, a za posljedicu imaju izvanredni otkaz ugovora o radu. 2022. godine je prijavljen slučaj diskriminacije jednog zaposlenika. Zaposlenik koji je bio odgovoran za diskriminaciju je sporazumno napustio poslodavca tj. prekinut mu je radni odnos.

Terme aktivno provode interne edukacije, kao i druge aktivnosti podizanja svijesti s ciljem suzbijanja predrasuda i diskriminatornih praksi uz poticanje raznolikosti u radnom okruženju i radnim procesima, npr. LGBTIQ+ Radnopravni poslodavac – edukacija za direktore i voditelje.

Jednako postupanje i mogućnosti za sve - Raznolikost
Termama kao poslodavcu je izuzetno važno da se zaposlenici međusobno poštuju i cijene jedni druge te svoja različita iskustva i znanja koriste u timskom radu što doprinosi pozitivnim rezultatima cjelokupne organizacije.

U okviru vizije da Terme čine pozitivne pomake u svakodnevnom životu za što veći broj direktnih dionika, Terme preuzimaju obavezu (ali i privilegiju) zalagati se za pravednije i ravnopravnije društvo i doprinositi pozitivnim promjenama. Iz godine u godinu raste broj zaposlenika nerezidenata iz dalekih zemalja. Terme ulažu znatne napore u poticanje uklapanja ovih zaposlenika u većinski lokalne zaposlenike, uz poučavanje hrvatskog jezika do kompetencijskih edukacija. U tu svrhu se u kodeksu profesionalnog ponašanja nalazi i politika raznolikosti i nediskriminacije u pisanom obliku. Kodeksom se propisuje i prihvatljivo ophođenje na radnom mjestu s ciljem uklanjanja diskriminacije i nepovoljnog postupanja, te zaštite ljudskog dostojanstva.

Pozitivni primjeri zapošljavanja su i zapošljavanje izbjeglica iz Ukrajine, zapošljavanje stranaca iz trećih zemalja te zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine.

Promicanje održivih praksi, zaštita ljudskih prava i dostojanstva
Terme osiguravaju financijsku ili drugu materijalnu pomoć i podršku organizacijama ili grupama koji se bave unapređivanjem položaja društveno marginaliziranih skupina (osobe s invaliditetom, osobe s intelektualnim teškoćama, pripadnike nacionalnih manjina, pripadnike romske nacionalne manjine, LGBTIQ+ osobe, osobe starije životne dobi). Podržavaju se i Udruge zlostavljanih žena – no donacije koje se tiču ovakvih tipa udruga ne ističu se javno, prvenstveno zbog zaštite korisnika navedenih udruga. Za samohrane majke/očeve organizira se izlet u Terme u vidu cjelodnevnog kupanja na bazenima s uključenim ručkom u jednom od restorana te im se daruje mali poklon pažnje kao uspomenu na Terme.

Za zaštitu dostojanstva su zadužene dvije osobe, Sara Posavec, direktorica odjela za upravljanje ljudskim potencijalima i Josip Karlovčec, voditelj internog poslovanja.

Tijekom lipnja koji se obilježava kao mjesec Ponosa LGBTIQ+ zajednica na svim društvenim mrežama promijenjen je logotip Terma u verziju s duginim bojama, ispred ulaza u hotel izvješena je LGBTIQ+ zastava, napravljene su naljepnice s tekstom: LJUBAV DOLAZI U MNOGO BOJA I ŽELIMO VAM DOBRODOŠLICU SVAKOM NIJANSOM NAŠEG SRCA.

Uz sve navedeno Terme javno iskazuju podršku svim marginaliziranim skupinama, a uz to su i nositelj certifikata „LGBTIQ+ Radnopravni poslodavac“ radi sudjelovanja u programu „Radnopravnost svima!“. Cilj programa je podizanje svijesti o diskriminaciji LGBTIQ+ osoba na radnom mjestu i pri zapošljavanju, kao i o nužnosti izgradnje uključivog i ravnopravnog društva temeljenog na solidarnosti i jednakih prava za sve. Vezano uz promicanje prava djece, vrše se donacije udrugama i domovima za nezbrinutu djecu – donacije koje se tiču ovakvih tipa udruga ne ističu se javno, prvenstveno zbog zaštite korisnika navedenih udruga. Za djecu se najčešće organizira posjeta Termama u vidu cjelodnevnog kupanja na bazenima s uključenim ručkom u jednom od restorana te im se daruje mali poklon pažnje kao uspomenu na Terme. Primjer je Obiteljski dom Bogar – organizacija kupanja i ručka u termama, s poklonom iznenađenja za svako dijete ili doniranje cjelokupnog smještaja s uključenim obrocima i kupanjem na bazenima uz posebno iznenađenje u vidu filmske večeri - odnosno gledanje crtića u prostorima Terma - primjer Dječji dom Maestral.

Odnos sa zaposlenicima
Terme prate organizacijsku klimu i zadovoljstvo zaposlenika kontinuirano interaktivnim komunikacijskim kanalima (intranet, interne ankete). Povratne informacije o zadovoljstvu zaposlenika za poboljšanje radne okoline i organizacijske klime se koriste za izvještavanje zaposlenika i planiranje korektivnih aktivnosti za poboljšanje radne okoline i organizacijske klime.

11.2. S3 - Pogođene zajednice – Odnos s lokalnom zajednicom

Terme Sveti Martin snažno su povezane s lokalnom zajednicom i svjesne svog utjecaja na društveni i gospodarski život regije. Kroz suradnju s lokalnim dobavljačima, uključivanje u društvene i kulturne inicijative te poticanje zapošljavanja u okolnim naseljima, Terme aktivno doprinose razvoju zajednice. U fokusu je izgradnja dugoročnih, transparentnih i uzajamno korisnih odnosa s dionicima u lokalnom okruženju.

11.2.1. Značajni učinci, rizici i prilike

U nastavku je naveden tablični prikaz najznačajnijih učinaka, rizika i prilika u kontekstu teme S3 – Pogođene zajednice:

UČINCI

Uz investiranje u objekte i razvoj vlastitih proizvoda i usluga, Terme neprekidno surađuju s lokalnom zajednicom što smatraju vrlo važnim u kontinuiranom razvoju turizma Međimurske županije. Jedan od načina suradnje s lokalnom zajednicom je i dobavljanje namirnica od lokalnih proizvođača koji Terme svakodnevno opskrbljuju sa svježim i kvalitetnim namirnicama, a koje vješti kuhari pretvaraju u zdrava jela.

RIZICI

Povećanje broja posjetitelja može staviti dodatni pritisak na lokalnu infrastrukturu, poput cesta, javnih usluga i komunalnih resursa, što može dovesti do zagušenja i povećanih troškova za zajednicu.

Potencijalni rizici vezani za društveni utjecaj koji se razmatraju su:

- otpor nekih lokalnih zajednica prema poslovnim planovima Terma,
- ovisnost lokalnog gospodarstva o poslovanju Terma,
- ovisnost lokalnoga kulturnog, društvenog i sportskog života o sponzorstvima i donacijama,
- ovisnost lokalnog proračuna.

PRILIKE

Terme mogu stvoriti nova radna mjesta i potaknuti lokalnu ekonomiju kroz povećanje turističke potrošnje, razvoj usluga i malih poduzeća. S rastućim turizmom, postoji prilika za ulaganje u poboljšanje infrastrukture i usluga, što može donijeti dugoročne koristi za zajednicu. Terme mogu podržati očuvanje i promociju lokalne kulturne baštine, kroz organizaciju događanja, suradnju s lokalnim umjetnicima i poduzetnicima.

11.2.2. Politike povezane s pogođenim zajednicama

U sklopu odlučivanja, poduzeće uzima u obzir i rizike vezane za društveni utjecaj, kao što je otpor nekih lokalnih zajednica poslovnim planovima poduzeća, ovisnost lokalnog gospodarstva o poslovanju poduzeća, ovisnost lokalnog, kulturnog, društvenog i sportskog života o sponzorstvima i donacijama poduzeća te ovisnost lokalnog proračuna o prihodima poduzeću.

Poduzeće održava i prati odnos s lokalnim zajednicama u kojima je izravno prisutno putem povremenih sastanaka s lokalnim vlastima i drugim uglednim institucijama, odazivanjem na događaje u zajednici na koje su pozvani, pismenim odgovorima i/ili sastancima s predstavnicima građana na njihov zahtjev te organiziranjem povremenih događaja za javnost u poduzeću kako bi građani bolje upoznali na koji način poduzeće posluje.

Pogođene zajednice ključna su skupina pogođenih dionika Terma. U protekle tri godine se prati i potiče odnos s lokalnom zajednicom u kojoj su izravno prisutni kroz:

- povremene sastanke s lokalnim vlastima i drugim lokalnim institucijama
- odazivanje na događaje organizirane u zajednici
- pismene odgovore i/ili sastanke s predstavnicima građana na njihov zahtjev

- organiziranje povremenih događaja za javnost u kompleksu Terma radi otvaranja prema lokalnoj zajednici.

11.2.3. Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Sukladno Strategiji održivosti Termi Sveti Martin za razdoblje 2023. – 2030., definirani su sljedeći ciljevi i mjere za pogođene zajednice:

ESG čimbenik	*Cilj*	*Mjera*	*Rok*	*UN cilj održivog razvoja*
Gospodarska, socijalna i kulturna prava zajednica	Pozitivan utjecaj na lokalnu zajednicu	Domaćinstvo za 500 djece iz zakinutih društvenih skupina	2030	10. Smanjenje nejednakosti

Tablica 26. Društveni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području S3

Suradnja s lokalnim domaćim proizvođačima

Postoji razvijena inicijativa za podršku lokalnim zajednicama ili promociju lokalnih kulturnih doživljaja za goste tijekom njihova boravka. Osim dostupnih promo materijala u prostorima Terma, ukoliko je prigodno, osoblje uvijek sugerira posjet lokalnim ponuđačima proizvoda i usluga.

Suradnja s OPG-ovima je krenula u 2015. godini. Proizvodi se nabavljaju od oko 111 lokalnih OPG-ova. Neki od zaposlenika su vlasnici OPG-ova koji su dobavljači, npr. za bučino ulje. Utjecaj Terma na lokalne OPG-ove pa tako i na ekonomiju regije je značajan. Neki OPG-ovi ostvaruju i do 80% svojih prihoda poslujući s Termama. Otkupljuju se proizvodi gotovo svih lokalnih vinara, kao i od proizvođača voća, povrća, jaja i drugih domaćih proizvoda.

Uvedena je praksa snimanja promotivnih filmova u suradnji sa OPG-ovima na kojima se vide aktivnosti na terenu poput branja proizvoda, dostave i pripremanja istih – od vrta do stola.

Doprinos lokalnoj zajednici kroz donacije i sponzorstva

Određen je iznos za donacije u proračunu za prošlu 2022. financijsku godinu u iznosu 0,1% ukupnih prihoda hotela, a određeni su i prioriteti/glavna područja doniranja:

1. Lokalne sportske i volonterske udruge

Aktivan način života – i goste i zaposlenike se potiče na bavljenje aktivnostima, kako unutar kompleksa, tako i van njega. Donacijama sportskim udrugama se ističe koliko je aktivan način života bitan za zdravlje duha i tijela koje je u samoj srži poslovanja Terma – prvog Healthness resorta u Europi.

2. Lokalne udruge za zaštitu životinja

Udruge za napuštene životinje – uvijek se traže načini kako materijale i sredstva iskoristiti na najbolji mogući način te ukoliko za to postoji mogućnost reciklirati iste. Tako se deke ili tepisi koji se više ne mogu koristiti u kompleksu doniraju se kako bi se pomoglo u zbrinjavanju napuštenih životinja. Zaštita životinjskog svijeta, kao i okoliša u kojima oni borave vrlo je važna te se tako tijekom novogodišnjih praznika ne ispaljuje vatromet kako bi kućni ljubimci gostiju na smještaju, ali i sve životinje u blizini kompleksa mogle bez ometanja obitavati. Novac koji je prije bio namijenjen kupnji vatrometa sada se donira udrugama, a isto tako se i goste moli da ne koriste pirotehnička sredstva ne samo zbog zaštite životinja, već i zbog očuvanja okoliša te im se nudi mogućnost da i sami doniraju istim udrugama ukoliko žele. Također, sva sredstva koje gosti uplaćuju za smještaj svojih kućnih ljubimaca Terme doniraju udrugama za zaštitu životinja.

3. Lokalne udruge osoba s invaliditetom i posebnim potrebama

Udruge osoba s invaliditetom i posebnim potrebama – donacije koje se tiču socijalnog aspekta prema osobama se ne ističu promotivno, jer Terme vjeruju kako nema potrebe da se na taj način ističu. Potrebitima se pomaže financijski ili u vidu pružanja usluga te proizvoda, a često i s istim udrugama surađuju tako da se otkupljuju njihovi proizvodi (primjer je udruga Humana nova koja je proizvela pregače za osoblje).

4. Lokalne ustanove za nezbrinutu djecu

Kriteriji su: aktivnost u društvu, stupanj potrebitosti i angažman volontiranja Udruge i domovi za nezbrinutu djecu – kao i prethodno navedeno, donacije koje se tiču ovakvih tipa udruga ne ističu se javno, prvenstveno zbog zaštite korisnika navedenih udruga. Za djecu se najčešće organiziraju izleti u terme što je opisano iznad u dijelu zaštite dječjih prava.

Terme usmjeravaju svoja područja interesa i svrhu doniranja povezuju s misijom i/ili poslovnom strategijom. Proces dodjele se odvija prema internom postupku obrade zaprimljenih upita, dok za interventne donacije u slučaju iznenadne potrebe lokalne zajednice ili događaja kao što su npr. potresi, poplave, požari - ne postoji predviđena procedura već se određuje prema potrebi.

Praćenje rezultata/učinaka doniranih aktivnosti se odvija neformalnim kontaktom s primateljima donacija, praćenjem medijskih napisa, terenskim posjetima i zajedničkim sastancima s primateljima donacija.

Financijske donacije u 2024. godini prikazane su u nastavku.

2023.	Primatelj i opis donacije	Iznos donacije (EUR)
Travanj	Donacija za tiskanje promotivnih materijala festivala	440,00
Kolovoz	Jazz u vinogradu, donacija za tiskanje promotivnih materijala	500,00
Siječanj – prosinac	DVD Sveti Martin na Muri	1.592,64
15. listopad	DVD Sveti Martin na Muri	5.000,00
22. listopad	NK Mura, Hlapičina	1.500,00
9. listopad	STUDIO ZODIAC, donacija za humanitarni koncert	200,00
11. studeni	Donacija za humanitarnu utrku FundRace	2.690,00

Tablica 27. Financijske donacije u 2024. godini

Popis materijalnih donacija (usluga) 2024. godini prikazan je u nastavku.

2023.	Opis donacije
9. siječnja	Voucher za smještaj i 10 cjelodnevnih ulaznica za kupanje za članove AK Blacklisted
10. siječnja	Voucher za smještaj – promocija TZMŽ u sklopu manifestacije "Magična noć u Ljubljani"
22. siječnja	4 vouchera po 250 € – nagrade za pobjednike turnira Vincekovo
5. veljače	**5 ulaznica za kupanje za tombolu Medicinske škole Rijeka**
6. veljače	10 ulaznica za kupanje za članove DVD-a Sveti Martin na Muri
7. veljače	1 voucher za smještaj – nagrada u sklopu natjecanja Event Management Competition
12. ožujka	354 obiteljske ulaznice za zaposlenike
11. ožujka	10 ulaznica za tombolu maturalne zabave SŠ Marka Marulića iz Slatine
25. ožujka	10 ulaznica za lokalne aktivnosti (nedefinirano)
4. travnja	10 ulaznica za kupanje za djecu NK Bistrica
9. travnja	5 obiteljskih ulaznica – STEM kviz za srednjoškolce
15. travnja	1 vikend voucher – priznanje Zvone za odgajatelje u alternativnoj skrbi
15. travnja	20 ulaznica za kupanje – NK Donji Koncovčak povodom 40. godišnjice kluba
16. travnja	1 voucher za smještaj za 2 osobe i 10 ulaznica za kupanje – Humanitarni dani sporta (FMTU)
18. travnja	12 vouchera za 1 noćenje za 2 osobe – Čakovečki polumaraton Zrinski
18. travnja	1 vikend voucher – Međunarodni festival folklora i tambure
19. travnja	2 vouchera za smještaj za 2 osobe, 1 voucher za kupanje i saunu, 5 ulaznica za bazene – Bal hotelijera (FMTU)
9. svibnja	20 cjelodnevnih ulaznica za kupanje i 10 % popusta na smještaj – Aquacity Challenge (Triatlon klub Sjever)
13. svibnja	10 ulaznica za kupanje – Humanitarni buvljak udruge ZEU Prijatelji životinja i prirode
18. svibnja	6 ulaznica – Turistična udruga Gornji Lakoš (Slovenija) – natjecanje u košnji trave ručnom kosom
10. lipnja	20 ulaznica za kupanje – nagrada najuspješnijim učenicima OŠ Sveti Martin na Muri
18. lipnja	2 ulaznice za kupanje – projekt "Lice Hrvatske" (preko TZMŽ)
18. lipnja	1 ulaznica za kupanje – projekt "Best Model" (preko TZMŽ)
19. lipnja	12 vouchera za 1 noćenje za 2 osobe – Čakovečki noćni cener
15. srpnja	3 dječje ulaznice, 12 redovnih ulaznica i 2 bona za saunu i kupanje – Gorički trail VK Hažić
22. srpnja	10 dječjih i 10 odraslih cjelodnevnih ulaznica za kupanje – Udruga Pogled za autizam
24. srpnja	1 vikend voucher za apartmanski smještaj – Košarkaški klub Glina
kolovoz	Smještajni, wellness i bazenski voucheri – Jazz u vinogradu
7. kolovoza	5 ulaznica za kupanje – Odbojkaški klub Plavi
9. kolovoza	19 ulaznica za kupanje – pobjednici utrke AK Međimursko Središće
13. rujna	150 dječjih ulaznica za kupanje – nogometni kamp za pripadnike nacionalnih manjina
22. listopada	20 ulaznica za kupanje – kviz "Urbana kviz priča"
25. listopada	12 ulaznica za kupanje – humanitarna akcija "Mnogi za rijetke"
28. listopada	12 ulaznica za kupanje – projekt "Financijska pismenost mladih", Ekonomska i trgovačka škola Čakovec
31. listopada	4 vouchera za masažu i saunu, 4 vouchera za masažu, 4 vouchera za saunu i 300 ulaznica za kupanje – FundRace
9. studenoga	15 ulaznica – Gulašijada na Mlinu na Muri
14. studenoga	1 vikend voucher za 2 osobe – Rotary donacija za Kliniku za dječje bolesti Klaićeva

15. studenoga	300 ulaznica za kupanje za djecu – malonogometni hakl (Međimurska sportska mreža)
25. studenoga	Donacija za humanitarnu aukciju – Studentsko vijeće RIT Croatia za Udrugu PUŽ
28. studenoga	15 ulaznica za kupanje – Humanitarni buvljak ZEU Čakovec
28. studenoga	3 ulaznice za kupanje – Squash 3. Arena Čakovec Open turnir

Tablica 28. Materijalne donacije u 2024. godini

*Među brojnim donacijama, posebno se ističe sudjelovanje u humanitarnoj utrci FundRace 2024., održanoj 3. studenoga u organizaciji Općine Sveti Martin na Muri i uz pokroviteljstvo Terma Sveti Martin kao glavnog partnera. Ukupno je prikupljeno **5.540 €**, od čega je **2.850 €** prikupljeno putem kotizacija trkača, dok su Terme Sveti Martin donirale dodatnih **2.690 €**, odnosno 10 € za svakog prijavljenog sudionika. Ova inicijativa još je jedan primjer snažne povezanosti Terma sa zajednicom i dosljednog promicanja društvene odgovornosti kroz konkretna i mjerljiva djela.*

Sponzorstva

U provedbi programa sponzorstva, pojavljuju se 3 tipa aktivnosti koji Terme promiču u skladu sa svojim vrijednostima:

Uz poslovne i strateške interese, Terme sagledavaju i kriterije opće društvene koristi pri dodjeli sponzorstava. Primjeri takvih, društveno evaluiranih sponzorstava su:

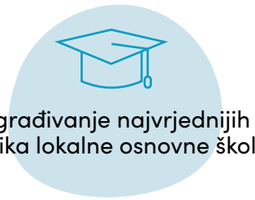

nagrađivanje najvrjednijih učenika lokalne osnovne škole

sponzorstvo lokalnoj zajednici za poticanje razvoja sportskih klubova i sportskih događaja.

Izdvojeno: Terme se izuzetno ponose jednom društveno korisnom aktivnošću iz prošle godine namijenjene zajednici, a to je donacija smještaja u apartmanima za 12 djece iz Dječjeg doma Maestral s uključenim obrocima i pićem uz večeru te kupanjem na bazenima i filmskom večeri u prostorima Terma Sveti Martin.

Projekti i manifestacije

U okviru projekta „Zelene Terme Sveti Martin v zelenom Međimurju", Terme su bile domaćin volonterske skupine koja je sudjelovala u zelenim akcijama diljem regije. Volonteri su u kompleksu Terma upoznali prakse održivog poslovanja, sudjelovali u edukativnim radionicama i izradi svijeća od recikliranog ulja, čime su aktivno doprinosili promociji kružnog gospodarstva i ekološke osviještenosti. Ova inicijativa dodatno potvrđuje snažnu povezanost Terma s lokalnom zajednicom i njihovu ulogu u oblikovanju održive budućnosti Međimurja.

U sklopu manifestacije Urbanovo 2024., Terme Sveti Martin su organizacijom događaja Wine & Smile kviz dale vrijedan doprinos kulturnom i eno-gastronomskom životu regije. Događaj je okupio vinare, vinske entuzijaste i influencere u opuštenoj atmosferi kviza ispunjenog smijehom, degustacijama međimurskih vina i zajedništvom. Ova inicijativa pokazuje kako Terme svojim angažmanom aktivno obogaćuju lokalne manifestacije i promiču regionalni identitet kroz suvremeni pristup tradiciji.

11.3. S4 - Potrošači i krajnji korisnici

Ovaj standard obuhvaća značajne učinke na goste i druge korisnike usluga Terma povezane s poslovanjem i kreiranim lancem vrijednosti do konačnog korisnika usluge/proizvoda. Za Terme su potrošači i/ili krajnji korisnici ključna skupina pogođenih dionika.

11.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike

U nastavku je naveden tablični prikaz najznačajnijih učinaka, rizika i prilika u kontekstu teme S4 – Potrošači i krajnji kupci:

UČINCI

Uz ljekovitu termalnu vodu koja je temelj poslovanja Terma, gostima se osim potpunog opuštanja i zdravog odmora želi pružiti i dodatan feelgood osjećaj, stoga se svake godine investira u parcijalne renovacije. Tako su nedavno u Aquaparku ugrađeni novi tobogani, uvedena maskota i dano novo ime, dječja igraonica dobila je novi izgled i postala jedna od najmodernijih hotelskih igraonica u regiji, a obnovljeni su i restorani. U tu svrhu Terme mjere sustavno zadovoljstvo kupaca/potrošača kroz online upitnik. Dodatne napore, osim prema zaposlenicima, tvrtka ulaže i u edukaciju gostiju o malim stvarima koje oni mogu učiniti kako bi svojim djelovanjem zaštitili okoliš u kojem borave.

RIZICI

S povećanjem broja korisnika, može doći do smanjenja osobne pažnje prema svakom potrošaču, što može smanjiti zadovoljstvo i lojalnost korisnika. S povećanjem broja posjetitelja može doći do gužvi, što može negativno utjecati na kvalitetu usluga i iskustvo korisnika (npr. duže čekanje, prenatrpani objekti).

PRILIKE

Terme nude potrošačima pristup visokokvalitetnim wellness uslugama, zdravstvenim tretmanima i opuštanju, što može pozitivno utjecati na njihov fizički i mentalni zdravlje. S razvojem turizma, korisnici mogu imati koristi od promocija, popusta ili paketa koji omogućuju pristup raznim uslugama po povoljnijim cijenama.

11.3.2. Politike povezane s pogođenim zajednicama

Cilj poslovne strategije je gostima ponuditi najbolju kvalitetu usluge, kako bi zadovoljili očekivanja svakog pojedinog gosta te da svaki individualan posjetitelj napusti Terme zadovoljan, sa željom za povratkom.

11.3.3. Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Sukladno Strategiji održivosti Termi Sveti Martin za razdoblje 2023. – 2030., definirani su sljedeći ciljevi i mjere za potrošače i krajnje korisnike:

ESG čimbenik	*Cilj*	*Mjera*	*Rok*	*UN cilj održivog razvoja*
Pristup proizvodima i uslugama	Poboljšanje usluge i prikupljanje podataka	Uvođenje online check-in mogućnosti	2026	ciljevi utjecaja na krajnje korisnike

Tablica 29. Društveni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području S4

Marketing i komunikacija

U marketinškoj komunikaciji se primjenjuje **Kodeks oglašavanja i marketinške komunikacije.** Elementi marketinške komunikacije Terma obuhvaćaju pozitivne prakse:

- neomalovažavanja konkurentskih hotela i proizvoda
- promocije društveno pozitivnih projekata koji promiču pozitivne vrijednosti, aktivnosti i ponašanja
- primjene zelenog marketinga koji promiče eko-proizvodnju, recikliranje, kupovinu lokalnih proizvoda i održivi razvoj
- promocije zdravog načina života, bavljenja sportskim aktivnostima i boravka u prirodi
- promocije zaštite ljudskih prava i politike raznolikosti kroz podršku ranjivim skupinama (LGBTIQ+, osobe s invaliditetom, starije osobe i sl.), te
- edukacije gostiju hotela o pojedinim sastojcima i karakteristikama proizvoda i usluga koji mogu imati ili imaju utjecaj na zdravlje, sigurnost ili dobrobit gostiju hotela.

Pristupačnost i uključivost za sve goste

Osim dobrodošlice, podrške i edukacije zaposlenika o pravima LGBTIQ+ osoba, Terme posebnu pozornost pridodaju pažnji na prava i potrebe osoba s invaliditetom ili posebnim potrebama. U hotelu postoje tri sobe za osobe s invaliditetom. Hotelsko osoblje je uvijek na usluzi osobama s invaliditetom ili intelektualnim poteškoćama.

Ljudska prava

Poduzeće posjeduje certifikate LGBTIQ+ te Poslodavac prijatelj obitelji, koji promiču podizanje svijesti i zaštitu ljudskih prava. Politika zaštite ljudskih prava nije formalno definirana, već je opisana u Pravilniku o radu, ali poduzeće u praksi dosljedno vodi računa da se ljudska prava ne zakidaju te da se poštuje svaki oblik ljudske raznolikosti.

Poduzeće ne provodi analizu provjere utjecaja poslovnih procesa na ljudska prava, ali ima uspostavljene mehanizme obeštećenja u slučaju kršenja ljudskih prava, koja su definirana člankom 78. i 83. Pravilnika o radu. Dodatno, poduzeće se vodilo smjernicama UN-ovih Vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima (UNGP) prilikom izrade Pravilnika o radu.

Navedena su sljedeća prava koje poduzeće propisuje politikom zaštite ljudskih prava:

1. **pravo na slobodu udruživanja**
2. **pravo na sindikalno udruživanje**
3. **pravo na slobodu izražavanja**
4. **pravo na privatnost**

Dječja prava

Dječja prava pripadaju temama koje definiraju društveni utjecaj poduzeća. U nastavku se nalaze rezultati ESG upitnika samoprocjene. Poduzeće je definiralo mjere zaštite dječjih prava u sklopu članka 88. Pravilnika o radu. U kontekstu dužne pažnje o utjecajima poslovnih procesa na dječja prava, uspostavljenih mehanizama obeštećenja u slučaju kršenja dječjih prava te provjere dobavljača u odnosu na dječja prava, poduzeće nema propisane politike niti mjere. Međutim, poduzeće navodi određena područja interesa koja provodi kroz poslovnu strategiju i interne politike, a koja se odnose na dječja prava i prava povezana s njima:

Poduzeće ima potpisani ugovor o suradnji s obrazovnom institucijom na programima prakse, mentorstvu, volontiranju, posjetima tvrtki, savjetovanju o karijeri.

12. UPRAVLJAČKE ZNAČAJNE TEME

Terme Sveti Martin u svom poslovanju primjenjuju načela odgovornog i transparentnog upravljanja, čime osiguravaju usklađenost s važećim zakonodavstvom, smanjenje rizika te dugoročnu održivost poslovanja. Upravljačke strukture podupiru provedbu održivih praksi, a odluke se donose uzimajući u obzir ekonomske, okolišne i društvene čimbenike. Poseban naglasak stavlja se na etičnost, internu kontrolu, upravljanje rizicima te uključivanje održivosti u strateško planiranje.

12.1. G1 – Poslovno ponašanje

Generalnim pregledom poslovanja poduzeća vidljiv je veliki uloženi napor da se Terme Sveti Martin odgovorno odnose prema okolišu i društvu te da upravljaju poduzećem provodeći politike koje promiču održivi razvoj.

12.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike

Pri opisivanju postupka utvrđivanja značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s pitanjima poslovnog ponašanja, poduzeće objavljuje sve relevantne kriterije korištene u postupku, uključujući lokaciju, djelatnost, sektor i strukturu transakcije.

UČINCI

Poslovanje Terma Sveti Martin ima značajan pozitivan utjecaj na lokalnu zajednicu kroz otvaranje radnih mjesta, poticanje lokalne nabave i sudjelovanje u društvenim inicijativama. Na okoliš se utječe kroz potrošnju resursa, emisije i otpad, no provode se mjere za smanjenje negativnih učinaka, uključujući upravljanje vodom, energetsku učinkovitost i selektivno prikupljanje otpada. Dodatno, Terme pridonose podizanju svijesti o održivosti među zaposlenicima i gostima.

RIZICI

Poslovanje Terma Sveti Martin izloženo je brojnim rizicima koji proizlaze iz klimatskih promjena i regulatornog okvira. Fizički klimatski rizici, poput suše, toplinskih valova, poplava i oluja, mogu negativno utjecati na infrastrukturu resorta, smanjiti dostupnost vode i povećati troškove održavanja. Tranzicijski rizici uključuju prilagodbu novim zakonodavnim zahtjevima, osobito onima vezanim uz EU taksonomiju i ESG standarde, što može zahtijevati dodatna ulaganja i prilagodbu poslovnih modela. Tu su i operativni rizici, primjerice prekidi u lancu opskrbe, rast troškova energenata i zbrinjavanja otpada. Neispunjavanje očekivanja gostiju i dionika u području održivosti može dovesti i do reputacijskih gubitaka te smanjenja konkurentnosti na tržištu.

PRILIKE

Terme imaju značajan potencijal za jačanje održivog poslovanja kroz daljnja ulaganja u obnovljive izvore energije, digitalizaciju i infrastrukturu za kružno gospodarstvo. Usklađivanje s ESG standardima i certifikatima održivosti otvara prilike za jaču tržišnu diferencijaciju, privlačenje ekološki osviještenih gostiju i pristup održivim izvorima financiranja.

12.1.2. Poslovna etika i korporativna kultura

Prema Poslovniku o upravljanju kvalitetom i okolišem, korporativna kultura Terma obuhvaća poticanje na zadovoljavanje potreba društva tj. konkretnije lokalne zajednice, bilo financijskim doprinosom ili dobrovoljnim aktivnostima zaposlenika. Promiče odgovornost prema zaštiti prirodnog okoliša te sigurnosti i zaštiti zdravlja zaposlenika i gostiju kao jedne od korporacijskih vrijednosti, na način da ohrabruje razvoj inovativnih i fleksibilnih rješenja koja će donijeti pozitivne promjene.

Glavni područja aktivnosti, i samim time utjecaja Terma, ali i temelji korporativne kulture su:

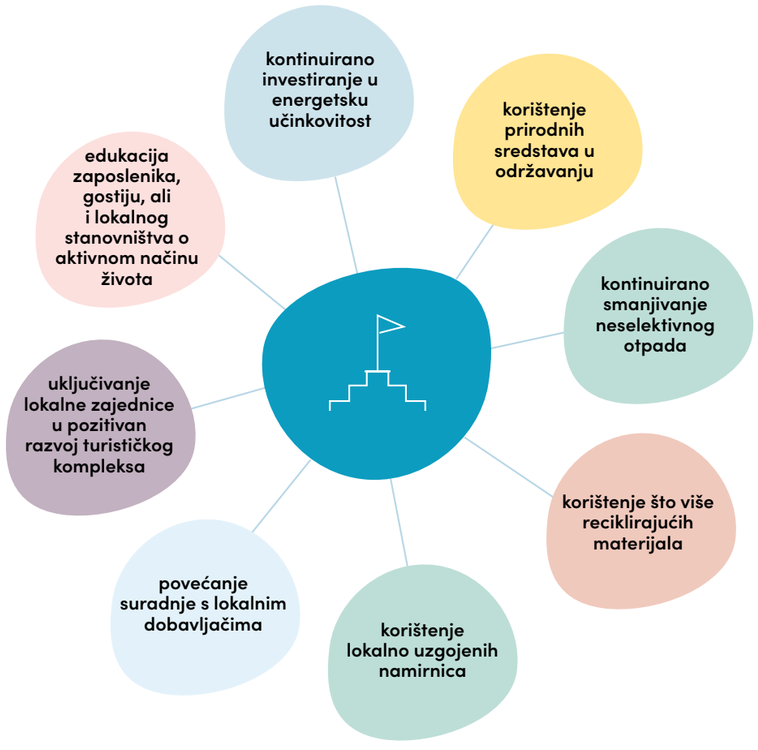

Usvojen je dokument **Priručnik korporativne kulture** kojim se propisuju ciljevi poslovanja i poželjno ponašanje zaposlenika u svrhu širenje pozitivne poslovne kulture Terma.

12.1.3. Dobavljači i prakse plaćanja

Terme su snažno fokusirane na lokalnu i domaću proizvodnju te su definirale obveze plaćanja na vrijeme, sukladno preuzetim ugovornim obvezama, prema dobavljačima, kao nepisano pravilo kojeg se čvrsto i bez odstupanja drže. Terme su svjesne svoje odgovornosti kao iznimno značajnog gospodarskog subjekta u regiji. Nekim mikro dobavljačima (OPG) se preko 80% prihoda odnosi na poslovanje s Termama te je odgovornost (koja se ozbiljno shvaća) na Termama da ne dovede svoje dobavljače, partnere i lokalnu zajednicu u rizik likvidnosti.

Terme ulažu i u poslovni razvoj ključnih dobavljača, konkretno u unapređivanje poslovnih procesa, a dijele i svoje znanje (know-how) kao i najbolje prakse (best practice sharing) s njima.

12.1.4. Politički utjecaj i lobiranje

Terme su protiv bilo kakvog materijalnog i financijskog podupiranja političkih stranaka. Zabranjeno je izravno političko lobiranje mimo poslovnih organizacija. Poduzeće je u protekle tri godine sudjelovalo u oblikovanju javnih politika putem pisanih komentara koje prikupljaju poslovne organizacije, izravnim komentarima/prijedlozima mjerodavnom tijelu, javnim nastupima u medijima i stručnim raspravama, angažiranjem posrednika koji bi mogli ostvariti utjecaj (npr. PR/lobističke agencije ili utjecajni posrednici) te aktivnim angažmanom članova Uprave u poslovnim i interesnim organizacijama. Dodatno, poduzeće je tijekom prošle tri godine sudjelovalo u društvenom dijalogu na razini cijele industrije, obzirom da su u tom periodu donošene razne relevantne politike od energetske učinkovitosti do održivog razvoja turizma u RH.

12.1.5. Dobrobit životinja

Terme Sveti Martin ponosni su pet friendly turistički kompleks koji čini sve kako bi osigurao dobrobit kućnih ljubimaca i drugih životinja. Predani su promicanju dobrobiti životinja i proveli su nekoliko inicijativa kako bi podržali ovaj cilj. Jedan od načina na koji doprinose skloništima za životinje je recikliranje starih materijala. Umjesto da odbacuje predmete, prenamijene ih i doniraju lokalnim skloništima za životinje. To pomaže osigurati prijeko potrebne resurse i udobnost za životinje o kojima skrbe. Prioritet im je sigurnost i dobrobit njihovih četveronožnih gostiju. Tijekom slavlja i događanja, odlučili su ne koristiti vatromet jer ti glasni zvukovi mogu uznemiriti životinje. Odlučujući se za alternativne oblike proslave, stvaraju mirno okruženje bez stresa kako za kućne ljubimce tako i za njihove vlasnike, kao i sve životinje koje obitavaju u susjedstvu. Osim toga, kada gosti svog ljubimca dovedu u Terme Sveti Martin, sav prihod doniraju skloništima za životinje. Na taj način boravak ljubimca izravno doprinos dobrobiti životinja u potrebi. Aktivnom podrškom skloništima za životinje i provođenjem politika prijateljskih odnosa prema kućnim ljubimcima, cilj im je stvoriti uključivo i suosjećajno okruženje. Terme Sveti Martin su mjesto gdje se ljubimci poštuju, njeguju i gdje svaki boravak pozitivno utječe na živote životinja u destinaciji. Terme Sveti Martin predano brinu o životinjama lutalicama osiguravajući im hranu i smještaj. Vjeruju u iskazivanje suosjećanja prema životinjama u potrebi i nastoje stvoriti sigurno i njegujući okruženje za njih unutar kompleksa. Kako bi promovirali važnost zaštite životinja, Terme Sveti Martin su za svoju maskotu odabrale košutu Martinu i jelena Martija. Ove simbolične maskote služe kao podsjetnik gostima na potrebu poštivanja i brige za divlje životinje.

Tablični prikaz CAPEX-a, OPEX-a i prometa sukladno Uredbi o taksonomiji

Udio prihoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s EU taksonomijom u 2024. godini

Ekonomska aktivnost	Oznaka	PRIHODI		Kriteriji značajnog doprinosa okolišnim ciljevima						Kriteriji principa ne činjenja značajne štete (DNSH - Do No Significant Harm)						MSS (DA/NE)	Udio prihoda usklađen s EU taksonomijom (%)	Omogućujuća djelatnost (O)	Prijelazna djelatnost (P)
		Apsolutni prihodi (EUR)	Udio	CCM (%)	CCA (%)	WTR (%)	CE (%)	PPC (%)	BIO (%)	CCM (DA/NE)	CCA (DA/NE)	WTR (DA/NE)	CE (DA/NE)	PPC (DA/NE)	BIO (DA/NE)				
A.1 Okolišno održive djelatnosti (usklađene s EU taksonomijom)																			
/		€	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	/	/	/	/	/	/	/	0%	/	/
Prihod od okolišno održivih djelatnosti (A.1)		€ -	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	/	/	/	/	/	/	/	0%	0%	0%
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s EU taksonomijom)																			
2.1 Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj	I55.10 I55.20 I55.30	€ 10.013. 509,00	97%	/	/	/	/	/	97%	DA	NE	NE	DA	DA	/	NE	97%	/	/
Prihod od taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (A.2)		10.013. 509,00 €	97%	0%	0%	0%	0%	0%	97%	DA	NE	DA	DA	DA	/	NE	92%	/	/
(A.1 + A.2)		10.013. 509,00 €	97%																
B. Taksonomski neprihvatljive djelatnosti																			
Prihodi od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti (B)		354.970, 00 €	3%																
Total (A+B)		10.368. 479,00 €	100%																

PRIHODI

Udio kapitalnih rashoda za proizvode i usluge povezane s ekonomskim djelatnostima usklađenima s EU taksonomijom u 2024.

KAPITALNI TROŠKOVI

Ekonomska aktivnost	Oznaka	RASHODI		Kriteriji značajnog doprinosa okolišnim ciljevima						Kriteriji principa ne činjenja značajne štete (DNSH - Do No Significant Harm)						MSS (DA/NE)	Udio CapEx-a usklađen s EU taksonomijom (%)	Omogućujuća djelatnost (O)	Prijelazna djelatnost (P)
		Apsolutni CapEx	Udio	CCM (%)	CCA (%)	WTR (%)	CE (%)	PPC (%)	BIO (%)	CCM (DA/NE)	CCA (DA/NE)	WTR (DA/NE)	CE (DA/NE)	PPC (DA/NE)	BIO (DA/NE)				
A.1 Okolišno održive djelatnosti (usklađene s EU taksonomijom)																			
/	/	€ -	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	/	/	/	/	/	/	/	0%	0%	0%
Rashod (A.1)		0,00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	/	/	/	/	/	/	/	/	0%	0%
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s EU taksonomijom)																			
6.4.[12]	*[13]	15.594, 00€	3%	3%	/	/	/	/	/	/	NE	/	NE	/	/	NE	3%	/	/
6.5.[14]	*[15]	3.018, 00€	1%	1%	/	/	/	/	/	/	NE	/	NE	NE	/	NE	1%	/	/
7.3.[16]	*[17]	9.464, 00€	2%	2%	/	/	/	/	/	/	NE	/	/	NE	/	NE	2%	O	/
2.1.[18]	I55.10 I55.20 I55.30	442.154, 00€	94%	/	/	/	/	/	94%	DA	NE	NE	DA	DA	/	NE	94%	/	/
Rashod (A.2)		470.230, 00	100%																
(A.1 + A.2)		470.230, 00	100%																
B. Taksonomski neprihvatljive djelatnosti																			
Prihod od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti (B)		€ -	0%																
Total (A+B)		470.230, 00	100%																

[12] Poslovanje uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika
[13] N77.11, N77.21
[14] Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima
[15] H49.32, H49.39, N77.11
[16] Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetsku učinkovitost
[17] F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C33.12
[18] Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj

Udio operativnih rashoda za proizvode i usluge povezane s ekonomskim djelatnostima usklađenima s EU taksonomijom u 2024.

Ekonomska aktivnost	Oznaka	OPERATIVNI RASHODI		Kriteriji značajnog doprinosa okolišnim ciljevima						Kriteriji principa ne činjenja značajne štete (DNSH - Do No Significant Harm)						MSS (DA/NE)	Udio OpEx-a usklađen s EU taksonomijom (%)	Kategorija: Omogućujuća djelatnost (O)	Katergorija: Prijalazna djelatnost (P)
		Apsolutni OpEx	Udio OpEx-a	CCM (%)	CCA (%)	WTR (%)	CE (%)	PPC (%)	BIO (%)	CCM (DA/NE)	CCA (DA/NE)	WTR (DA/NE)	CE (DA/NE)	PPC (DA/NE)	BIO (DA/NE)				
A.1 Okolišno održive djelatnosti (usklađene s EU taksonomijom)																			
/	/	€ -	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	/	/	/	/	/	/	/	0%	0%	0%
Operativni rashod (A.1)		0,00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	/	/	/	/	/	/	/	0%	0%	0%
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s EU taksonomijom)																			
6.4.[19]	20	1.125,00 €	0,01%	0%	/	/	/	/	/	/	NE	/	NE	/	/	NE	0,01%	/	/
6.5.[21]	22	15.447,00 €	0,15%	0%	/	/	/	/	/	/	NE	/	NE	NE	/	NE	0,15%	/	/
7.3.[23]	24	6.120,00 €	0,06%	0%	/	/	/	/	/	/	NE	/	/	NE	/	NE	0,06%	O	/
8.1.[25]	J63.11	23.813,00 €	0,22%	0%	/	/	/	/	/	/	NE	NE	NE	/	/	NE	0,22%	/	/
9.3.[26]	M74.90	17.513,00 €	0,17%	/	0%	/	/	/	/	DA	/	/	/	/	/	NE	0,17%	/	/
2.3.[27]	28	30.732,00 €	0,29%	/	/	/	0%	/	/	/	NE	NE	/	DA	/	NE	0,29%	/	/
2.5.[29]	30	9.413,00 €	0,09%	/	/	/	0%	/	/	/	NE	NE	/	DA	NE	NE	0,09%	/	/
2.1.[31]	32	9.057.214,00 €	85%	/	/	/	/	/	85%	DA	NE	NE	DA	DA	/	NE	85,47%	/	/

OPERATIVNI TROŠKOVI

[19] Poslovanje uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika
[20] N77.11, N77.21
[21] Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima
[22] H49.32, H49.39, N77.11, F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C33.12
[23] Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetsku učinkovitost
[24] F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C33.12
[25] Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima
[26] Savjetovanje za upravljanje i prilagodbu fizičkim klimatskim rizicima
[27] Skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada
[28] E38.11, E38.12, F42.9
[29] Oporaba biootpada anaerobnom razgradnjom ili kompostiranjem
[30] E38.21, F42.9
[31] Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj
[32] I55.10, I55.20, I55.30

Operativni rashod (A.2)	9.185.667,00	87%
(A.1 + A.2)	9.185.667,00	87%
B. Taksonomski neprihvatljive djelatnosti		
Operativni rashod (B)	€ 1.411.238,00	13%
Total (A+B)	10.596.905,00	100%

Popis slika

Slika 1. Prikaz ukupnih stakleničkih plinova kroz trogodišnje razdoblje 58

Popis tablica

Tablica 1. Strateški ciljevi ESG Strategije održivosti te značajne teme za izvještavanje o održivosti za poduzeće Toplice Sveti Martin d.o.o. 10
Tablica 2. Identifikacija dionika sukladno opisu značajnosti 15
Tablica 3. Učinci, rizici i prilike u 2023. godini 21
Tablica 4. Certifikati u 2023. godini 25
Tablica 5. Operativni rizici 28
Tablica 6. Rezultati procjene klimatskih rizika 44
Tablica 7. Okolišni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području E1 49
Tablica 8. Prikaz potrošnje energenata u 2023. i 2024. godini 55
Tablica 9. Potrošnja energenata (EUR) od 2019. do 2024. godine 55
Tablica 10. Rezultati emisija stakleničkih plinova u 2024. godini prema lokacijskom pristupu 56
Tablica 11. Rezultati emisija stakleničkih plinova u 2024. godini prema tržišnom pristupu 57
Tablica 12. Emisije u okoliš u 2023 i 2024. godini 59
Tablica 13. Okolišni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području E2 63
Tablica 14. Popis opasnih i onečišćujućih tvari i odgovarajuće maksimalne količine 65
Tablica 15. Prikaz korištenih materijala u 2023. i 2024. godini 65
Tablica 16. Potrošnja kemikalija za bazene u 2023. i 2024. godini 67
Tablica 17. Okolišni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području E3 69
Tablica 18. Informacije o potrošnji vode u 2023. i 2024. godini 70
Tablica 19. Okolišni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području E4 74
Tablica 20. Uporaba zemljišta s obzirom na biološku raznolikost 75
Tablica 21. Okolišni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području E5 77
Tablica 22. Podaci o otpadu u 2024. godini 78
Tablica 23. Društveni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području S1 84
Tablica 24. Struktura zaposlenika Termi Svetog Martina po spolu i rezidentnosti, 31. prosinca 2024. 85
Tablica 25. Struktura zaposlenika po odjelima, 31. prosinca 2024. 85
Tablica 26. Društveni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području S3 95
Tablica 27. Financijske donacije u 2024. godini 98
Tablica 28. Materijalne donacije u 2024. godini 99
Tablica 29. Društveni ciljevi Strategije održivosti za razdoblje 2023.-2030. u području S4 102

ESRS Podatkovna točka	Opis podatkovne točke	Poglavlje i odjeljak	Stranica dokumenta
ESRS 2, BP-1, 5 a	Opća osnova za sastavljanje izjava	1. OSNOVNE INFORMACIJE O IZJAVI	na stranici 1
ESRS 2, GOV – 1, 2, 3	Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela Informacije koje se dostavljaju administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima poduzeća i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja	3. UPRAVLJANJE	na stranici 4
ESRS 2, GOV-1, 21 a	Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela	3.2. Organizacijska struktura	na stranici 5
ESRS 2, GOV-1, 21 b	Broj izvršnih članova administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela	3.3. Tijela društva	na stranici 6
ESRS 2, GOV-1, 21 c	Informacije o relevantnom iskustvu članova administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela za sektore, proizvode i zemljopisne lokacije poduzeća	3.3. Tijela društva	na stranici 6
ESRS 2, GOV-1, 22 a	Identitet administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela ili pojedinaca u tijelu odgovornim za nadzor učinaka, rizika i prilika	3.3. Tijela društva	na stranici 6
ESRS 2, GOV-1, 22 c, ii	Informacije o hijerarhijskoj strukturi administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela	3.2. Organizacijska struktura	na stranici 5
ESRS 2 SMB – 1	Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti	5. Lanac vrijednosti	na stranici 11
ESRS 2, SMB – 1, 40	Informacije o ključnim elementima opće strategije koje se odnose na čimbenike održivosti	4. Strategija održivosti za razdoblje 2023. - 2030.	na stranici 8
ESRS 2, SMB - 2	Interesi i stajališta dionika	6. Dionici	na stranici 14
ESRS 2, SMB – 3	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	10.2.2. Procjena klimatskih rizika	na stranici 43
ESRS 2, IRO – 1	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	Integrirano kroz više poglavlja i odlomaka	na stranici 60, 68, 71, 76, 83, 91, 99, 103
ESRS 2, IRO – 1, 53 a	Opis metodologija i pretpostavki primijenjenih u opisanom postupku	2. Postupak dužne pažnje	na stranici 1
ESRS 2, IRO – 1, 53 b, i, ii, iii	Opis kako je postupak usmjeren na aktivnosti, poslovne odnose, zemljopisne značajke i druge čimbenike zbog kojih se povećava rizik od negativnih učinaka	2. Postupak dužne pažnje	na stranici 1
ESRS 2, IRO – 2	Opis razmatraju li se učinci u koje je poduzeće uključeno zbog svojeg poslovanja ili svojih poslovnih odnosa i na koji način	7. Učinci, rizici i prilike	stranici 20
ESRS 2, MDR-A	Mjere i resursi povezani sa značajnim čimbenicima održivosti	4. Strategija održivosti za razdoblje 2023. - 2030.	na stranici 8

ESRS 2, MDR-M	Pokazatelji značajnih čimbenika održivosti	4. Strategija održivosti za razdoblje 2023. - 2030.	na stranici 8
ESRS – 2, MDR-P	Politike donesene radi upravljanja značajnim čimbenicima održivosti	8. Politike i procedure	na stranici 22
ESRS 2, MDR-T	Praćenje djelotvornosti politika i mjera na temelju ciljnih vrijednosti	4. Strategija održivosti za razdoblje 2023. - 2030.	na stranici 8
E1-1, 14, AR1	Zahtjev za objavljivanje E1-1 – Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena	10.2.1. Strategija dekarbonizacije	na stranici 42
E1-2	Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	4. Strategija održivosti za razdoblje 2023. - 2030.	na stranici 8
E1-2, 24	Informacije o politikama koje je poduzeće donijelo radi upravljanja svojim značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanima s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama u skladu s ESRS 2 MDR-P	10.2.3. Značajni učinci, rizici i prilike	na stranici 45
E1-3	Mjere i resursi povezani s klimatskim promjenama	10.2.4. Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	stranici 48
E1-5	Potrošnja energije i kombinacija izvora energije	10.2.5. Mjere i resursi povezani s klimatskim promjenama	na stranici 49
E1-6	Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2 i 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova	10.2.6. Potrošnja energije i kombinacija izvora energije	na stranici 50
E2 – 1	Politike povezane s onečišćenjem	10.3.2. Politike povezane s onečišćenjem	na stranici 62
E2 – 2	Mjere i resursi povezani s onečišćenjem	10.3.3. Mjere i resursi povezani s onečišćenjem	na stranici 63
E2-4	Onečišćenje zraka, vode i tla	10.3.4. Pokazatelji i ciljne vrijednosti	na stranici 65
E3 – 2	Mjere i resursi povezani s vodnim i morskim resursima	10.4.2. Mjere i resursi povezani s vodom	na stranici 69
E3 – 4	Potrošnja vode	10.4.3. Potrošnja vode	na stranici 70
E4 – 3	Mjere i resursi za bioraznolikost i ekosustave	10.5.2. Mjere i resursi za bioraznolikost i ekosustave	a stranici 74
E5 – 2	Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	10.6.3. Mjere i resursi za kružno gospodarstvo	na stranici 77
S1 – 1	Politike povezane s vlastitom radnom snagom	11.1.2. Politike povezane s vlastitom radnom snagom	na stranici 84
S1 – 6	Obilježja zaposlenika poduzeća	Radni uvjeti – Radno vrijeme	na stranici 87
S1-8	Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog	Radni uvjeti – Sloboda udruživanja, postojanje radničkih vijeća i prava radnika na informiranje, savjetovanje i sudjelovanje; Radni uvjeti – Kolektivno pregovaranje, uključujući broj radnika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima	na stranici 88, 91

S1-9	Pokazatelji raznolikosti	Promicanje održivih praksi, zaštita ljudskih prava i dostojanstva	na stranici 92
S1-10	Odgovarajuće plaće	Radni uvjeti – odgovarajuće plaće	na stranici 88
S1-12	Osobe s invaliditetom	Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Zapošljavanje i uključivanje osoba s invaliditetom	na stranici 91
S1-14	Pokazatelji zdravlja i sigurnosti	Radni uvjeti – Zdravlje i sigurnost	na stranici 88
S1-15	Ravnoteža između poslovnog i privatnog života	Radni uvjeti – Ravnoteža između poslovnog i privatnog života	na stranici 90
S1-17	Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima	Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Mjere protiv nasilja i uznemiravanja na radnom mjestu	na stranici 91
S3-1	Politike za pogođene zajednice	11.2.2. Politike povezane s pogođenim zajednicama	na stranici 94
S4-1	Politike za potrošače i krajnje korisnike	11.3.2. Politike povezane sa pogođenim zajednicama	na stranici 102
G1-1	Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura	12.1.2. Poslovna etika i korporativna kultura	na stranici 108
G1-2	Upravljanje odnosima s dobavljačima	12.1.3. Dobavljači i prakse plaćanja	na stranici 109
G1-5	Politički utjecaj i lobiranje	12.1.4. Politički utjecaj i lobiranje	na stranici 109